



SOTSIAALKINDLUSTUSAMET



ISTE projekti 2022-2025: kohalike omavalitsuste edulood ja kokkuvõte

Kokkuvõte annab ülevaate isikukeskse erihoolekande teenusmudeli katsetamise käigus läbi erinevate perioodide (2019-2025. aastatel) kohalike omavalitsuste poolt 2025. aasta lõpus edastatud edulugudest.

Kokkuvõtte koostamisel andsid oma panuse Sotsiaalkindlustusameti sotsiaal- ja erihoolekande osakonna, erihoolekande ja rehabilitatsiooni talituse peaspetsialist Viktooria Iljin, juhtivspetsialist Anu Hall, koordinaatorid Katrin Kalda ja Kati Kotsar, analüütik Peeter Peet.

Koostatud jaanuar-juuni 2026

SISUKORD

Sissejuhatus	3
1. ISTE KOVide edulugude kogumise korraldus	4
1.1. ISTE edulugude ja kogu ISTE projektis osalejate statistiliste andmete analüüs	4
1.2. ISTE edulugude tulemuste analüüs	6
1.2.1. Inimese olukord enne projekti	7
1.2.2. Projekti mõjul toimunud muutused inimese elus ja elukvaliteedis	8
1.2.3. Projektis osalenud inimese olukorra ülevaade	10
1.3. ISTE projekti edulugude kokkuvõtvad järeldused	11
LISA 1. ISTE eduloo koostamise vorm 2025	13
LISA 2. ISTE edulood (kokku 76 edulugu)	14

Kokkuvõttes kasutatud lühendid:

ATV abi- ja toetusvajadus
ESF - Euroopa Sotsiaalfond
ISTE isikukeskse erihooletamise teenusmudel
KOV kohalik omavalitsus
SKA Sotsiaalkindlustusamet

Sissejuhatus

Käesolev kokkuvõte on koostatud Sotsiaalkindlustusameti (*edaspidi* SKA) poolt elluviidava tegevuse „Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli jätkurakendamine kohalikus omavalitsuses 2025-2026“¹ raames, mida rahastatakse ESF Ühtekuuluvuspoliitika fondide perioodi 2021-2027² meetmest nr 21.4.9.1 „Iseseisvat toimetulekut toetavate ja kvaliteetsete sotsiaalteenuste ning hooldusvõimaluste tagamine“. Tegevus kuulub toetuse andmise tingimuste (TAT) „Sotsiaalkaitse ja pikaajalise hoolduse kättesaadavus“³ alla ning selle eesmärk on arendada ja katsetada integreeritud, isikukesket ja paindlikku erihoolekandeteenuste süsteemi.

Projekti raames katsetatakse 2025-2026 perioodil koostöös 33 kohaliku omavalitsusega uut lähenemist, kus psüühilise erivajadusega inimeste toetamisel lähtutakse inimese abivajadusest ning sellest tulenevatest teenuskomponentidest. Samuti testitakse korraldusmudelit, kus teenuste korraldaja roll on suuremal määral kohalikel omavalitsustel (*edaspidi* KOV).

Vastavalt toetuse andmise tingimustele (p 2.2.2. ja 2.2.3.) kogutakse tegevuse käigus süsteemselt tagasisidet ning analüüsitakse mudeli kasutajate kogemusi. Saadud teadmiste põhjal tehakse jooksvalt vajalikud täiendused ja parandused teenusmudelisse. Kogutud sisendit kasutatakse ka erihoolekandeteenuste korralduse ja rahastuse eelnõu ettevalmistamisel, mis omakorda loob aluse laiemale erihoolekandereformile.

2025. aasta novembris viidi projekti raames läbi ISTE edulugude kogumine, et jäädvustada ja esile tuua projektis osalenud inimeste ning nende lähedaste kogemused ja elus toimunud positiivsed muutused. Edulugude keskmes on inimese isiklik teekond – olgu selleks toimetuleku ja elukvaliteedi paranemine, tööle või õppima asumine, suurem iseseisvus, hoolduskoormuse vähenemine või uute lahenduste leidmine keerulistes olukordades.

KOVide poolt jagatud lood annavad väärtusliku ülevaate teenusmudeli mõjust ning aitavad paremini mõista selle praktilist rakendamist. Ühtlasi toetavad need lood ISTE kogemuse levitamist ning projekti tulemuste mõtestamist ja edasiarendamist.

¹ Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli jätkurakendamine kohalikus omavalitsuses 2025–2026“, vt

<https://sotsiaalkindlustusamet.ee/spetsialistile-ja-koostööpartnerile/kohalike-omavalitsuste-noustamine/isikukeskse-erihoolekande>

² Ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava perioodiks 2021-2027: <https://pilv.rtk.ee/s/cw3SqJ2Woy8wiEN>

³ Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide 2021-2027 meetme „Iseseisvat toimetulekut toetavate ja kvaliteetsete sotsiaalteenuste ning hooldusvõimaluste tagamine“ TAT „Sotsiaalkaitse ja pikaajalise hoolduse kättesaadavus“ tegevuse „Integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste süsteemi katsetamine“ raames https://www.sm.ee/sites/default/files/documents/2026-07/PKT_ISTE_TAT_raamtekst.pdf

1. ISTE KOVide edulugude kogumise korraldus

Edulugude kogumise eesmärk oli suunata 2025–2026. aastal ISTE projektis osalevaid KOVe mõtestama ja sõnastama oma praktikas ilmnunud positiivseid näiteid ning edastama need SKAle. Kogumise laiem eesmärk oli dokumenteerida edulood ning kasutada neid ISTE projekti kogemuse illustreerimiseks ja mõju esiletoomiseks.

2025. aastal oli ISTE projektis kokku 32 koostöölepingut, mis hõlmasid 33 kohalikku omavalitsust. 2025. aasta oktoobris edastati kõikidele partneritele teavitus edulugude kogumise alustamise kohta, paludes esitada oma lood hiljemalt 24. novembriks 2025. Tähtajaks esitasid edulood 32 lepingupartnerit.

Sisendi kogumisel paluti koostööpartneritel esitada vähemalt üks edulugu iga kümne projektis osaleja kohta, kuid võimalus oli esitada ka rohkem lugusid. Edulood paluti koostada etteantud vormi alusel (vt lisa 1), mis sisaldas üldandmeid ning vastuseid neljale sisulisele küsimusele. Ühe eduloo soovituslik maht oli kuni üks lehekülg. Lood võisid koostada kas KOVi spetsialistid või teenuseosutajad.

Edulugude kogumisel paluti esitada iga juhtumi puhul ka inimese täisnimi ja isikukood, et ISTE tiim saaks vajadusel lisada taustainfona üldistatud statistilisi andmeid. Edulood anonümiseeritakse edasisel kasutamisel, tagades, et konkreetset inimest ega KOVi ei ole võimalik tuvastada.

Eduloo edastamiseks SKA poolt ette antud vorm koosnes järgmistest osadest:

1. Üldandmed (*sh nimi, isikukood, hõivega seotud info, perekonnaseis ning lühikirjeldus lähedastest või võrgustikust*);
2. Inimese olukord enne projekti (*nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu ja iseseisvus*);
3. Projekti mõjul toimunud muutused inimese elus ja elukvaliteedis;
4. Inimese enda hinnang või tagasiside toimunud muutustele (võimalusel);
5. Inimese olukord käesoleval hetkel.

Selline lähenemine võimaldas koguda võrreldavat ja sisukat infot, mis toetab nii projekti tulemuste analüüsi kui ka edulugude kasutamist näitlikustavate materjalidena.

1.1. ISTE edulugude ja kogu ISTE projektis osalejate statistiliste andmete analüüs

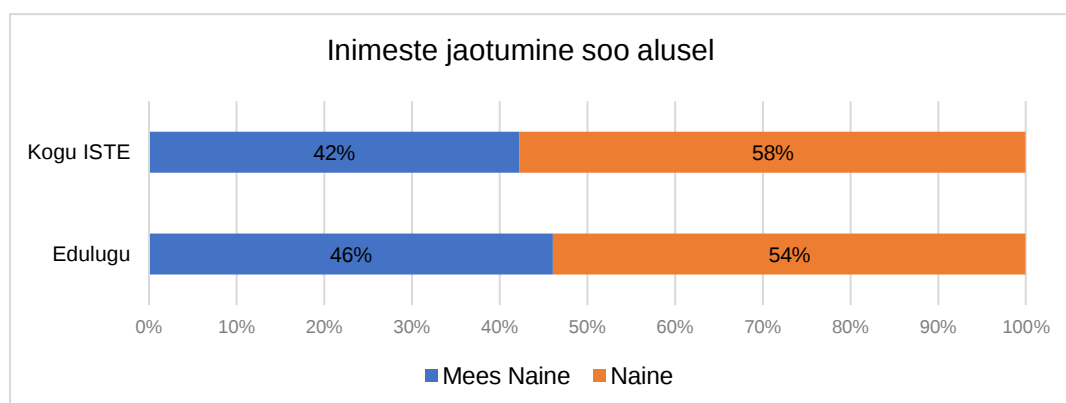
2025. aasta novembri seisuga oodati kohalike omavalitsuste poolt esitatuna vähemalt 67 edulugu, arvestades projektis osalejate arvu. Tegelikult esitati kokku 76 edulugu, mis ületas seatud miinimumeesmärgi ning viitab KOVide heale kaasatusele ja valmidusele jagada projektiga seotud positiivseid kogemusi.

Esitatud edulugude põhjal koondas SKA ISTE projekti analüütik statistilised andmed 76 osaleja kohta. Analüüs hõlmas järgmisi tunnuseid: osalejate sooline jaotus, keskmine vanus, abivajaduse skoor, teenusel viibitud aeg kuudes ning teenuste kasutamise maht.

Võrdlusbaasina kasutati kõigi seni ISTE projektis osalenud inimeste (2019–2025) koondandmeid (mis hõlmasid ligi 1680 osalejat). Analüüsi eesmärk oli hinnata, kas edulugudes kajastatud osalejad erinevad projekti üldisest osalejate profiilist ning kas edulugude valimil esineb iseloomulikke jooni, mis võiksid selgitada nende kujunemist edulugudeks.

Joonisel 1 nähtub, et statistilise võrdluse põhjal on ISTE projektis osalejate seas mehi 42% ja naisi 58%. Edulugudes kajastatud osalejate jaotus on sellega võrreldes sarnane: 46% mehi (35 inimest) ja 54% naisi (41 inimest).

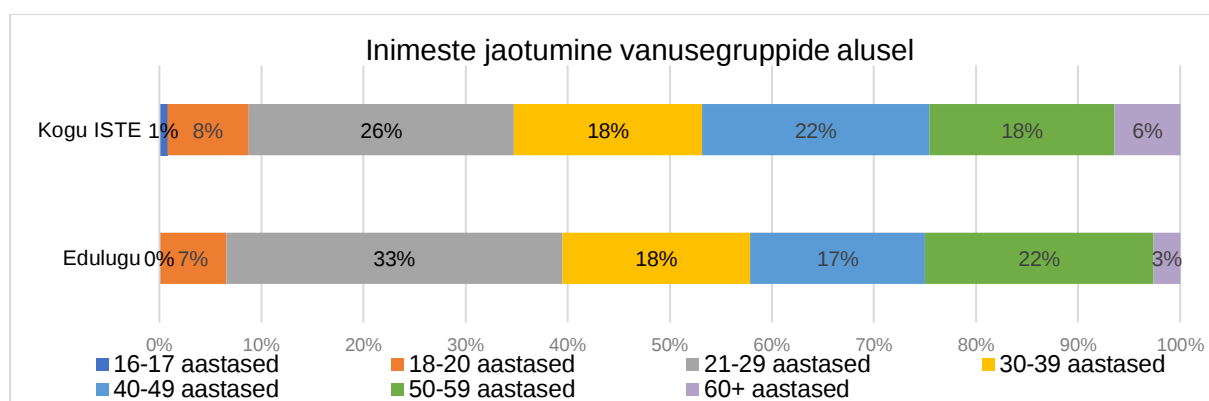
Joonis 1. Kogu ISTE projektis osalejad ja edulugudes kajastatud osalejad soo alusel.



Edulugudes kirjeldatud inimeste keskmine vanus oli 37 aastat, mis on väga sarnane kogu ISTE projektis osalejate keskmise vanusega (38 aastat). Noorim kirjeldatud isik oli 20-aastane ning vanim 61-aastane. Suurima osakaalu moodustasid 21–29-aastased osalejad (25 inimest), kes esindasid 33% kõigist edulugudes kajastatud isikutest.

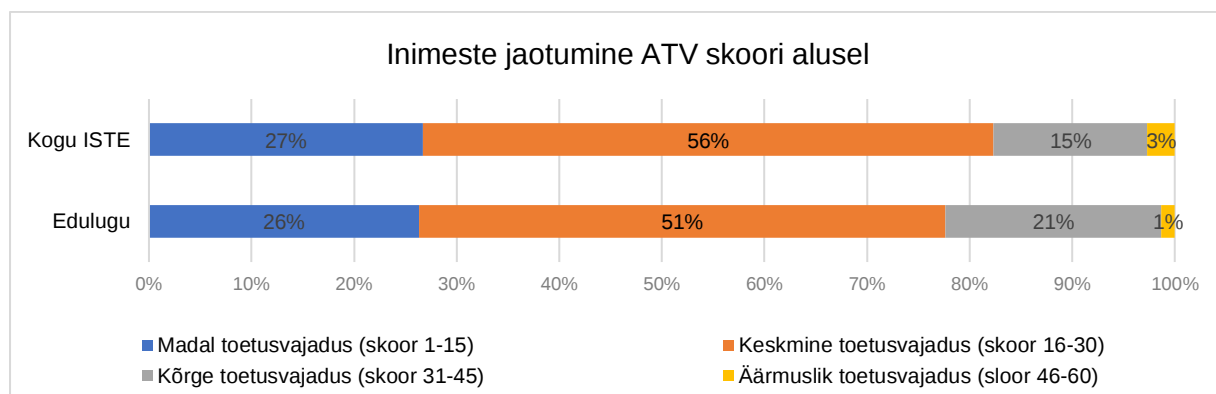
Joonisel 2 on esitatud vanuserühmade võrdlus edulugudes kajastatud osalejate ja kõigi ISTE projektis osalejate lõikes. Võrdlusest nähtub, et edulugude valim ei erine oluliselt projekti üldisest vanuselisest struktuurist.

Joonis 2. Kogu ISTE osalejad ja edulugudes osalejate jaotus vanusegruppide alusel.



Abi- ja toetusvajaduse keskmine skoor (edaspidi ATV) oli 22,6 (võrdluseks: kõigi ISTE osalejate keskmine 22,2). Kõige enam kajastati edulugudes keskmise toetusvajadusega inimesi, kes moodustasid 51% kõigist edulugudest. Joonisel 3 on esitatud osalejate jaotus ATV skoori alusel nii edulugudes kajastatud isikute kui ka kõigi ISTE projektis osalejate lõikes.

Joonis 3. Kogu ISTE osalejad ja edulugudes osalejate jaotus ATV skoori alusel.

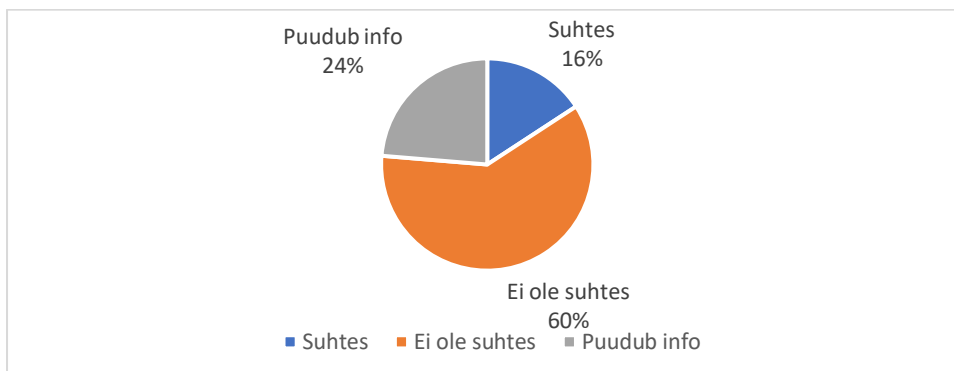


Kolme peamise tunnuse – soo, vanuse ja abi- ning toetusvajaduse – lõikes ei ilmne edulugude valimis olulisi erinevusi võrreldes kogu ISTE projektis osalejatega, mis viitab, et edulood ei koonu kindla profiiliga sihtrühmale.

Edulugudes kajastatud isikute keskmine teenusel viibimise aeg oli 36 kuud, jäädes vahemikku 11 kuni 69 kuud. Teenuste keskmine maht ühe inimese kohta oli 387 tundi.

Perekonnaseisu andmete põhjal ei olnud enamik osalejatest suhtes: 60% olid vallalised (40), lesed (4) või lahutatud (2). Suhtes olevatena (abielus, vabaabielus, elukaaslasega või suhtes) märgiti väiksem osa osalejatest, samas kui 24% juhtudest puudus vastav info (joonis 4).

Joonis 4. Edulugudes osalejate perekonna seis.



Esitatud edulugudes nimetati võrgustikuliikmetena, et kõige olulisemad lähedased ja tugivõrgustiku liikmed on pereliikmed (abikaasa või elukaaslane, vanemad, lapsed, õed-vennad ning teised sugulased), erinevad spetsialistid (nt kohaliku omavalitsuse töötajad, õpetajad, psühholoogid, sotsiaaltöötajad ja teised teenuseosutajad) ning laiem sotsiaalne võrgustik, kuhu kuuluvad sõbrad, naabrid, töökaaslased, kogukonnaliikmed ja huviringikaaslased. Sageli toodi välja võrgustiku liikmetena teisi teenuse saajaid keskustest, kuna läbi ISTE projekti on tekkinud sõpru, kellega suheldakse.

Hõivatusel lõikes oli üle poole osalejatest (52%) aktiivsed – nad kas töötasid (22), õppisid (11), tegid mõlemat (6) või üks osaleja viibis lapsehoolduspuhkusel (1). Ülejäänud 48% osalejatest olid mitteaktiivsed või piiratud töövõimega: nende hulgas oli töötuid (4), koduseid (7), puuduva (9) või osalise töövõimega (1) isikuid, samuti töötajaid (1) ja mitteaktiivseid (14).

Statistilised andmed näitavad, et edulugudes kajastatud osalejate profiil on soo, vanuse ja abi- ning toetusvajaduse lõikes sarnane kogu ISTE projektis osalejate omaga, mistõttu ei koonu edulood kindla sihtrühma ümber ega ole nende tunnuste lõikes erinevad. Edulugudes osalejaid iseloomustab mitmekesine teenuse kasutus, perekonnaseis ja hõivatus, mis peegeldab sihtrühma laiemat varieeruvust. Andmete võrdlusest lähtuvalt võib järeldada, et edulood annavad usaldusväärse ja tasakaalustatud ülevaate projekti mõjust erineva taustaga inimestele ning sobivad hästi ISTE teenusumudeli rakendamise ja tulemuste illustreerimiseks.

1.2. ISTE edulugude tulemuste analüüs

Selles peatükis on toodud ülevaade alapeatükkide kaupa kõigi 76 esitatud eduloo küsimuse tulemused:

- *Inimese olukord enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu ja iseseisvus);*
- *Projekti mõjul toimunud muutused inimese elus ja elukvaliteedis;*
- *Inimese enda hinnang või tagasiside toimunud muutustele (võimalusel);*
- *Inimese olukord käesoleval hetkel.*

Täiendavalt märgime, et kokkuvõtte juurde lisatud (lisa 2) edulood on töödeldud sellisel määral, et oleks tagatud osalejate anonüümsus. Selleks on eemaldatud või muudetud kõik tunnused, mis võiksid võimaldada isikute äratundmist.

		• Arsti juures ei käi, terviseprobleemid ravimata, puudub haigusteadlikkus. • Sageli sotsiaalmaja või halvad elamistingimused.		
5	Vanemluses esinevad väljakutsed	• Vanemlikud oskused puuduvad. • Piiride seadmine lastega raske ja kasvatamine käib üle jõu. • Lapsed eraldatud või eraldamise oht. • Teised (ema, vanaema, KOV) kasvatavad lapsi ja kannavad vastutust. • Majanduslik toimetulematus perega.	7%	5

Täiendavalt tulid välja huvitavad üldistused ja seosed:

- **Sotsiaalne isolatsioon** on peaaegu valdavalt läbiv teema see tähendab seda, et see ei ole ainult grupp 1 tunnus — see esineb praktiliselt kõigis 76 edastatud eduloo kirjelduses, ainult raskusaste erineb. See tähendab, et sotsiaalsete suhete toetamine peaks olema teenuskomponent, mida tuleks rakendada sekkumistes.
- **Reaalsusest või probleemide eest digimaailma põgenemine, kui kaitsemehhanism.** Märkimisväärselt paljudes kirjeldustes on mainitud arvutis või netis olemist, virtuaalseid sõpru ja öö ja päeva segamini ajamist — see esines eriti gruppides 1 ja 2. Digitaalmaailm toimib paljude jaoks reaalse sotsiaalelu asendajana ja selle roll sekkumistes väärib tähelepanu.
- **Elutähtsad sündmused kriisi käivitajatena.** Grupis 3 on selgelt näha, et kriiside tekkimine on seotud ja said alguse konkreetsest murdepunktist nt lahutus, abikaasa/lähedase surm, töökaotus, elukoha kaotus, asenduskoduteenuse lõppemine. See näitab vajadust, ennetava toe järgi **üleminekuhetkedel** (nt asenduskoduteenuse lõppemisel, lahutuse ajal) ning võib oluliselt vähendada kriisi kujunemist.
- **Asenduskodu kogemus kui riskimuster.** Vähemalt 4–5 isikut on kasvanud asenduskodus/lastekodus. Neil ilmneb järjekindel muster, et nad ei oska raha kasutada, neid kasutatakse teiste poolt ära, puuduvad majapidamisoskused, vajavad juhendamist. See on eraldiseisev alarühm, kes vajab ennetavat iseseisvumisoskuste toetust.
- **Perekond on samaaegselt nii ainuke tugi kui suurim takistus.** Grupis 2 on näha, et pereliikmed (sageli emad) on korraka ainuke tugivõrgustik ja iseseisvumise peamine takistus — liigne kontroll, sõltuvussuhe, keeldumine teenustest. Mitu kirjeldust viitab selgelt, et sekkumine peab hõlmama kogu perekonnasüsteemi, mitte ainult abivajajat.
- **Ravi mitte järgimine läbib kõiki rühmi.** Ravimite ebaregulaarne võtmine, arsti juures mittekäimine ja raviplaani mittejärgimine esineb kõigis viies grupis — see ei ole ainult kriisis grupi tunnus. Haigusteadlikkuse toetamine peaks olema osa igast sekkumisest.
- **Motivatsiooni puudus ja apaatia on laiahaardeline.** Praktiliselt kõigis kirjeldustes esineb tahteaktiivsuse langus ja enesealgatuse puudumine. Eriti grupis 1 viitab see kroonilisele depressiivsele apaatialle, mis on sekkumist vajav sümptom, mitte pelgalt "laiskus".
- **Grupp 3 liikmed on üksteisest kõige erinevamad.** Kriisigrupp on suurim (~33%) ja kõige varieeruvam — sisaldab nii kroonilisi psühhootiliste häiretega isikuid, aineprobleemidega täiskasvanuid kui suitsiidse käitumisega noori.

1.2.2. Projekti mõjul toimunud muutused inimese elus ja elukvaliteedis

Antud peatükis analüüsitakse kõigi esitatud edulugude kolmanda küsimuse vastuseid „*Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?*“, milles kirjeldatakse projektis osaleja elus ja igapäevaelus toimunud muutusi.

Tulenevalt sellest, et enamik inimesi kogeb korraka muutusi **mitmes eluvaldkonnas**, on allolev grupeerimine **muutuste tüüpide** (mitte inimeste rühmade) põhine. Osakaalud näitavad, kui paljudes edulugude kirjeldusest see muutuse tüüp esines (tabel 2). Tabelis 2 on osakaalud kokku liidetuna üle 100%, kuna ülevaade on antud selliselt, et enamik inimesi koges muutusi mitmes valdkonnas korraka.

Tabel 2. Kokkuvõtlik ülevaade ISTE osalejate elus toimunud muutustest valdkondade lõikes.

Valdkond	Märksõnad	Osakaal edulugudest	Isikute arv (tunnuse esinemine)
Vaimne tervis ja emotsionaalne heaolu	• Vaimne tervis stabiliseerus, ärevus ja depressioon vähenesid. • Raviplaan korrastati ja raviplaan järgimine paranes oluliselt. • Haigusteadlikkus kasvas — inimene mõistab oma haigust paremini. • Suitsiidsus, enesevigastamine ja paanikahood vähenesid või kadusid. • Emotsionaalne regulatsioon paranes (impulsiivse käitumise vähenemine, maandamistehnikate kasutamine). • Psühholoogide, psühhiaatrite, vaimse tervise õdede teenustele liikumine.	~78%	~59
Sotsiaalne aktiveerumine ja suhted	• Isolatsioon vähenes — hakati kodust välja käima. • Uued sõbrad tekkinud (sageli just ISTE projekti kaudu). • Osalemine grupitegevustes, üritustel, väljasõitudel, huviringides. • Suhted perekonnaga (vanemad, lapsed, abikaasa) paranesid. • Julgus võõrastega suhtlemisel kasvas. • Sotsiaalne võrgustik laienes.	~73%	~55
Igapäeaelus iseseisvus ja enesehooldus paranenud	• Hügieen, riietumine ja üldine välimus paranesid. • Toidu valmistamine ja poes käimine paranesid. • Kodu korrashoid paranes. • Tekkis stabiilne päevakava ja rutiin (ka paranes öö/päev rütm). • Liikumine kodust välja, ühistranspordi iseseisev kasutamine. • Otsustamine muutus iseseisvamaks, abi küsimise oskus kasvas. • Hooldustoimingud (arstil käimine, ravimite võtmine) muutusid iseseisvamaks.	~70%	~53
Hõive valdkond – haridus, töö, hobid	• Haridustee jätkamine: põhikooli lõpetamine, kutseõpe, gümnaasium, ülikool, kõrgkool. • Tööle asumine (osaline või täiskoormus), koolitused, praktikad. • Vabaaja tegevused ja hobid avastati (keraamika, kunst, kalapüük, lauamängud, matk, laulmine). • Töötukassa teenustega liitumine. • Mõtestatud igapäevategevus, eesmärkide seadmine ja tuleviku planeerimine.	~58%	~44
Majanduslikud ja materiaalsed tingimused	• Leiti eluase või elamistingimused paranesid. • Eelarve jälgimine ja rahadega majandamine paranes. • Võlgadega tegelemine (võlanõustamine, pankrot, graafikud vms). • Sissetulek stabiliseerus (töövõimetoetus, töötasu). • Eestkostete lõpetamine (iseseisvumine) — esines mitmetes juhtumites. • Korda aetud dokumendid, pangakaart, toetused.	~45%	~34

Täiendavalt tulid välja huvitavad üldistused ja seosed:

• "Ühel hetkel" — murdepunkti fenomen

Väga paljudes kirjeldustes esines sarnaseid tunnuseid "ühel hetkel hakkas muutma" või "ühel hetkel avanes". See näitab, et muutus võtab aega ega toimu alati ühtlases tempos. Vahel ei ole areng kohe näha, kuid oluline on inimest järjepidevalt toetada, sest läbimurre võib tulla ootamatult. Seetõttu on tegevusjuhendajal oluline roll toetada inimest ka perioodidel, kui nähtavaid tulemusi veel ei ole.

• Usalduse loomine oli eeldus kõigele muule

Enamikus kirjeldustes oli esimene ja kriitilisem samm usaldusliku kontakti saavutamine — ja see võttis aega. "Raske oli saavutada kontakti", "algul valetas", "ei võtnud abi vastu" — need

mustrid ilmnevad üle veerandi kirjeldustes. See tähendab, et usaldussuhe ei ole mitte töö eeldus, vaid töö ise esimeses faasis.

- **ISTE teenustel osalemine (grupi tegevustes) kui uus sotsiaalne keskkond**

Märkimisväärne osa inimestest leidis oma esimesed uued sõbrad just projekti kaudu — see esineb vähemalt 15–20 kirjelduses. Grupp toimis turvalise "harjutuskeskkonnana" sotsiaalseteks suheteks inimestel, kes pole aastaid võõrastega suhelnud.

- **Haridus ja töö tulid hiljem — mitte esimese asjana**

Analüüs näitab selget järjestust: esmalt stabiliseerus vaimne tervis ja igapäevaelu, alles seejärel tuli hõive (töö, haridus). Need, kes asusid varakult tööle või kooli, olid sageli ka need, kelle vaimne tervis oli kiiremini stabiliseerunud. See toetab ideed, et töö/haridus on paranemise indikaator, mitte selle käivitaja.

- **Eestkoste lõpetamine kui oluline iseseisvumise näitaja**

Vähemalt 5–6 inimesel lõpetati projekti käigus eestkoste — see on üks tugevamaid võimalikke iseseisvumise näitajaid kogu süsteemis. Samas seati mõnele eestkoste alles projekti käigus, mis näitab, et süsteem suutis tuvastada varem märkamata toetusvajadusi.

- **Pere hoiaku muutus osana tulemusest**

Mitmes kirjelduses muutus mitte ainult klient, vaid ka pere üldine hoiak — nt ema hakkas rohkem iseseisvust lubama, pere mõistab paremini haigust, vanemate hoolduskoormus vähenes. See viitab, et projekti mõju ulatus tugivõrgustiku tasandile, mitte ainult projektis osaleja tasandile.

- **Edasimineku ei ole alati ühtlane ning tagasilöögid on protsessi osa.**

Vähemalt 5–7 kirjelduses esineb tagasilööki (korduv suitsiidikitse, uus vaimse tervise langus, töö kaotamine vigastuse tõttu). Oluline on, et nendes kirjeldustes jätkus koostöö ka peale tagasilööki — see viitab projekti tugevusele kriisides osaleja toetamisele.

- **Alkoholi või ainete tarvitamine — väike grupp, suur muutus**

Umbes 8–10 inimesel oli alkoholi- või aineprobleem. Neist enamus lõpetas tarvitamise projekti jooksul, kas toetuse abil või iseseisvalt. See on üks kõige märkimisväärsmaid tulemusi, arvestades, et sõltuvusainete tarvitamisest loobumine on üldjuhul üks kõige raskemini saavutatavaid muutusi.

- **Tulemused ulatuvad vähesest muutusest märkimisväärse arenguni.**

Kirjeldustes tuleb välja selgelt kaks aspekti: inimesed, kes lõpetasid projekti täieliku iseseisvuse ja toimetulekuga (lõpetasid ülikooli/kooli, lõid ettevõtte, lõpetasid eestkoste) ja inimesed, kelle puhul loeti eduks juba esmast koostöö algust ja elementaarset enesehooldust. See rõhutab, et "edukas tulemus" on iga inimese jaoks erinev.

1.2.3. Projektis osalenud inimese olukorra ülevaade

Antud alapeatükis analüüsitakse kõigi esitatud edulugude viienda küsimuse vastuseid „*Mis on inimesest saanud tänaseks?*“, milles on toodud välja edulugude esitamise hetkel teada olev olukorra kirjeldus ja mis on projektis osalejast saanud.

Tabel 3. Edulugudes välja toodud osalejate olukorra kirjeldus nõ hetke olukorrast.

Staatus	Märksõnad	Hinnanguline edulugude arv	Osakaal
Jätkab aktiivselt projektis	*Oluline areng on toimunud, elu on paranenud, kuid inimene vajab veel tuge saavutamiseks. *Inimene liigub selgelt eesmärkide suunas, iseseisvus kasvab, kuid vajab veel juhendamist ja motiveerimist. *Edasi minek on aeglane, esineb tagasilööke, kuid teenus on vältimatult vajalik. Täielik iseseisvus ei ole lähiajal realistlik eesmärk.	~53	~70%
Väljunud projektist iseseisvalt	*Saab ise hakkama, on enesekindel (töötab, õpib, oskab abi küsida, suhted lähedastega paranenud, paranenud toimetulekuoskused) *Kolis teise omaavalitsusse.	~9–10	~13%
Liikunud erihooletandeteenusele	Vajab jätkuvat järjepidevat tuge.	~2	~3%
Ebaselge / tugi jätkub muul kujul	Projektist väljunud osalejad, kes vajavad tuge, kuid ei selgu otseselt, mis on osalejast saanud peale projekti.	~11	~14%

Positiivsed näitajad läbi mõne näite, mida ISTE juhtumikorraldajad on kirja pannud edulugudes.

Mitmetes kirjeldustes esinesid sarnased märksõnad, mis väljendavad midagi enam kui lihtsalt funktsionaalset paranemist — need peegeldavad **sisemist muutust**:

- "Silm särab."
- "Võttis ennast kokku ja tal tuli tahe elad."
- "Tekkis motivatsioon ellu viia muudatusi oma elujärje parendamiseks."
- "Ta elab täisväärtuslikku ja iseseisvat elu."
- "Teeb tööd suure armastusega."
- "On muutunud kenaks vanemaks prouaks."
- "Tunneb ennast vajalikuna."

Edastatud edulugudes toodud ISTE projekti osalejate praegune olukord näitab **selget ja laiahaardelist positiivset mõju** — enamik projektis osalejate igapäevane toimetulek on paranenud mitmes eluvaldkonnas korraga. Samal ajal kinnitab analüüs, et **70% vajab jätkuvat tuge**, mis peegeldab sihtrühma eripära st, et psüühikahäirete ja intellektipuudega inimeste toetusvajadus on sageli pikaajaline või püsiv.

1.3. ISTE projekti edulugude kokkuvõtvad järeldused

Praktiliselt kõigil 76 inimesel on toimunud positiivne muutus vähemalt ühes eluvaldkonnas, enamikul mitmetes korraga. Lähtepunkt oli osalejate osas keeruline sh sügav isolatsioon, kriisid, eluohtlikud olukorrad, elementaarsete igapäevaaskestuste puudumine. Arvestades esialgseid osalejate seisundeid on olnud tulemused märkimisväärsed. Projekt ei ole aidanud ainult kergeid juhtumeid vaid edusammud on toimunud ka kõige keerulisemates juhtumites, kus algul ei võetud abi üldse vastu.

Läbiv muster paljudes edulugudes on see, et muutus ei alanud meetodist, vaid usaldusest. Enne projekti olid inimesed umbusklikud, vältivad, sageli varasematest kogemustest pelglikud. Edulugudes ilmnes, et kordub üha "ühel hetkel hakkas avanema" — ja see toimus alati pärast pikaajalist järjepidevat spetsialistide toetust, mitte kiiret sekkumist. Spetsialistide roll ei ole olnud pelgalt juhendamine, vaid inimlik kontakt, millest sai muutus alguse.

Edulugudest 70% jätkab projektis, mis on seotud teenuste ja toe jätkamise vajadusega. Asjaolu, et enamik inimesi vajab jätkuvat tuge, ei tähenda, et projekt pole piisavalt tõhus. Pigem peegeldab see sihtrühma eripära, kuna psüühikahäirete ja intellektipuudega inimeste

puhul on toetusvajadus sageli püsiv. Seetõttu on saavutatu säilitamine ja tagasilanguse ennetamine selle sihtrühma puhul olnud oluline tulemus.

Enne projekti olid enamik edulugudes väljatoodud osalejad sotsiaalselt isoleeritud ja projekti käigus tekkisid esimesed suhted sageli just ISTE grupi tegevuste kaudu — turvalises keskkonnas, ilma surveta. Tänapäeval on paljudel osalejatel tekkinud tähenduslikud suhted: sõbrad, kolleegid, taastunud peresidemed jne. See näitab, et sotsiaalne kaasatus on sageli taastumise alus tänu, millele oli võimalik osalejatel asuda tööle, omandada haridust ja iseseisvuda.

Projektis osalemine on muutnud mitte ainult teenuse saajat vaid ka teda ümbritsevat süsteemi, kui vaadelda edulugude tulemusi. Teenuse saajate lähedased hakkasid rohkem iseseisvust lubama ja tegema koostööd spetsialistidega. Mõnel juhul suunati projekti kaudu abi saama ka pereliige ise. Perekonnad mõistavad paremini lähedase seisundit. See näitab, et ISTE ei ole ainult individuaalne teenus — see on süsteemne sekkumine, mille positiivne mõju laieneb kogu lähivõrgustikule.

LISA 1. ISTE eduloo koostamise vorm 2025

Ootan igalt KOVilt kümne osaleja kohta ühte lugu, võib saata ka rohkem lugusid. Palun kirjutage iga lugu tuginedes alltoodud küsimustele (1 lk on piisav). Loo koostamiseks kasutage palun etteantud vormi ja seda võite täita teie KOVi spetsialistina või paluda seda teha oma teenuseosutajal.

Seekord palume, et iga lugu sisaldaks inimese **täisnime ja isikukoodi**, sest ISTE tiim võtab välja ise vajalikud üldised taustainfoks mõeldud statistilised andmed. Kõik edulood üldistatakse näitlikustamisel, nii et inimest ega KOVi ei ole võimalik tuvastada.

Edulugu sisaldab:	
1. Üldandmed: *ees- ja perekonnanimi, *isikukood, *hõivega seotud info (töötab, õpib jms), *perekonnaseis *lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.	
2. Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)	
3. Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?	
4. Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.	
5. Mis on inimesest saanud tänaseks?	

LISA 2. ISTE edulood (kokku 76 edulugu)

Edulugu 1

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Lahutatud. Vanusegrupp 50-59 aastat. Töötab.
Võrgustikuliikmed – Tütar, hoolivad õed ja eakas ema.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elas koos endise abikaasaga ühes korteris eraldi toas. Abikaasaga suhted olid väga keerulised. Sissetulekuks oli puuduva töövõime ja puude toetus. Elas erakuna (sotsiaalsed suhted praktiliselt puudusid) oma toas, rahaliste vahenditega majandas abikaasa. Tal puudus iseseisev otsustamise oskus ja tahe ning kõiki tema elu puudutavaid otsuseid võttis vastu abikaasa. Füüsiline tervis oli halb, mida põhjustas saadud peatrauma.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Lahutas abielu ja asus elama endale soetatud korterisse. Projektist saadud toega alustas iseseisvat elu: muretses endale korteri sisutuse, vahetas korteris aknad. Õppis majandama ja planeerima oma rahalisi vahendeid. Terviseprobleemide lahendamiseks külastab regulaarselt eriarste. Asus õppima Kutseõppekeskuses pottsepp-selli erialale. Osales korrektselt õppetöös, kuid kahjuks ei saanud erialast tunnistust, sest vahepeal leidis töökoha ja ei saanud seetõttu läbida koolis nõutud praktikat.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

"Ma olen saanud projektist nii palju abi ja toetust, et ma olen nüüd ise oma elus otsustaja ja see pakub mulle palju rahuldust."

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Töötab ja planeerib teha oma elukohas suuremat remonti. Tegeleb vabal ajal aktiivselt kalastamisega ja osaleb meeleldi teenuse osutaja juures korraldatavatest üritustest.

Edulugu 2

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Suhtes. Vanusegrupp 16-20 aastat. Õpib.
Võrgustikuliikmed – Ema, poiss-sõber, sõbrad.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elab ema juures, sissetulek puudus, koolis käia ei soovinud, sotsiaalselt täiesti eraldatud, ennast kahjustav käitumine, motivatsiooni puudus, eluisu täielikult puudus, veetis päevad pimedas toas, välja ei tulnud.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Hetkel elab veel ema juures, kuid planeerib enda elu peale minna, suhtleb aktiivselt, tekkinud uued sõbrad, alustas kutseõppes mis meeldib, käis koolitee läbi, ennast kahjustavat käitumist ei esine enam, elurõõmus, motiveeritud tulevikuks, soovib saada iseseisvaks. Sissetulek hetkel praktikabaasist, kuid planeerib alustada tööd ja tegi ära autojuhiloa.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Kirjeldab oma elus toimunut nii, et "Ühel hetkel lihtsalt võtsin ennast kokku ning tuli tahe elada, mida varem ei olnud." Avaldab kindlustunnet, mida saanud läbi ISTE projekti, "Turvaline oli seda teekonda läbida kui keegi oli kõrval olemas". Mõistab miks teatud valikud hoidsid teda tagasi ning tunneb ennast positiivselt ärevil selles osas mida elul veel tuua on.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Elab veel emaga, kuid on lõpetamas kooli, käib tasustatud praktikabaasis tööl, mis lõpetab kooli. Kahjuks töökohta pole antud ettevõttes pakkuda, kuid saab väga positiivse soovituskirja

kaasa ning on asumis tööturule otsima oma esimest töökohta. Spetsialiseerus autode maalriks ning teeb tööd suure armastusega.

Edulugu 3

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vabaabielus. Vanusegrupp 30-39 aastat. Töötab.

Võrgustikuliikmed – Määratud eestkoste (KOVile), elukaaslane, lapsed (emast eraldatud).

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Projektis osaleja oli omavalitsuse eestkostel, eluaseme kulud tasus eestkostja ning 1x nädalas anti talle elamisraha. Elas sotsiaalkorteris koos elukaaslasega. Lapsed (emast eraldatud): ühe alaealise tütreaga, kes elab asenduskodus – suhtleb telefoni teel paar korda kuus, teiste lastega ei suhtle. Ei õppinud ega töötanud. Elukaaslane tegi juhutöid. Suhtlemisel naivne ja liialt usaldav. Talle määratud puuduv töövõime.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Võttis ennast Töötukassas arvele, millele järgnes tööpraktika ja arvutikoolitus. Omandas puhastusteenindaja kutse (tase I) koolitaja juures ja jätkas puhastusteenindaja jätkukoolitusega (tase II). Asus tööle aasta hiljem kaupluses puhastusteenindajana täiskoormusega.

Hambad olid korrast ära, hambad said parandatud ja proteesid.

Sotsiaalseid oskusi õpetades käsitleti järgmisi teemasid, nagu lapsevanemaks olemine, hoolimine, toetamine, lapsega järjepidev suhtlemine ja selle olulisus. Kuna klient on minevikus kogunud vägivalda ja hirmu, siis kohtumiste käigus tegeleti ka tema emotsioonidega. Ta õppis, kuidas tulla toime vihastamisega, mida grupidundides ka harjutati. Erinevate praktiliste harjutuste käigus õppis klient ütlema „EI“ ja jääma endale kindlaks, et mitte lasta ennast teiste poolt ära kasutada.

Julges avalda lõpuks oma lapsepõlvetraumad, millest ta ei olnud varem rääkinud kellelegi, mis oli märk usaldusest.

Osales psühholoogilisel nõustamisel, mida osutati talle traumakogemuse leevendamiseks Ohvriabi suunamisel.

Rahadega suudab klient enamasti nädala lõikes toime tulla. Osaleb toiduvalmistamise töötubades, kus on õppinud toitusid tegema, küsib alati retsepti, et kodus ka iseseisvalt õpitut toite teha.

Paranenud on enesehügieen, harva on tulnud juhtida tähelepanu määratud rõivastele.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Ta ütleb, et on „Õnnelik, et sai tööle, kus teda hinnatakse ja tunnustatakse.“ Talle meeldib tema töö väga. Enda sõnul on leidnud endale teenuselt sõpru.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Töötab täiskoormusega puhastusteenindajana ning talle väga meeldib tema töö, tööandja kiidab tema tööd ja töösse suhtumist.

Elab sotsiaalelupinnal koos elukaaslasega, kommunaalarved tasub eestkostja. Ühiselt valmistatakse süüa ning tehakse majapidamistöid.

Asjaajamises on saavutanud suurema iseseisvuse.

Psühholoogilise nõustamise ja sotsiaalsete oskuste õpetamise tulemusel on õppinud oma emotsioone enam kontrollima ja oskab EI - öelda, et vältida ära kasutamist.

Jätkatakse ISTE teenustega toetamist.

Edulugu 4

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vallaline. Vanusegrupp 50-59 aastat. Puuduv töövõime.

Võrgustikuliikmed – Ema.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elab koos emaga, suhted emaga olid pingelised ja pidevalt tülid. Tema suhtlusringkond mõjus talle halvasti, sest seal olid inimesed sõltuvusprobleemidega. Suhtlemine temaga oli keeruline, kuna ta oli sageli ärrituv ja emotsionaalselt ebastabiilne. Tal olid võlad kohtutäituri ees. Tal puudus oskus oma igapäevaelu ja vaba aega sisukalt korraldada. Tal olid terviseprobleemid, millega ta üldse ei tegeleenud, temal oli pearinglused ja ta võis kukkuda.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Loobus alkoholitarbimisest. Ta katkestas suhted negatiivse ja sõltuvusriskiga inimestega. Suhted emaga paranesid, nad suhtlevad rahulikult ja toetavalt. Aitab ema majapidamistöodes, aitab emal maksta kommunaalarveid ja annab raha toidukulude jaoks. Ta muutus emotsionaalselt stabiilsemaks, rahulikuks ja vähem ärrituvamaks. Ta alustas oma tervise eest hoolitsemist, käis arstide juures ning järgib raviskeemi. Samuti on ta motiveeritud tööd leidma ja tegeleb töö otsimisega pidevalt. Ta tasub võlgasid regulaarselt maksegraafiku järgi. Ta oskab oma vaba aega korraldada ja tal on hobi. Oma huvitegevuse jaoks oskab ta ise tellida vajalikku materjali ja tegeleb sellega aktiivselt.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Tunneb, et tema elu on palju rahulikumaks muutunud. Suhted emaga on väga head. Ta on rahul, et vabanes halvast seltskonnast. Ta hakkas oma vaba aega kasulikult veetma ning tal tekkis hobi, millega ta tegeleb hea meelega.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Tänaseks on tema kodeerimine lõppenud, aga ta jätkab kainet eluviisi. Tema elurütm on stabiilsem, alkoholivaba ning ta on motiveeritud oma elu edasi parandama. Ta elab jätkuvalt emaga, kuid nende suhted on toetavad ja usalduslikud. Võlgade tasumine toimub regulaarselt. Ta tegeleb teadlikult oma tervisega, järgib arsti soovitusi ning on jätkuvalt aktiivne töötöisingutel. Üldine elukvaliteet ja toimetulek on märgatavalt paranenud.

Edulugu 5

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vallaline. Vanusegrupp 16-20 aastat. Kodune.

Võrgustikuliikmed – Vanemad, õed ja vanaema. Tädi ja tädilapsed. Tema koer ja vanaema kass.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Perekonda kuuluvad vanemad, õed ja vanaema. Õdedest noorim on tema lemmikõde, kelle arvamus ja kellega koos ajaveetmine on talle tähtsad. Suhtleb ka tädi ja tädi lastega. Ta on lähedastes suhetes nendega ning osaleb perega seotud tegevustes. Tähtsad on talle tema koer ja vanaema kass.

Elas vanematega koos, põhi sissetulekuks oli puuduva töövõime toetus. Sotsiaalne suhtlus piirdus pereringiga.

Alguses ei julgenud vestlust alustada ning isegi otsestele küsimustele vastas ta väga lühidalt. Ta ei olnud kuigi kontaktildis ja vajas julgustamist, et oma mõtteid ja uudiseid jagada.

Ebakindlus uutes olukordades ja otsuste tegemisel - Ta oli vähese iseseisvusega, ei käinud üksi poes ega osalenud aktiivselt gruppide tegevustes. Ärevus ja emotsionaalsed reaktsioonid olid sage, eriti uute keskkondade või muutuste puhul. Uute asjade, näiteks toitude proovimise suhtes oli ta algselt tõrges ja vajas aega järelemõtlemiseks. Samuti võis ta mõningates otsustes olla jäik, hoides pikalt kinni oma seisukohast (nt keeldumine ujumisest või rattasõidust).

Vajadus selgema juhendamise ja kordamise järele - juhenditest arusaamiseks vajas sageli täiendavat selgitamist ja informatsiooni kordamist. Uutes keskkondades, näiteks võõras linnas või hoones, võis ta sattuda segadusse ja vajas enda kõrvale juhendajat.

Sensoorne tundlikkus ja sotsiaalse konteksti tajumine - oluline on mõista, et tema käitumist mõjutab tugevalt sensoorne tundlikkus. Ta on tundlik ootamatute puudutuste suhtes ja tema ärevus võib kasvada lärmakas keskkonnas. Lisaks vajas ta suunamist sotsiaalselt sobiva käitumise osas, näiteks kohatuna tunduvale olukorrale ülemäärase naeruga reageerimisel.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Kõige silmatorkavam muutus on toimunud tema sotsiaalses käitumises. On märgatavalt muutunud julgemaks ja iseseisvamaks. Ta suhtleb aktiivsemalt, algatab ise vestlusi, helistab või kirjutab ise, kui soovib infot või soovib midagi jagada. Jagab enda elus toimuvaid sündmusi ning osaleb suurema kindlusega grupitegevustes, kus julgeb avaldada arvamust ja teeb isegi nalja. Ta on õppinud otsuseid vastu võtma. Suudab langetada läbimõeldud ja loogiliselt põhjendatud otsuseid. Näiteks reisil olles soovis ta osta plekk-kruusid, põhjendades seda ratsionaalselt: „need ei lähe kohvriskatki.“ See näitab võimet analüüsida olukorda ja teha praktilisi valikuid. Samuti on kasvanud julgus, näiteks poes ostlemisel, teenindussituatsioonides ja reisidel. See näitab oluliselt kasvanud enesekindlust. Huvi koduväliste tegevuste vastu on kasvanud. Ta osaleb reisiklubi tegevustes ja näitab üles huvi reiside vastu. See näitab tema avatust uutele kogemustele ning julgust viibida ka võõras seltskonnas väljaspool tuttavat ja turvalist keskkonda. Ta on osalenud mitmel väljasõidul (sh reisid Lätti, lennureisid), osalenud suvekoolis ning avastanud endale meelepäraseid tegevusi nagu laulmine, lauamängud ja kalapüük. Tema emotsionaalne stabiilsus on tõusnud, on õppinud paremini toime tulema ärevust ja stressi tekitavate olukordadega (nt lennujaamas, võõras linnas, hotellis, rongis jne). Samuti on õppinud kasutama praktilisi strateegiaid sensoorse üлекоormuse vältimiseks. Näiteks kasutab ta kõrvaklappe ja kuulab muusikat, kui viibib lärmakas keskkonnas, et maandada ärevust. Kõige olulisem, et ta oskab enda käitumist ka analüüsida.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Projektis osaleja on väljendanud, et talle meeldivad reisid ja grupitegevused ning ta tunneb end nendes olukordades üha kindlamiini. Ta on avaldanud soovi jätkata uute tegevuste proovimist, nt karaokes osalemist. Ta on öelnud, et tunneb end nüüd rohkem kuulduks ja toetatuna. On väljendanud, et teda on aidanud otsuste vastu võtmisel, et julgeb nüüd rohkem ise otsuseid vastu võtta ja poes osta. Saab aru kui suhtlussituatsioonis muutub pealetükkivaks, et ta peab tagasi tõmbama.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Elab jätkuvalt kodus. Tal on tekkinud soov ja valmisolek minna edasi õppima, isegi kui see tähendab elamist teises linnas. Tänaseks on ta aktiivne, suhtlemishimuline ja avatum noormees, kellel on laienenud sotsiaalne võrgustik, harrastused (reisimine, laulmine, lauamängud) ja suurenenud usaldus enda otsustusvõime vastu. Ta osaleb aegajalt noorte grupi tegevustes, on leidnud uusi sõpru ning suhtleb ka sotsiaalmeedia vahendusel. On saavutanud märkimisväärse edasiminekku iseseisvuse, enesekindluse ja emotsionaalse tasakaalu osas, mis võimaldab tal osaleda avatud ühiskonnas aktiivsemalt ja eneseteostuslikumalt. Lisaks uutele oskustele on tal ka palju positiivseid iseloomujooni, nagu tema hoolivus ja abivalmidus. Ta märkab, kui keegi vajab abi, ja on alati valmis oma panust andma.

Edulugu 6

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vallaline. Vanusegrupp 50-59 aastat. Kodune. Võrgustikuliikmed – 5 last, vanemad lapsed elavad omaette, kaks nooremast last temaga. Vend. Läbi ISTE sõbrannad ja tegevusjuhendaja.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Teenusele tulles elas 2-toalises sotsiaalkorteris koos alaealiste ja täisealiste poegade (2-toalises korteris elas 6 pereliiget). Puudus privaatsus ja omaette olemise võimalus, mis soodustas pingete tekkimist pereliikmete vahel. Sissetulekuteks olid lastetoetused, töövõimetoetus ja valla poolt toimetulekutoetus. Projektis osaleja tervislik seisund ei võimaldanud tööle asuda. Tema vanemad on surnud. Suhtles pealmiselt oma pere ja ühe vennaga. Lastega ei osanud ta piire seada, enda vajaduste eest ei seisnud. Kuna kolis uude kohta, siis tal sõbrad ja

tutvusringkond puudus. Võõraste inimestega suheldes tundis end ebakindlalt ja ei soovinud peale oma pereliikmete teiste inimestega suhelda. Tal oli väga madal enesehinnang, enesekindlus puudus, ärritus kergesti ja sattus ärevusse. Projekti sisenedes vajab abi igapäevaeluga toimetulemisel ja ühiskonnaelus osalemisel, toetust sotsiaalsete suhete loomisel, vaimse ja füüsilise tervist toetamisel ja tööturul osalemisel ning huvitegevuse leidmisel.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
On saanud läbi ISTE projektis osalemise juurde enesekindlust, tema enesehinnang on tõusnud. Oskab seada lastega piire, tekkinud on oskus öelda „ei,..“ Elab hetkel kahe pojaga koos sotsiaalkorteris ning on leidnud endas jõudu täiskasvanud lapsed suunata omaette elama. Läbi ISTE klubi tegevuste on saanud omale juurde sõpru, kellega suhtleb ka ISTE klubi välisel ajal. Tekkinud on julgus osaleda üritustel ja tulla seltskonda, suhelda inimestega. Vaimse tervise osas on saanud tuge vaimse tervise spetsialistidelt, mis on andnud väga palju juurde enesehinnangu tõusule ja ärevusega toimetulekul. On võtnud ka kaalust alla, tema füüsilise tervise olukord on paranenud. Tema tegevusjuhendaja on toetanud ja motiveerinud teda arsti aegade broneerimisel, läbi mille on saanud ka oma füüsilise tervise taastamisega tegeleda. Hetkel on tal tekkinud soov ja tahe osalise ajaga tööd leida, et parandada oma majanduslikku olukorda.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
„Mul on tekkinud sõbrannad, kellega saan jagada oma muresid ja rõõme. Tekkinud on enesekindlus suhtlemisel ja ringi liikumisel.“
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Jätkab ISTE teenusel ning on hetkel teiste klientide seas väga hinnatud ISTE „pere,, liige. Ei kannata ebaõiglust, toetab teisi ja on alati abiks teistele. Tema sotsiaalsed oskused on paranenud, julgeb suhelda. Oskab toime tulla ärevusega, kuid vajab jätkuvalt toetust, kui on ärevamad olukorrad, kuna siis tulevad välja vanad mustrid, mille järgi võib hakata käituma. Vajab toetust igapäevaelus asjaajamisel, kuna alati ei saa asjadest õigesti aru, vajab selgitamist ja olulise lahti seletamist. Lisaks toetust ja abi eelarve planeerimisel, kuludel ja tuludel silma peal hoidmisel. Kuna tal on soov tööle asuda, siis vajab ta ka jätkuvalt toetust hõive valdkonnas töötamisel ja kandideerimisel.

Edulugu 7

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vanusegrupp 30-39 aastat. Õpib. Võrgustikuliikmed – Ema, isa, vend.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elab emaga, kellega on head suhted, isa ja vennaga suhtlus minimaalne. Tema tahteaktiivsus oli väga madal ning seetõttu on raske suhelda ka teiste inimestega. Ei olnud motiveeritud tegema tegevusi, mis tundusid keerulised või nõudsid eneseületamist. Tervise halvenedes jättis ennast hooletusse. Keeruline vastu võtta eluks vajalikke otsuseid ja paljude tegevuste puhul küsis konkreetset nõu kas oma psühholoogilt või tugiisikult.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Projektis pakutava toe abil suudab paremini toime tulla sotsiaalset suhtlemist eeldatavates olukordades. On astunud ülikooli, hoolitseb enda hügieeni ja kodu korrashoiu eest, teeb süüa, motiveerimisel käib trennis. Plaanib Erasmus+ programmi raames minna edasi õppima.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
On öelnud, et "Toetavad tegevused on teda väga palju aidanud. Muidu oleks koju isoleerunud ja ei oleks seal üldse välja tulnud."
Mis on inimesest saanud tänaseks?

Jätkab projektis osalemist.

Edulugu 8

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 30-39 aastat. Töötab.

Võrgustikuliikmed – Kaks last (üks täisealine), ema ja õed-vennad. Lisaks töökaaslased.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elas koos kahe lapsega talle kuulavas kahetoalises remontimata korteris. Korteril olid tekkinud suured võlad ning perekonnal oli oht kodust ilma jääda. Kodus puudus vesi ja pesemisvõimalused – vett toodi pudelites - ema juurest või töölt. Samuti oli suur tõenäosus, et võlgnevuste tõttu lülitatakse välja ka elekter. Telepakett oli juba välja lülitatud. Küttepuud olid otsakorral ja korteris oli enamiku ajast väga külm, kütis vaid hetkedel kui teadis, et oli kodukülastusele kedagi oodata. Kodu oli koristamata, süüa tehti harva puupliidil, kuid enamasti piirduti snäkkide, valmistoitude või ema juures söödud toidukordadega. Korteris elas ka neli kassi, kelle eest hoolitsemine oli üle jõu käiv ning kasside järelt koristamine jäi sageli tegemata. Peres olid voodiriided ja muu kodutekstiil sageli määrdunud ning voodipesu vahetati harva. Pesu käidi pesemas tema ema juures. Olukord oli muutunud niivõrd keeruliseks, et arutluse all oli ka noorema lapse perest eraldamine, kuna ta ei olnud külastanud vajalikke eriarste ning tal puudus ametlik diagnoos ja töövõimet polnud hinnatud. Ta vältis suhtlemist väljaspool kodu – ei vastanud telefonikõnedele ning üleüldiselt hoidis eemale olukordadest, mis nõudsid suhtlemist. Tal puudus kehtiv isikut tõendav dokument, öeldes tegevusjuhendajale, et ta läheb esimesel võimalusel seda tegema. Tegelikuses ta seda ei teinud. Kohtumisel kohaliku omavalitsuse töötajatega andis ta lubadusi, mida täita ei suutnud või osanud. Võlgnevustest ja muudest raskustest ta kellelegi ei rääkinud ega neid ka tunnistanud. Eluraskused olid kasvanud üle tema võimete piiri ning tal hakkas ka endal kaduma usk, et elu võiks kunagi paremaks muutuda. Tema sissetulek pärines töölt, millega ta kogu enda aja, nii ööd kui päevad sisustas, kuid enamik teenistusest kulus võlgade katteks. Käis täiskohaga tööl ja oli vajadusel valmis kolleege asendama, et lisaraha teenida. Ometi kulus teenitud raha sageli ebavajalikele ostudele ning võlgadega tegelemist ta vältis. Öeldes kõigile, et tal on olukord kontrolli all. Vanemlikud oskused olid tagasihoidlikud – pigem oli ta lastele justkui sõbranna, kes ostis neile meelepäraseid, kuid mitte alati vajalikke asju.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Usaldussuhte loomine oli temaga aeganõudev, ta oli alguses väga ettevaatlik ja napolisõnaline. Esines olukordi, kus ta valetas tegevusjuhendajale või vältis kõnesid. Aja jooksul hakkas aga usaldus kasvama ning tal tekkis turvatunne, et teda ei ohusta miski. Sai tegevusjuhendajalt praktilist abi kodu korrastamisel. Koos viidi jäätmejaama mitusada liitrit prügi ning hangiti uut mööblit. Perele anti ka vajalikke riideid ja toiduabi. Oli motiveeritud kolme kassi kohaliku omavalitsuse töötajale loovutama, et kergendada kodu korrashoidu ja vähendada kulutusi. Teda juhendati võlgnevustega tegelemisel ning nüüdseks on kohtus tehtud võlgade ümberkujundamine. Külastas vajalikke eriarste, saanud diagnoosi ning talle on määratud osaline töövõime. Samuti on määratud ravimid, mida ta nüüd enamasti iseseisvalt ja regulaarselt võtab. Osaleb koos vanema tütreaga teenusepakkuja ühisüritustel ning võtab aktiivselt osa sealsetest tegevustest, ilmudes kohale enamasti puhtalt ja korrektselt riietatuna. Kodus on nüüd olemas nii soe kui külm vesi ning loodud on pesemistingimused. Köögis saab taas süüa teha elektripliidil. On suutnud remontida pere auto ja sõidab sellega taas vajalikke sõite. Julgeb nüüd osaleda ka noorema lapse kooliüritustel. Telepakett on taas sisse lülitatud, maksud on kontrolli all ning küttepuud varutakse õigel ajal. Ta teeb igakülgset koostööd ja annab ise tekkinud muredest ja rõõmudest märku. Saadab tegevusjuhendajale pere edusammudest pilte, näiteks kui sai uue külmiku, soojavee boileri või külastas lapse esinemist koolis, mida ta varasemalt ei olnud kunagi teinud. Paranenud on vanemlikud oskused ja hoolitsemine laste eest. Samuti on suurenenud tema vastutustunne lapsevanemana. Kasvanud on teadlikkus oma õigustest tööelus ning vajadusel julgeb ta nüüd jääda ka haiguslehele.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
„Olen saanud ISTE projektis olles palju abi. Mulle meeldib, kui mul on keegi, kellega saan rääkida oma muredest. Samuti meeldib mulle, kui keegi käib vahepeal mul kodus. Projektis osaledes, olen saanud juurde enesekindlust ja olen palju rõõmsam, kui projekti alguses. Tunnen ennast kindlamalt, kui mul on keegi, kelle poole pöörduda oma murede ja probleemidega. Samuti suudan oma koduste toimetustega paremini toime tulla. Suudan rohkem keskenduda käesolevale toimetusele, mitte ei võta erinevaid toimetusi korraga ette.“
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Turvatunde ja stabiilse toe jätkumiseks hinnati projektis osaleja toetavatele erihoolekande teenustele ja ta käib jätkuvalt tööl. Tütar käib samuti temaga samas kohas tööl, noorem õpib põhikoolis ja pere elab jätkuvalt koos.

Edulugu 9

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 16-20 aastat. Üliõpilane. Võrgustikuliikmed - Elas koos emaga üürikorteris. Suur tugi ja head suhted on ka vanavanematega, kelle juures tihti käis.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Projekti saabudes õppis gümnaasiumi astmes. Nädala sees elas seal õpilaskodus ning nädalavahetusel, kas ema juures üürikorteris või vanavanemate juures. Suhted emaga olid üldjoontes head, küll aga viimasel ajal olid sagedamini olnud nääklemisi ja tülitsemisi, ta kippus vestluse ajal vaikselt omaette kommenteerima ja teravusi ütleva ning vanu asju meelde tuletama, mis oli koormavaks mõlemale. Noore arvates, aga sekkus ema liigselt tema asjadesse ja ei andnud talle võimalust iseseisvumiseks. Ema andis talle kuuraha 150 eurot. Lisaks tellis E-Selveri kaudu toidukraami õpilaskodusse. Tahtis ise olla iseseisvam, kuid ema ei andnud selleks võimalust. Soovis ise oma arveid tasuda, kuid kui tal endal ei õnnestunud midagi, siis ema võttis kontrolli endale ja ei andnud uut võimalust tal endal tegeleda. Seni oli ema korraldanud arstiabi ja muu vajaliku asjaajamise, mis pärssis noore iseseisvumist ja oli ka tülide üheks põhjuseks. Toimetulekut raskendas ärevus ja teised vaimse tervise häired. Raviskeem oli määratud, kuid unustas sageli rohu võtmata. Õpimotivatsioon oli kõikuv. Poisil oli väga raske mingit tööd alustada, pooleliolevat tööd organiseerida või üldse leida jaksu kohustustega tegelemiseks. Koolis tekkisid õpiülesannetega raskused ja õpivõlgnevused. Lemmikaineid ei olnud. Vabal ajal oli peamiselt YouTube'is, vaatas asendustegevusena videoid meelelahutuseks, kuid tegelikult oli tal pidev süütunne, et peaks õppima. Peamisteks probleemideks olid vaimse tervise eripäradega toimetulek, tegevuste edasilükkamine, mis mõjutas õpitulemusi ning süütunne ja ärevus, rahulolematuse iseendaga, sest nii palju asju olid tegemata.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Teraapiaprotsessi jooksul muutus suhe emaga paremaks, mõlema osapoole sõnul oli nende omavaheline suhe parem ning tülisid esines vähem. Soovis liikuda edasi iseseisvumise suunal, soovis seada oma elu sisse iseseisvalt ning perekonnast eraldi, selleks oli tal mõte sügisest liikuda ühiselamusse. Ta sai osalise töövõime, mis aitas tal olla iseseisev oma rahaasjades ja end ise majandada. Kui kuu lõpus jäi raha üle, investeeris selle aktsiatesse. Ta lõpetas heade tulemustega gümnaasiumi ja sai sisse soovitud erialale. Ta oli ülikooli esimesel õppeaastal koolis hästi toime tulnud, ta oli leidnud viisid kuidas end toetada õpingute õigeaegsel sooritamisel ning hariduse jätkusuutlikul omandamisel. Aeg oli näidanud, et ta suudab organiseerida oma tegevusi jätkusuutlikult ning oli õpingutes ennastjuhtiv.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Tema enda soovil väljus ta ISTE projektist kuna tema hinnangul oli tema toimetulek olnud hea ja ta ei vajanud enam regulaarset kõrvalist tuge igapäevaeluga toimetulekuks.

Mis on inimesest saanud tänaseks?
On iseseisvunud ning suudab oma emotsioonidega iseseisvalt toime tulla, oma igapäevaelu korraldada ning õpinguid jätkata.

Edulugu 10

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 30-39 aastat. Puuduv töövõime. Võrgustikuliikmed – KOVi eeskostel, õed, sugulane, tugiisik.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elab koos õega ühes korteris, korter on heas seisundis, aitab tugiisik ja sugulane. Varem noor mees elas koos emaga ja õdedega. Ema on surnud mõned aastad tagasi. Teisi lähedasi pole. Tal on vaimupuue.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
On õppinud oma tegevust planeerima ja ülesandeid järjekindlalt täitma. Omandas eneseorganiseerimise ja ajaplaneerimise põhioskused. Muutus tundide ajal tähelepanelikumaks ja keskendunumaks. Arendas käte peenmotoorikat ja liigutuste koordineerimist, töötades väikeste esemete, kaartide ja pusledega. Õppis eristama värve, kujundeid, tähti ja sümboleid ning töötama eeskuju järgi. Parandas artikulatsiooni ja hääldust logopeedi tundides. Laiendas sõnavara — kui varem domineerisid kõnes sõnad „jah“ ja „ei“, siis nüüd kasutab aktiivselt lihtsaid fraase ja lauseid, esitab küsimusi ja väljendab oma arvamust. Näitab emotsionaalset avatust, on muutunud naerusuisemaks ja enesekindlamaks suhtlemisel. Suhtleb grupis hästi, osaleb aruteludes ja ühistes ülesannetes. Täidab väikseid ülesandeid hoolikalt ja huviga. On õppinud iseseisvalt hambaprotese paigaldama ja nende eest hoolitsema. Jälgib isiklikku hügieeni, peseb end, hoolitseb riiete ja töökoha puhtuse eest. Püüab kodus korda hoida ja näitab initsiatiivi igapäevastes toimetustes. Spetsialistide poolt tehtud tähelepanekute järgi on muutunud suhtlemisel avatumaks, enesekindlamaks ja julgemaks. Ta reageerib aktiivselt palvetele ja ülesannetele, näitab initsiatiivi ning huvi ühistegevuse vastu. Täheldatakse positiivset emotsionaalset seisundit, sõbralikkust ja soovi osaleda grupiülesannetes. Osaleb meelsasti erinevatel üritustel, näitab head tuju ning stabiilselt positiivset arengut käitumises ja kommunikatsioonis.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Talle meeldivad väga ISTE projekti tunnid. Ta käib sinna iseseisvalt ja soovib tegevust jätkata.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
On saanud iseseisvamaks.

Edulugu 11

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vanusegrupp 21-29 aastat. Mitteaktiivne.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Teenuse saaja psüühikahäirest tulenev mõju käitumisele on keskmine - ta vajab regulaarset juhendamist, et depressiooni ja ärevushäirega toime tulla. Toetusvajadus on kõrge suhete loomisel/säilitamisel ning sotsiaalsel suhtlusel üldiselt - vajab igapäevaselt kõrvalabi ja toetust. Viimasel ajal ta ravimeid vaimse tervise osas ei võta, kuid seda enam vajab ta pidevat meeldetuletust oma vaimse tervise jälgimise osas, toetusvajadus on keskmine. Keskmine toetusvajadus on ka hõivega seotud tegevustes (õpib ülikoolis) ning rahade- ja asjaajamisega seotud tegevustes. Kognitiivset võimekust nõudvates tegevustes, vaba aja tegevustes ja

eluaseme säilitamise tegevustes on toetusvajadus madal - vajab aeg-ajalt nõustamist ja abi. On peamiselt iseseisev füüsilise tervise eest hoolitsemisel, liikumisel ja söögi- majapidamis- ja enese eest hoolitsemise tegevustes. Haigusperioodil võib abi vajada ka viimati nimetatud tegevustes.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Kõikides eluvaldkondades on inimese elukvaliteedis toimunud muutused. Säilinud on sotsiaalne aktiivsus, sest õpingute ajal suhtles kursusekaaslastega, sai hakkama õpingutega ülikoolis välismaal ning lõpetas ülikooli. On iseseisev enda vaba aja sisustamisel. Hoiab kontakti sugulastega. Isa ja ema toetavad teda rahaliselt. Vaimne tervis stabiliseerus ja tal õnnestub seda stabiilsust säilitada hetkel.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Väljus projektist, saab iseseisvalt hakkama.

Edulugu 12

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vanusegrupp 30-39 aastat. Mitteamiivne. Võrgustikuliikmed – toetav pere.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Täna kirjutan ma meie omavalitsuse elanikust, kes liitus projektiga mõned aastad tagasi. Ta on lõpetanud erivajadustega õpilaste kooli ning pärast kooli lõpetamist oli ta seitse aastat kodune. Kuigi tal on väga tore ja toetav pere, tundis ta siiski puudust oma sõpradega vaba aja veetmisest ja kuuluvustundest.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Projektiga liitudes avanes tal võimalus käia kolm korda nädalas kodust välja ning osaleda tegevusjuhendajaga erinevates tegevustes. Tekkis võimalus suhelda teiste projektis osalejatega ja nendega koos oma vaba aega veeta. Koos on palju käidud looduses, muuseumides ja kinos. Hetkel võtab koos tegevusjuhendajaga osa sotsiaalse kaasatuse projektist, mille raames tehakse käelisi tegevusi, käiakse looduses. Projekti on kaasatud mitme valla erivajadustega inimesed.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Ise ütleb ISTE projektis" tegevustest osalemise kohta, et see on tema töö."
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Ema tagasiside projektis osalemise kohta on alati olnud väga positiivne. Tema sõnul on ISTE projekti tegevused tema elus väga tähtsal kohal ja iga kohtumist ootab ta väikese elevusega. ISTE projekti töötajatest on saanud "oma inimesed". On kaasatud otsuste tegemistesse nt milliseid sööke koos tegevusjuhendajaga valmistada, kuhu väljasõitu teha ja tegevuste plaanisel arvestatakse tema arvamusega.

Edulugu 13

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vallaline. Vanusegrupp 30-39 aastat. Töötu. Võrgustikuliikmed – Lastekodus kasvanud, poeg, õde ja poja isa.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Lastekodus kasvanud, lähedastest on poeg, õde ja poja isa. Lähedastega on suhted kuidas kunagi, raske hinnata. Üks hetk hindab neid heaks ja toetavateks, teine hetk peab oma raskuste põhjustajateks just lähedasi. Poeg elab oma isa juures. Suhe pojaga tundub kauge. On öelnud, et üksi ta ei julge pojaga kusagile väga minna, ei kontrolli teda. Midagi koos nad ette ei võta. Sõpru tal ei ole. Seda ütleb ka ise, nimetab tuttavateks. Ütleb, et raske kedagi usaldada. Suurte traumakogemustega, mis ulatuvad lapsepõlve.

Isik tuli projekti mõned aastad tagasi sügisel. Isik elas omaavalitsuse poolt eraldatud 1-toalises munitsipaalkorteris. Kuid elamine sotsiaalpinnal oli raske, naabrid häirisid palju juba oma olemasoluga. Oli hiljuti lahku läinud oma elukaaslasest. Oli kimpus seltskonnaga, kes tema sõnul mõjutasid erinevaid aineid tarbima. Töötas tootvas ettevõttes. Haridus oli pooleli jäänud, erinevad erialad (puhastusteenindaja, kokk, elektroonikaseadmete koostaja) jäid koolis pooleli. Esines ärevust ja paanikat. Kui mingid mured kuhjusid, soovis endalt elu võtta. Oli hiljuti ravimiteid üle tarvitanud. Raskusi oli rahakasutusega, et seda jätkuks pidevalt.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Umbes poolteist aastat tagasi oli kaalutlusel, et ehk tuleks ISTE teenus lõpetada, ehk ta ei vajagi seda, kuna ei jõudnud juba väga pikka aega psühholoogilisele nõustamisele, ei teavitanud teenusele mitteilmumisest, sageli psühholoog ootas teda asjatult. Psühholoogiteenus oli kokku lepitud just tema traumakogemuste tõttu alates lapsepõlvest ja oli mõeldud just peamiseks abistavaks teenuseks. Loovteraapiast keeldus. Kohtumistel kirjeldas ta, et raskused on seotud vaid töötamisega, töötempo on liiga kiire, sellest vaimne ja füüsiline kurnatus. Kinnitas, et tal on toetav elukaaslane, kellest on abi. Muud abi ta ei soovinud ning ainukeseks teenuseks, mis ISTE teenusel veel hoidis oli füsioteraapia. Seal käis ta kohusetundlikult. Sellest tundus vähe, sest ISTE teenuse mõte oli kompleksne toetamine. Mõte oli uurida füsioteraapia jätkamise võimalusi meditsiinisüsteemi kaudu. Hiljem selgitaski ISTE teenusele kaasatud psühholoog, et sageli nii suurte traumakogemustega inimestel ongi raske eneseanalüüsile ja psühholoogilist abi vastu võtta. Neil on lihtsam oma traumadega tegeleda läbi füüsilise aktiivsuse. Tänu korrapärasele füsioteraapias käimisele ja kujunenud heale suhtele füsioterapeudiga, hoidis see teda siiski abistamissüsteemis edasi.

Asutuse füsioterapeut oli esimene, keda ta teavitas enda haiglasse sattumisest suitsiidikatse läbi. Temas toimus avanemine ja selginema hakkas tema tegelik käekäik. Hakkas rohkem ka ISTE teenuse sotsiaaltöötajat usaldama ja oma olukorda kirjeldama. Tegelikult oli tal suur mängusõltuvus (ligikaudu 500 eurot kuus), suhted elukaaslasega polnud sugugi hoolivad, elukaaslasel oli tekkinud kõrvale teine partner. Jätkuvalt tarvitas ta kanepit, õega olid riid. Oli huvitu kõigi asjade suhtes. Peale haiglast koju tulekut tuli lühikeseks perioodiks elukaaslase juurest ära, elas tuttavate juures. Oli aldis oma kulutusi üles täheldama ja neid kontrolli all hoidma, võlgasid maksma, korralikult ravimeid võtma. Kuid siis läks taas elukaaslase juurde tagasi elama, kinnitas taas suhte toetavat mõju ja ka just tema mängusõltuvusele. Kuid midagi ei muutunud. Mängis edasi suuri summasid maha, kulutas raha üle oma võimete ja jätkuvalt oli ta toetust mittepakkuv suhtes. Pigem tundis kohustust oma elukaaslase ülalpidamise osas, jättes enda vajadused kõrvale. Kõik see viis ta taas suvel psühhiaatriahaiglasse. Õnneks seekord endale viga tegemata. Haiglaravi lõppemisel kordasid kõik võrgustiku osapooled vajadust senisest elukohast ja suhtest lahkuda ning hakata tegelema nende asjadega, mis talle meeldib. Et ta hakkaks ennast tundma õppima, tekiks enesehoolitsuse rutiin. ISTE teenusele sai kaasatud Hasartmängusõltuvuse Nõustamiskeskuses tegutsev psühholoog, hakkas käima haigla vaimse tervise õe nõustamistel, käib usinalt edasi füsioteraapias ja oli nõus alustama loovteraapiaga eesmärgiga õppida ka joonistama, midagi mis talle meeldib ja ehk aitab leida tal iseennast. Suutis teha otsuse lõpetada kurnav suhe. Leidis ise endale omaette üürikorteri, millega ta on väga rahul. Ta ei pea seal kellegi eest hoolitsema ja muretsema. Tema maha mängitud summad on vähenenud ja võlasummad tasapisi samuti vähenemas. Talle on antud sõnum, et ta peab keskenduma iseendale ja oma vajaduste rahuldamisele.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Hetkel tundub, et tema elukäik võiks minna ülespoole. Selline lootus on üle pika aja taas. Ta on teinud olulised sammud selleks. Elukeskkonna vahetus ja kurnava suhte lõpetamine olid selleks olulised. Tal on hetkel võimalused oma elu taas korda seada. Eks temaga töötamine on näidanud ka seda, et päris lõpuni aus ei ole ta sinuga kunagi, alati jätab midagi rääkimata, mis on aga mõne aja pärast siiski kuidagi mingis kontekstis päevavalgele tulnud. On see siis siiski raha maha mängimine või mõni arutu ost. Neid „üllatusi“ aeg-ajalt ikka tuleb. Seda usaldamatust ja kartust „rielda“ saada on temas jätkuvalt palju. Ja tagasilanguse momentideks peab samuti valmis olema. Viimane info on, et ta sai töölt hiljuti koondamise. Teenuse tulemus ja kliendi käekäik ei sõltugi alati teenuseosutajast või kliendi otsusest, on ka teenuse

asjaosalistest mittesõltuvaid. Ning sageli ongi veel nii, et ühes valdkonnas saavutatakse juba oodatud eesmärk, kui järgmine valdkond vajab juba ootamatult suuremat toetust. ISTE klientide puhul on tegu vaat et raskemate sotsiaalvaldkonna klientidega ja tihti vajatakse tuge rohkemgi kui viis aastat. Ja eks nagu meil kõigil elu tavatseb olla, on kergemaid ja siis jälle raskemaid aegasid, siis on hea kui tugi on alati ikka olemas. Hea, et ta ISTE teenus siiski jätkus eelmisel aastal ja suured muudatused said teoks.

Edulugu 14

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Suhtes. Vanusegrupp 21-29 aastat. Õpib.

Võrgustikuliikmed – Ema, õde. Paarisuhe, mõned sõbrad.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Tänaseks on heades ja toetavates suhetes oma emaga, tal on õde. Tal on stabiilne ja toimiv paarisuhe (sõbranna), kellega veedab palju kvaliteetset aega (sh reisimine, ühistegevused). Mõned head sõbrad.

Elas emaga, oma tuba korterist. Sissetulekuks osalise töövõime toetus, aegajalt tööampsud. Katkestanud õppimise kutsekoolis. Emaga toetavad suhted, mõni sõber. Elab alevikus, kus tegevusi vähesel määral. Oli kodune enamasti. Ise käis poes, hoidis oma tuba korras, tegi vahest süüa. Sotsiaalsetes olukordades ärev. Tal puudus selge diagnoos, mis oleks andnud raamistiku tema raskustele keskendumise, tegevuste alustamise ja organiseerimisega, ning puudus seetõttu ka kohandatud ravi. See avaldus suure ärevusena ja enesekindluse puudumisena, eriti haridustee jätkamise kontekstis. Tal oli kindel soov haridust jätkata.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Haigusega toimetulek ja enesetunnetus: Märkimisväärsim edasimineku on toimunud vaimse tervise valdkonnas. Diagnoosi saamine oli murdepunkt, mis andis talle raamistiku tema kogemustele ja võimaldas toimiva ravi- ja toetusskeemi loomise. Selleks oli vaja väikest tõuget ja info liikumist kogemusnõustajalt, et kuidas protsess välja näeb, millest alustada ja kuidas toimida. Ta on õppinud oma ravimitundlikkust tundma, suhtlema arstiga ning mõistma ravimite vajalikkust, kuigi selle järjepidevuse tagamine on jäänud väljakutseks. Ta on saanud eneseabivõtteid (nt hirmude lahti harutamine, puhkamise vajaduse tunnistamine) ja suudab nüüd paremini tuvastada ning väljendada oma emotsionaalseid vajadusi. Ta on julgem ja enesekindlam rääkima nii rõõmustavatest kui ka keerulistest teemadest.

Haridustee ja iseseisvuse areng: on teinud süstemaatilise ja järjekindla edasimineku haridusteedel: Alguses oli küll 2x pettumust gümnaasiumi teekonnal, pörkus asi sotsiaalse ärevusega ja ei saanud kooli sisse. Tõuke andis kutsehariduskeskuse kutsevaliku õpe ja selle edukas lõpetamine, kus ta leidis uusi tutvusi, sai harjutada sotsiaalset suhtlemist ja elada kooliellu ja õppimisrutiini jälle sisse. Seal ta omandas uusi praktilisi oskusi (nt kokandus, rahaliste kulutuste majandamine, transpordi planeerimine). See protsess toimus suurenenud iseseisvusega: ta suhtles ise koolidega, koostas dokumente, tegi avaldusi veebikeskkonnas ja liikus igapäevaselt üksi linna ja tagasi. Ta enesekindlus kasvas ja ta teadis, mida ta elult soovib. Gümnaasiumisse sisse saamine oli järgmine edukas etapp, sisse saamise protsess, vastuvõtt ja kohal käimine. Alustatud autokool oli järgmine samm iseseisvuse suurendamisel ja tuleviku kindlustamisel.

Sotsiaalne integratsioon ja suhete kvaliteet: tema sotsiaalne võrgustik on mitmekesisestunud. Peale toetava pere ja stabiilse paarsuhte on ta loonud aktiivsed sotsiaalsed sidemed koolis (klassikaaslased, ühisüritused).

Elukvaliteedi ja tulevikuväljavaadete paranemine: elukvaliteet on märgatavalt tõusnud tänu eelnevalt kirjeldatud muutustele. Ta tunneb rahulolu oma hetkeseisuga, suudab toime tulla igapäevaste väljakutsetega (kool, sõidud) ja mõistab puhkuse vajadust. Ta on hakanud aktiivselt planeerima oma tulevikku (autokooli lõpetamine, võimalik lisatöö leidmine, edasised reisid) ning tunneb, et tal on toetav süsteem (perekond, sõbrad, kool, teenuseosutajad), kelle poole pöörduda vajadusel. Ta on muutunud oma elu aktiivseks kujundajaks.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Ta on korduvalt väljendanud rahulolu ja positiivset meeleolu oma hetkeseisuga. Ta on rõõmus, et "kõik hästi" ja et ta tunneb end hästi. Ta on tänulik kooli saamise eest ja väljendab uhkust, et "ei ole kordagi hilineanud" ning et suudab hakkama saada igapäevase sõidu ja õppekoormusega. Ta on väljendanud suurt soovi autokooli lõpetada ja tunneb, et selleks on tal nüüd piisavalt sisemist motivatsiooni ja julgust. Ta on ka teadlik oma edusammudest, kiites end ise oma püsivuse eest. Lisaks on ta märganud, et suhted emaga on paranenud tänu suuremale avatusel. Üldine sõnum on enesekindluse, rahulolu ja sihikindluse kasv.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Projektis osaleja on tänaseks enesele kindel, sihipärane ja aktiivne noor inimene, kes on omandanud kontrolli oma elu üle. Ta on noormees, kes suudab oma haigusega toime tulla tänu teadlikkusele, toetussüsteemile ja toimivale ravile. Ta on edukas gümnaasiumiõpilane (temale sobivas keskkonnas), kes liigub iseseisvalt, tegutseb oma algatusel (nii õppimise kui vabaaja planeerimisel) ja on teel autojuhi lubade omandamisel kooli kõrvalt (ARKi sõidueksam on veel teha). Tal on toetav sotsiaalne võrgustik ning ta suudab hoolitseda nii oma vaimse ja füüsilise tervise kui ka praktilise igapäevaelu eest. Ta ei ole enam pelk teenuse saaja, vaid oma elu peamine tegija ja planeerija, kellel on selged eesmärgid ja uskumine, et ta suudab nendega toime tulla. Ta on saavutanud märkimisväärse psühhosotsiaalse taastumise, mis võimaldab tal osaleda ühiskonnas täisväärtuslikult ning ehitada stabiilset ja lootusrikast tulevikku. Tema olukorras piisas väikesest tõukest ja piisavast toest ning sobiva keskkonna leidmisest, et tema ellu uus suund luua.

Edulugu 15

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 40-49 aastat. Mitteaktiivne. Võrgustikuliikmed – Lähedased puuduvad.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elas aastaid tänavatel (korjas pudeleid). Viimati töötas 90ndatel. KOV vaatevälja (esmaltsattus kroonilise tervisemurega haiglasse) sattudes oli kõik talle eluvõõras, ei mõistnud ümbritsevat, puudusid dokumendid (pangakaart, ID kaart), telefon, sissetulek, elukoht.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Lähedased puuduvad, usalduslik suhe tekkinud sotsiaaltöötajaga. Sai sotsiaalpinna, puuduva töövõime sissetuleku, vajas toetamist igas eluvaldkonnas, dokumentide/töövõime taotlemine, pangas arve avamine. Kroonilise tervisepuuduse tõttu vajab jätkuvalt tuge, samuti eelarve planeerimisel. Kodus loeb põhiliselt raamatuid. Päevakeskuse ühistegevustes osaleb ainult järjepideval sotsiaaltöötaja motiveerimisel. Töösarnased tegevused sobiksid (nt lehtede riisumine).
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
On väga rahul just oma iseseisvusega. On hakanud sotsiaaltöötaja kaasamisel osalema tegevustes (õues lehtede riisumine – see tegevus andis ka talle hea tunde ja meeldis). Pesu peseb juba iseseisvalt (1 kuu on juba ise masinat tööle pannud).
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Elab jätkuvalt sotsiaalpinna, õpib kodumasinaid kasutama. Ei tarbi alkoholi ega muid aineid. Vestleb intelligentset. Enesehinnang on tõusnud. Motiveerime veel osalema raamatukogu raamatuklubis jm loengutel, näitab üles soovi õppida. Bussisõitu on harjutanud koos sotsiaaltöötajaga palju, kindla marsruudi korral oskab juba ise minna bussiga). Järgmine eesmärk on kohalikku raamatukokku minna. Jalutab alates suvest rohkem (2-3km), kevadel oli jalutamise distants 500m.

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Abielus. Vanusegrupp 40-49 aastat. Töötab.

Võrgustikuliikmed – Naine, lapsed, näiteringikaaslased, töökaaslased.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elas oma korteris koos naise ja lastega. Abikaasaga suhted olid keerulised, kuna tema sõnul naine ei mõistnud teda ja ei saanud temast aru. Oma õdede ja vendadega ei suhelnud, kuna lapsepõlvest olid talle jäänud traumad. Teda kasutati lapsepõlves ära ja keegi ei seisnud tema eest. Tulenevalt lapsepõlve traumadest oli tal raske inimesi usaldada. Väljaspool pereringi ei soovinud kellegagi suhelda, kuna tundis, et keegi ei mõista teda ning teda alavääristatakse.

Inimestega suheldes ei suutnud jääda rahulikuks ja ennast selgelt väljendada. Oli suheldes väga impulsiivne, negatiivse minapildiga, verbaalselt ründav.

Teenusele tulles käis tööl. Tööl olles unustas tihti antud tööülesanded, mis tekitas konflikte. Soovis midagi uut õppida, kuid keskendumise ja alustatud tegevuste lõpetamisega oli raskusi, mõte ei püsinud teemas.

Teenusele tulles oli tal suur toetusvajadus sotsiaalsete suhete, vaimse tervise, vaba aja ning töötamise ja õppimise valdkondades. Tervislikust seisundist tulenevalt oli probleeme enesehinnanguga, lisaks vähene haigusteadlikkus ning vähesed eneseabi oskused oma emotsioonidega toime tulemisel.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Projekti jooksul olid suhted naisega heitlikud, kuid läbi teraapia said nad oma naisega toetatud. Ta tegi projekti toel suhetes suuri arenguid ja muutusi - ta oskas ennast suhetes eristada, julges väljendada oma arvamusi ja vajadusi ning oskas arvestada ka teiste inimeste arvamustega. Tekkis julgus küsida abi ning oskus hakkama saada ka konfliktisituatsioonides. Tema suhtlusringkond laienes, lisaks abikaasale ja päritolu perele (vennad), suhtles vabal ajal veel näiteringikaaslastega, töökaaslastega ja sõpradega.

Projekti jooksul tegi väga olulisi märkamisi enda ja oma seniste mustrite kohta, mis aitasid luua muutusi. Tõi aina enam ennast nähtavale, tunnustas ennast, tõi nähtavale oma vajadused ja õppis enda vajaduste eest seisma, julges öelda välja oma arvamust, suhtles otse ja avatult. Kõige suurem muutus oli see, et õppis tänu vastu võtma.

Töö osas sai aru, et töökoht ei olnud talle sobiv, tegi ise muutuse, otsis uue töökoha, helistas ja küsis tööd (julges seista oma vajaduste eest). Tekkis soov luua oma ettevõtte, millega ta projekti käigus hakkas tegelema. Ta oli väga motiveeritud oma ettevõtte arendamise osas. Projekti toetuse ja leitud enesekindluse najal oli suuteline õppima ja omandama uusi oskusi. Ta arendas ennast ettevõtluse teemal, õppis ise läbi interneti uusi oskusi ja teadmisi.

Motivatsioon tööelus ja ühiskonnaelus osaleda tõusis oluliselt projekti jooksul ja tänaseks saab ta oma eluga iseseisvalt hakkama. Tegi ära suure töö oma lapsepõlvtraumadega ning mõistis, millest tema kaitsekäitumised tulenesid. Ta õppis rakendama erinevaid toimetulekumehhanisme ärevates- või konflikti - olukordades ning projekti lõpuks oli oluliselt enesekindlam kui projekti sisenedes.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Lahkudes ISTE projektist oli oma igapäevaeluga toimetulek väga hea ning tekkinud oli ka palju sotsiaalseid suhteid. Tema eneseregulatsiooni ja emotsioonidega toimetuleku oskused paranesisid.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Osutatud teenused aitasid teda väga palju. Läbi projekti sai temast iseseisvalt toimetulev mees, kes leidis üles oma isiksuse ja julges oma vajaduste eest seista. Tal tekkisid huvialad ja selged sihid oma elus. Läbi tugiteenuste oskas peresuhetes paremini toime tulla ega ärritunud enam nii kergesti. Valdavalt sai ta iseseisvalt hakkama ning raskete olukordade tekkides oskab ja julgeb ta ise abi küsida.

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vallaline. Vanusegrupp 30-39 aastat. Kodune.
Võrgustikuliikmed – Vanemad, vennad.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elab koos vanemate, kaksikvenna ja vennaga. On osalenud ISTE projektis selle algusaegadest peale. Tal on head suhted nii vanemate kui ka vendadega. Samas külas elas ka vanaema, kellega olid väga head suhted, kuid kahjuks vanaema on nüüdseks lahkunud.

Pärast kooli lõpetamist jäi ta koduseinte vahele. Muret valmistasid eelkõige tema hirmud, vähesed sotsiaalsed kontaktid ja suhtlemisioskused (ta rääkis väga minimaalselt ja tema kõne oli võõrastele keeruline mõista), raskused kodust väljumisel, inimeste pelglikkus ning ka puudulikud hügieeniharjumused. Ta oli väga tagasihoidlik ega suhelnud väljaspool pereringi peaaegu kellegagi. Vanemad olid kaksikvendade suhtes äärmiselt kaitsvad ning uutel inimestel oli nende usalduse võitmine keeruline. Kuigi vanemad soovisid, et poegadel oleks tegevusi ja väljundeid ka kodust väljaspool, oli esmane väljakutse nende usalduse võitmine ning võimaluse loomine tegevusteks väljaspool kodu. Igapäevaelus vajab palju motiveerimist ja julgustamist vajalike toimingute (nt pesemine, kodutööde tegemine oma võimete piires) elluviimiseks.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Vanemate usaldus sai tegevusjuhendaja suhtes võidetud, mistõttu julgustavad nad nüüd ka teda aktiivsemalt teenustel osalema. Teenuse saaja osaleb tegevustes väljaspool kodu, võtab osa gruppide tegevustest ning suhtleb tegevuste käigus teiste ISTE teenuse saajatega. Kuigi suhtlust on endiselt vähe, on tema teinud märkimisväärsed edusamme – ta kasutab oma häält ja ei tunne enam suurt ärevust inimeste keskel olles. On märgata temas rõõmu ja elevust, kui külastatakse huvitavaid kohti, ning tema huvi ümbritseva vastu on suurenenud. Tänu nendele edusammudele on vanemate hoolduskoormus vähenenud ning nende usaldus nii välismaailma kui ka poja kaasamise osas on märgatavalt kasvanud.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Ta on ise väljendanud soovi sagedamini kodust välja minna, mis on tema puhul väga suur ja positiivne muutus. Ta tunneb, et julgeb nüüd rohkem teistega suhelda, mis pakub talle rõõmu. Vanemate sõnul on ta hakanud senisest paremini oma hügieeni eest hoolitsema ning vajab igapäevatoimingutes vähem juhendamist. Samuti on vanemad märganud, et nende endi motivatsioon ja julgus kodust välja minna ning koos poegade uue tegevusi proovida on suurenenud.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Elab endiselt koos perega ning osaleb koos kaksikvennaga teenustel. Vanemad soovivad väga, et selline korraldus ka edaspidi jätkuks. Tema ise ja kaksikvend on igapäevaelus rohkem kaasatud kodustesse toimetustesse – neil on kindlad rutiinsed tegevused ja vastutusvaldkonnad koduses majapidamises. Pere on väga ühtne, nad usaldavad ja toetavad üksteist ning teevad tihedat koostööd tegevusjuhendajaga.

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab, õpib.
Võrgustikuliikmed – Sõbranna, õed-vennad.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elab üksi, sest perega on keerulised suhted ja traumeeriv minevik. Positiivsed suhted on ühe sõbranna ja õdede-vendadega, kes elavad teises linnas.

Tuli projekti teistest KOVist ISTEst. Projekti sisenemisel oli kõrge ärevus, suitsiidimõtted, enesevigastamine ja depressiivsus.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Projektis pakutava toe abil on kadunud ära enesevigastamine, oluliselt vähenenud ärevus ja ka teised vaimse tervise raskused. Eelkõige ärevuse vähenemise tõttu on ta nüüd võimeline võtma vastu telefonikõnesid, ise vajadusel helistama ja käima iseseisvalt uutes kohtades.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
On öelnud, et "Ei kujutaks ette, kuidas oleks saanud teha mingeid asju ilma tegevusjuhendajata või ilma terapeudita".
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Jätkab projektis osalemist.

Edulugu 19

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Elukaaslane. Vanusegrupp 21-29 aastat. Mitteaktiivne. Võrgustikuliikmed – elukaaslane, õde, vend, alaealine laps, sõbrad.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elab koos elukaaslase ja tema alaealise pojaga. Üles kasvanud erinevates lastekodudes, lähedastest on õde, kes on lapsendatud kasuperre, ja vend, kes viibib teenusel. Külatab õde ja venda tähtpäevadel ja pühadel. Asenduskodust lahkudes asus elama oma korterisse. Tal puudus raha kasutamise oskus, talle määrati eestkostja. Võrgustikku kuuluvad elukaaslane, asenduskodu kasvataja (ajast kui elas asenduskodus). Suhtlusringkonda tekkisid sõbrad, kes kasutasid ära tema heasüdamlikkust ja naiivsust, sõprade õhutamisel hakkas tarvitama igapäevaselt alkoholi, lubas oma korteris pidutseda ja viibida kõigil kellel polnud kusagile minna, jagas lahkelt oma korteri võtmeid. Peagi sattus seltskonda, kellega koos alkoholijoobes ärandati sõidukeid, tekkisid trahvid juhiloata sõitmise eest, võõra vara (põhiliselt ärandatud sõidukid) lõhkumise eest. Ta on kriminaalkorras karistatud, viibinud kinnipidamisasutuses. Tal puudus arusaam põhjus-tagajärg seosest, ta ei mõistnud mida erinevad tegevused/otsused võivad kaasa tuua. Suhtlusringkond oli lai, kuid puudus oskus aru saada, kellega suhelda, kellega mitte. Tihti tekkisid sõpradega alkoholijoobes olles arusaamatused, tülid. Kui ta ei allunud sõprade tahtmistele, ähvardati teda, tihti sekkus politsei. Kohusetunde puudumise tõttu ei olnud võimeline tööl käima, pakutavaid töökohti vastu võtma. Tegi juhutöid, tihti jäi tehtud töö eest saamata töötasu. Oskused teha majapidamistöid, enese eest hoolitseda, olid olemas, kuid puudus arusaam vajalikkusest toiminguid sooritada, meelde tuletamist vajas ka enese eest hoolitsemine-riietumine, hügieen.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Tekkis tegevusjuhendajaga toetav ja usalduslik koostöö, allus suunamisele ja juhendamisele, julges vajadusel abi paluda. Tekkinud on julgus ja enesekindlus, suudab iseseisvamalt otsuseid vastu võtta, ei vaja enam niipalju läbi arutamist. Ei tarvita enam alkoholi, ei liigu ringi halvas seltskonnas, lõpetas suhtlemise sõpradega kes teda ära kasutasid. Tekkis suhe endast vanema naisega, kellega alustati kooselu. Tekkis motivatsioon töötamiseks, lisa sissetuleku teenimiseks, käis erinevatel juhutöödel, töölepinguga töötamisest polnud huvitatud, kuna juhutöödel sai töötasu kohe kätte. Õppis autokoolis, raskused olid õppimisega, kuid sooritas siiski mitmendal katsel eksamid, sai kätte juhiloa. Koos elukaaslasega soetati sõiduvahend. Paranes kohusetundlikkus, asus tööle täiskoormusel. Töökoha säilitamiseks suhtus täie tõsidusega, jõudis õigeaegselt tööle, täitis vajalikud tööülesanded. Vabanes eestkoste alt. Hoolitseb enda väljanägemise eest. Näeb puhas ja korralik välja, käib hästi riides.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Tema elukvaliteet on paranenud, oskab väljendada arusaadavalt oma arvamust, julgeb enda eest seista. Tunneb uhkust et suutis teha endale juhiloa, soetada sõiduvahend.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
On seadusekuulekas. Elab koos elukaaslase ja tema pojaga, suhe on toetav. Koondati töölt. Osalemine projektis jätkub, koostöö füsioterapeudiga koduse harjutuskava omandamiseks põlveliigese stabiliseerimiseks, põlveliigest ümbritsevate lihaste tugevdamiseks. Spetsialistide poolt toetamiseks sobiva ja jõukohase töökoha leidmiseks.

Edulugu 20

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vanusegrupp 50-59 aastat. Töötab.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Projektis osaleja on vaimse heaolu valdkonnas keskmine toetusvajadus haigusteadlikkuse ja raviplaani järgimise ja psüühikahäirest tuleneva mõju tõttu käitumisele ja tegevustele ning ta vajab regulaarselt juhendamist. Tal esineb riskikäitumine. Kognitiivset võimekust nõudvates tegevustes on toetusvajadus madal. Samuti on toetusvajadus madal ning ta vajab aeg-ajalt nõustamist või abi sotsiaalsete suhete valdkonnas suhete säilitamisel. Toetusvajadus on madal hõivega seotud tegevustes, kus vajab aegajal nõustamist või abi. Igapäevaelu toimetuleku valdkonnas vajab ta samuti aegajalt nõustamist ja abi söögi valmistamise ja enese eest hoolitsemise tegevustes, kuna nendes tegevustes tuvastati madal toetusvajadus. Vajab haigusteadlikkuse säilitamiseks nõustamist. Oluline on tugiisiku ja lähedaste tugi ning mõistmine. Vajalik raviplaani üle vaatamine psühhiaatri poolt. Vajab rohkem toetust ja vestlusi probleemsetel teemadel, et oma emotsioonidega ja mõtetega toime tulla. Vajab motiveerimist positiivseks elutahteks ja emotsionaalset toetust. Vajalik pakkuda pereliikmetele tuge.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Hinnangu perioodil on vajanud toetamist töö hoidmisel, sotsiaalsete suhete hoidmisel ja taastumise ning haigusega toimetulemisel. Hinnanguperioodi lõpuks on paranenud igapäevaeluga toimetulek. Tööl läheb paremini, kuna ta on ise aktiivsem pool probleemide väljatoomisel ja lahenduste leidmisel, teeb koostööd kolleegidega. Kodustes tegevustes on ka aktiivsem, samuti hoolitseb paremini oma välimuse eest. On hakanud kasutama juuksuri ja kosmeetiku ning teiste sarnaste teenuste pakkujate teenuseid, hoolitseb paremini oma riiete korrashoiu eest, on ostnud uusi riideid. Need kõik positiivsed asjad on tänu sellele, et vaimne tervis on muutunud stabiilsemaks. Klient teeb koostööd raivõrgustikuga, tarvitab ravi ettekirjutuse järgi. Suitsiidimõtteid suudab ise tõrjuda. Klient vajab veel toetamist töö hoidmisel, kliendi ja pere vaheliste suhete säilitamisel, vaimse tervise eest hoolitsemisel. Regulaarsetest kohtumistest on klient kinni pidanud, arutelud igapäevaelu teemadel toetavad klienti probleemsete valdkondadega toimetulemisel.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Väljus projektist omal soovil, kuna sai iseseisvalt hakkama

Edulugu 21

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed – Ema ja isa, sõber.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Oli enne projekti napsõnaline. Suhtlemine tekitas temas ebamugavustunnet ja ärevust. Teiste inimestega ise kontakti ei alustanud. Ei suhelnud ka kodus oma vanematega väga. Tal on olnud elus palju hetki, kus ei taha kodust välja minna ja elab ainult oma elu arvuti taga mängides

mänge ja kuulates muusikat. Ei osanud väljaspool eluruume orienteeruda ega üksinda kodust väljas käia. Ei pööranud oma välimusele väga tähelepanu kuna küsimustest aru saamine on raskendatud. Ta ei suutnud ise kokkuleppeid sõlmida ega neist kinni pidada. Telefoni ei suutnud vastu võtta ega sõnumitele lihtsaid vastuseid anda. Ta polnud suuteline ühistransporti kasutama ning tal olid suured raskused kodust välja saamisega. Vajas motiveerimist, et kodust välja saada ja osaleda ühistegevustes.

Elab koos oma vanematega.

Sissetulekuks on töövõimetoetus ja sotsiaaltoetus.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Esialgu tuli talle minna koju järgi, et ta tööle tuleks ja iga kord koju tagasi viia. Rääkisime, et suvisel ajal oleks tore rattaga tööl käia, et kas tal oleks võimalik endale osta. Sama infot jagasime ka emaga ja temale see mõte meeldis. Rahalised võimalused olid head ja ratas saigi ostetud.

Järgmine edasiminekuks oli info jagamine ühistranspordi kasutamise võimalustest. Mida peab tegema, et see asi toimiks. Tuli soetada ühistranspordi kaart ja selgitada kuidas seda kasutada. Käib suvisel ajal tööl jalgrattaga. Ilmade jahendes toome ta ise kohale, aga koju sõidab ühistranspordiga.

Hügieenitoimingud vajavad meelde tuletamist, et peale tööd tuleb pesemas käia. Kui juuksed on pikaks kasvanud, siis tuleb teha märkus. Ise ei pane selliseid lihtsaid asju tähele.

Ühisüritustele tulekut tuli algul motiveerida. Tänaseks tuleb ta igale meie üritusele ja väljasõidule meelsasti kaasa.

Vastab telefonile, kõik vajaliku info oskab edasi anda, mida on temalt küsitud. Oskab saata sõnumeid ja neid vastu võtta.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Ema sõnul: "Kui ei toimu tööpäeva, siis on ta olnud kergelt rahutu. Talle väga meeldib tulla majja, veeta aega koos sõpradega. Teeb koduseid töid ilma meeldetuletuseta, toob puud tuppa ja koristab oma tuba. Poes iseseisvalt veel ei käi, vajab aega."

Mis on inimesest saanud tänaseks?

On tänaseks IET teenusel. On oma iseloomult tasane, ei seltsi võõrastega, väga napsõnaline. Tegevusjuhendajaga suhted head, küsib vajadusel abi.

Ta on koostööaldis, kuulab öeldu lõpuni. Ise ei oska oma tervise eest hoolt kanda, vajalik toetus nt. hambaarsti juures käimisel, perearsti juures käimisel, vitamiinide võtmisel, vereproovi vajadus kord aastas.

Poes käigud teeb koos emaga, ise ei ole veel suuteline seda tegema. Ütleb ise, et vajab aega ja puudub julgus iseseisvalt toimetada.

On muutunud julgemaks, veedab vaba aega koos sõpradega sotsiaalkeskuses. Lõunat ei ole nõus majas sööma, võtab alati koju kaasa. Ühisüritustel osaleb söömisel, ei ole probleemi.

Toitu oskab soojendada, nõud peseb ise ära. Pesu ei pese iseseisvalt, ütleb, et ei oska.

Toiduarveid, telefoniarveid jm. oskab ise ülekandeid teha.

Edulugu 22

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vallaline. Vanusegrupp 50-59 aastat. Mitteaktiivne projekti tulles.

Võrgustikuliikmed – 1 täisealine tütar, lapse ema, tema isaga ja õedega. Toetavat võrgustikku praktiliselt ei olnud.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

ISTE projektiga liitumise hetkeks oli tema sotsiaalne, emotsionaalne ja majanduslik seisund ebastabiilne. Psühhosotsiaalselt oli ta väga kinnine, vältis võõraste inimestega suhtlemist ja hoidis pigem omaette. Keerulised suhted perega süvendasid eraldatust. Päevad möödusid enamasti passiivselt – televiisorit vaadates ja kodus muusikat kuulates. Emotsionaalsete raskuste ja lahendamata probleemide tõttu kasutas alkoholi pingete leevendamiseks ja tarvitas

vaimse tervise ravimeid tunde järgi. Kuigi varasem töökogemus oli olemas, puudus tal enesealgatus ja kindlustunne tööellu naasmiseks. Terviseküsimused jäid tähelepanuta – vaimse tervise arstiga/perearstiga suhtlus oli pingeline ning ta välistas arstiabi nii palju kui võimalik.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Juhendajate toetusel ja motiveerimisel hakkas tegelema oma igapäevaelu korraldamisega ning tasapisi suurenes tema julgus suhelda ja abi paluda. Muutused hõlmasid: Suhtlemisoskuse ja enesekindluse paranemist, mis võimaldas tal taasluua kontakti pereliikmetega. Alkoholi tarvitamise vähenemist, mis parandas nii tervist kui ka emotsionaalset stabiilsust. Arstisuhete taastamist ja regulaarse tervisekontrolli juurde naasmist. Igapäevaelu paremat struktureerimist ja vajadusel abi küsimise oskust. Turvalise sotsiaalse tugivõrgustiku teket, mis aitas vältida üksinduse süvenemist.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
„Projekti alguses oli mul väga raske teha esimesi samme ja kellegagi oma olukorrast rääkida. Hetkel olen eluga rahul ja mul on inimene kes mind muredega aitab.“
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Tänaseks on ta märksa stabiilsemas seisus nii emotsionaalselt kui ka sotsiaalselt. On loonud endale kindlamad elutingimused, naasnud tööellu ja omandanud toimetulekut toetavaid oskusi. Ta hoiab regulaarselt kontakti vaimsetervise arstiga, suudab paremini oma igapäevaelu juhtida ning on vähendanud alkoholi tarvitamist. Suhted tütreaga on paranenud ja peresuhted muutunud rahulikumaks. Suudab oma vajadusi paremini sõnastada, küsida abi ja jääda püsima ka pingelistel perioodidel. Tema eneseusk ja motivatsioon on märgatavalt kasvanud, mis loob hea aluse edasisele toimetulekule. On osalenud keskuse üritustel ja väljasõitudel.

Edulugu 23

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vallaline. Vanusegrupp 30-39 aastat. Osalise töövõimega. Võrgustikuliikmed – elab üksinda, isa, sõbranna.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Liitus ISTE projektiga. Elas enda elukaaslase ema majas. Koos elukaaslasega tarvitas pidevalt alkoholi. Võis muutuda alkoholi tarvitamise tagajärjel vägivaldseks ning ta oli vägivaldne ka oma elukaaslase suhtes. Talle määrati kriminaalhooldaja ning ta pidi püsima kaine. Tulenevalt alkoholi tarvitamisest ning vaimsest puudest ei suutnud leida tööd või püsida töökohal, tema oskused iseseisvalt igapäevaeluga hakkama saada olid vähesed – söögitegemine, rahadega arveldamine, raviplaani järjepidev järgimine, enese eest hoolitsemine jms. Talle oli määratud osaline töövõime. Tal olid võlad, kuna ta oli võtnud kiiralaene, mida ta ei suutnud tagasi maksta, lisaks elatisevõlg. Elukaaslase ema tuli Soomest tagasi Eestisse elama ja ei lubanud tal enam oma majas elada. Ei olnud võimeline endale ise vabalt üürirult korterit üürima.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Paigutati kohaliku omavalitsuse poolt elama sotsiaalkorterisse ning suunati võlanõustamise teenusele. Tänu võlanõustamise teenusele pöördus kohtusse pankrotimenetluse algatamiseks. Sotsiaalkorteris probleemid jätkusid – helistas alusetult 112 ning kutsus naabritele politseid ja kiirabi, kuigi vajadust selleks ei olnud, häiris teiste majaelanike öörahu või ühistu kodukorda. Tänu kogemusrõustamisele ja tegevusjuhendaja toele on enda elu ja käitumist oluliselt parandanud. On püsinud kaine, jälgib raviplaani, toiduainete ostmisel oskab teha paremaid ehk tervislikumaid valikuid ning valmistab ise erinevaid toite, hoolitseb enda väljanägemise eest,

liigub aktiivselt – on kaotanud kehakaalu, peab eelarvet oma sissetulekute ja väljaminekute osas. Kriminaalhoolduse lõpetas edukalt. Taotles igakuiselt toimetulekutoetust ja/või ühekordset sotsiaaltoetust ning on maksnud korralikult korteriga seotud kulusid. Sai tööle ning ei vajanud vahepealsel ajal kohaliku omavalitsuse poolseid toetuseid. Kuid kuna ta kukkus eelmisel aastal õnnetult ning murdis endal käeluu. Kahjuks kasvas käeluu valesti kokku ning ta pidi minema sel aastal käega operatsioonile (suvel) ning käesoleval hetkel ei saa ta veel tööd teha, kuna käsi vajab aega taastumiseks – hetkel käib füsioteraapias. Tulenevalt tervisest tööl käia ei saa, taotleb ta uuesti omavalitsusest toimetulekutoetust ja/või ühekordset sotsiaaltoetust.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Ise hindab, et tema elukvaliteet on mõnevõrra paranenud, ta saab alati abi projektist kui ta seda vajab.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Jätkab ISTE projektis kuni projekti lõpuni ning saab endale vajalikke toetavaid teenuseid (kogemusnõustamine, tegevusjuhendaja tugi, igapäevaelu oskuste juhendamine jms). Eesmärk on, et ta leiaks peale tervise taastumist uuesti töökoha ja püsiks antud töökohal, saaks iseseisvalt veelgi paremini hakkama - oskaks hoida enda vaimset tervist ning osaleks aktiivselt ühisüritustel või päevakeskuse tegevustes ning suudaks hoiduda sõltuvust tekitavatest ainetest.

Edulugu 24

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 30-39 aastat. Töötu. Võrgustikuliikmed – Lähedane sugulane, ema.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Üks lähedane sugulane (hea suhe), pereliikmetega suhtleb pigem harva ja emaga esineb konflikte. Enne projekti tundis ta end sõpradeta ja uute suhete loomine oli talle keeruline. Kui juhendaja temaga tegevust alustas, oli ta väga kurb ja tundis end üksi, ta nuttis, et tal ei ole sõpru ja ta on väga õnnetu. Igapäev mõõdukas peamiselt kodu lähedal: ta vaatas palju telekat ja käis üksi jalutamas, kuid tal ei olnud kindlat seltskonda ega huvitegevust, kus teistega suhelda. Võõrastega kontakti ta ise ei otsinud ning vajas sagedasti julgustamist ja kõrvalabi, et suhtlemine üldse käima saada. Lisaks oli tal keeruline rahaasjade ja igapäevaste otsustega toime tulla ning see tekitas pidevat pinget.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Vabaaja ja huvitegevuse raames julgustas tegevusjuhendaja teda osa võtma lauamängude õhtust. Seal lõid tegevusjuhendaja ja sotsiaaltöötajad tema jaoks turvalise ja rahuliku koha, kus olla teistega koos ning õppida samm-sammult suhtlema. Alguses oli tal palju kohmetust ja ettevaatlikkust, kuid juhendajate toel valitud lihtsad, koostõised lauamängud aitasid jääda murda. Ajapikku hakkas rohkem rääkima, küsima ja teisi märkama ning kõige olulisem: tal tekkisid päris sõprussuhted. Regulaarne kooskäimine muutis tema nädalad kindlamaks ja rõõmsamaks.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Tema algne sõnum oli väga selge: „Mul ei ole sõpru ja ma olen väga õnnetu.“ Täna on tema hoiak hoopis teistsugune, ta tuleb kohtumistele rõõmuga, julgeb ise kaasa rääkida ja hoiab teistega kontakti ka vahepeal. Ta tunneb, et on "lõpuks leidnud oma inimesed (sõbrad)."
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Praeguseks kohtub sõpradega regulaarselt ka väljaspool mängudeõhtuid. Ühiselt on hakatud käima ujumas ning plaanitakse ka järgmisi ühistegevusi. Nad kirjutavad üksteisele, lepivad

kohtumisi kokku ning osa asju sünnib juba osalejate endi algatusel. Teenuse saaja on märgatavalt enesekindlam ja vähem üksildane, tema argipäevas on nüüd sõprus, rutiin ja rõõmsad kokkusaamised.

Edulugu 25

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab, õpib.
Võrgustikuliikmed – Ema ja vend.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elas päritolu perega. Projektis osalejal esines kõrge toetusvajadus sotsiaalsete suhete valdkonnas ning psüühikahäirest käitumisele ja tegevusele tuleneva mõju suhtes, kus vajab igapäevaselt kõrvalabi ja toetust. Keskmine toetusvajadus oli kognitiivse võimekuse, väljas liikumise, hõive ja rahadega toimetuleku valdkonnas, mille osas vajab regulaarselt juhendamist ja kõrvalabi.

Ema otsis tuge oma tütre toetamiseks, kuna tütar oli suitsiidne ja pidevalt olid peres konfliktid. Temaga kontakti saavutamine oli keeruline ja nõudis palju ressursse, et temani jõuda.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Projektis pakutav tugi aitas emal tüdrit paremini mõista ning andis teenuse saajale võimaluse iseseisvuda. Ta kolis kodust ära, leidis stabiilse meelepärase töö ja suhted emaga on väga head. Suitsiidsus on vähenenud ning suhted peres on stabiilsed. Projektis osaledes selgus ka ema vajadus saada tuge projekti kaudu.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

"Soovib keskenduda ülikooliõpingutele ja edasi tegutseda iseseisvalt."

Mis on inimesest saanud tänaseks?

On iseseisvam, on leidnud endale meelepärase töö, elab üksi. Vajab siiski jätkuvalt motiveerimist, nõustamist, taastumise protsess on jätkuv.

Edulugu 26

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vanusegrupp 21-29 aastat. Õpib.
Võrgustikuliikmed – Ema.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Projektis osalejal esines äärmuslik toetusvajadus haigusteadlikkuse ja raviplaani järgimise osas ning hõive valdkonnas, ei ole seisundist tulenevalt võimeline tegelema töötamise või õppimisega. Kõrge toetusvajadus esines sotsiaalsete suhete, vaimse tervise ja kognitiivse võimekuse valdkonnas, füüsilise tervise, söömise ja söögi valmistamise valdkonnas, kus vajab igapäevaselt kõrvalabi ja toetamist. Samuti esines ka riskikäitumist. Projekti sisenen KOV nõusolekuga, kuna polnud valmis abi vastu võtma. Suhted emaga olid keerulised, kodust väljas ei käinud, kooli jättis pooleli, antisotsiaalne, toitumisprobleemid. Elab emaga.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

On saanud palju tuge teraapiast, mis kombineerituna ravimitega on aidanud tal arendada haiguskriitikat, mille tulemusena on oluliselt paranenud tema toimetulek kõikides eluvaldkondades. Madal toetusvajadus säilib veel elukeskkonna, söögi valmistamise, söömise ja enesehoolitsuse valdkondades kuid selleks ei vaja ta teenuste näol tuge vaid toeks saavad olla pereliikmed.

Projekti jooksul saadud toetuse läbi paranesid suhted emaga, koos käiakse jalutamas, üritustel. Alustas õpinguid kõrgkoolis, toitumine on stabiliseerunud, kuigi veel kaal ei ole täiel määral normaalne. Taastanud suhtluse vanade sõpradega. Ema on saanud tuge, et mõista ning toetada oma poega.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Soovib keskenduda ülikooliõpingutele ja edasi tegutseda iseseisvalt.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Saab iseseisvalt hakkama, alustas õpinguid sügisel ning väljus projektist.

Edulugu 27

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Abielus. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed – Abielus, toetav vanaema, lisaks muu sugulane. Tööl töökaaslased. Kaks lasteaia ealist last.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Abielus, kuid suhe on pingeline ja ta on kaalunud lahku kolimist. Peamine tugi on vanaema, lisaks muu sugulane. Kahe lapse ema (lapsed käivad lasteaias). Enne projekti oli tema elu üsna ebastabiilne. - Koolitee jäi katkendlikuks ja ta tundis, et see on tema jaoks takistuseks. - Varasem töökogemus puudus ning tööle minek tundus hirmutav (kartis eelarvamusi ja ebaõnnestumist). - Igapäevaelus vajab ta sageli juhendamist ja motiveerimist (nt kodutööd ja toidu tegemine); rahaliselt tuli vahel vanaema appi. - Suhtlus lähedastega oli olemas, kuid uutes olukordades oli ta ebakindel ja hoidis pigem omaette. - Ta tahtis olla parem ema ja rohkem iseseisev, aga ei teadnud alati, kust otsast alustada.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Projekti käigus sai praktilist tuge ja julgustust, mis aitas tal hakata oma elu samm-sammult korda seadma. - Teda toetati eesmärkide seadmisel ja igapäevaelu korraldamisel ning ta õppis abi küsima ja nõu vastu võtma. - Kõige suurem muutus: ta kandideeris ja sai tööle kohaliku poe müüjana. Tööandja ja kolleegid andsid talle võimaluse ja usalduse. - Tööl on ta kiire õppija, kohusetundlik ja soe suhtleja. Ta võtab vastutust ja pingutab. - Enesekindlus kasvas: tekib kindel rutiin, rohkem stabiilsust ja tunne, et ta on vajalik. - Kodune elu ja lastega toimetulek on rahulikum, sest tal on parem päevakava ja selgem siht.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Ise ütleb: "Ma poleks kunagi arvanud, et keegi minus nii palju näeb. Aga nüüd näen ma ise ka." Ta kirjeldab tööle saamist kui oma elu pöördepunkti.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Tänaseks on ta enesekindlam ja iseseisvam. - Ta käib tööl ja hoiab oma töökohta, olles meeskonnas hinnatud. - Ta tunneb, et on oma lastele parem eeskuju ning oskab paremini oma elu planeerida. - Edasi soovib ta jätkata stabiilset elu, võtta järgmisi samme enesearengus ja vajadusel otsida tuge ka pere- ja elukorralduse küsimustes.

Edulugu 28

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed – Ema, vennad, töökaaslased, sõbrad, tüdruksõber.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
ISTE projektiga liitudes elas koos ema ja vendadega sotsiaalpinnal. Sõpru väga ei olnud, peamiselt suhtles ema, onu ja vendadega. Hoidis pigem omaette, kuid soovis leida sõpru.

Emaga suhted aegajalt keerulised, esines tülisid. Tal endal oli küll maja, aga kuna see vajab palju remonti, siis seal tal elada polnud võimalik. Leinas ka isa, kellega koos ta varasemalt seal elas ning kes hukkus õnnetuse tõttu. Uued olukorrad ja inimesed tekitasid ärevust, kuid vesteldes temaga ta avanes ja oli väga meeldiv ja viisakas noormees. Teenusele tulles oli töötuna arvel ning otsis tööd. Õppima minekut pigem välistas. Sissetulekuks oli töötutoetus, millest andis emale 50 eurot ning ülejäänud jäi endale elamiseks. Rahadega toimetulekul vajab juhendamist, kuna varasemalt, kui tal oli raha, siis kasutasid sõbrad teda ära. Puudus oskus rahalist seisu planeerida. Sai hakkama söögi tegemisega ja enda eest hoolitsemisega. Juhendamist ja motiveerimist vajab asjaajamisel, tegevuste alustamisel, iseseisev initsiatiiv oli vähene, igapäevategevuste vajalikkusest arusaam puudulik. Majanduslik toimetulek kesine.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Projekti jooksul olid suhted emaga heitlikud, oli palju tülisid. Kuid läbi psühholoogilise ja kogemusnõustamise sai juurde oskusi oma emotsioonide ja ärevusega toime tulla. Leidis omale sõpru ning ka tüdruksõbra. Läbi psühholoogilise nõustamise on saanud oskused sisemise pingega toime tulla. On saanud tuge oma vaimse tervise probleemide ja leina osas. Elas mõnda aega oma majas, kuid kuna maja vajab palju remonti, siis üüris omale korteri. Projekti jooksul asus õppima puhastusteenindaja koolitusele ning lõpetas puhastusteenindaja tasemeõppe tasemel 3. Üle aasta on käinud töö. Projekti jooksul tekkis arusaam oma rahalistest kulutustest ning kokkuhoidlikust majandamisest. Tekkis harjumus teha igakuiselt eelarve, mille alusel oli hea oma kulutustel ja tuludel silma peal hoida. Tekkis harjumus oma kodu korras hoida ning enesehügieeni osas paranesid oskused.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Enda sõnul läheb tal hästi. Paranenud on toimetulek igas valdkonnas. Tema toetusvajadus on kuude lõikes erinev.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Suutis minevikust lahti lasta ning emale andestada, et ema teda ei kasvatanud. Hetkel on emaga suhted head, käivad üksteisel külas. Suhtleb aktiivselt oma vendadega. Lävib ka sõpradega ning tekkinud on uus kiindumus ühe neiuga. Elab üürikorteris, käib kahel kohal tööl. Saab iseseisvalt oma eluga hakkama. Jätkuvalt vajab abi asjaajamisel, aegajalt rahaga toimetulekul ning aegajalt pingelisel ajal vaimse tervise probleemidega hakkama saamisel.

Edulugu 29

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed – Vennad ja paar sõpra lapsepõlvest. ISTE tegevusjuhendajad, eestkostja (KOV).
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elas asenduskoduteenusel alates 12ndast eluaastast. Füüsiliselt oli noormees terve. Koolis osales ta spordiringis ja osales vabalt tugikeskuse ühistes tegevustes. Pärast põhikooli lõpetamist jätkas õpinguid tehnika- ja teeninduskoolis, kus ta õppis auto plekksepaks. Tal oli oma tuba, millega ta oli rahul. Ta hindas võimalust olla omaette. Sai omaealistega peremajas hästi läbi ning tal ei esinenud suuri konflikte. Isikliku hügieeni osas tuli talle meelde tuletada, et hoolitseda enda eest. Probleemid lahenesid tihti arutledes ja selgitades. Palju veetis oma aega toas, mängides arvutis või surfates internetis, väljas käis ta vajadusel. Sööma tuli teda kutsuda. Söögi tegemine polnud talle väga meelt mööda, võileivad ja muna praadimisega sai hakkama ilusti. Tal oli eesmärgiks lõpetada õpingud ja omandada oma valitud elukutse, et tulevikus iseseisvalt hakkama saada. Kui sai täisealiseks, siis peale seda suunati

asendushooldusteenusele tugikeskusesse. Igapäevaselt vajas järelevalvet ja juhendamist, turvatunnet.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Peale asendushooldusteenust tuli elama sotsiaalmajja, kus tal on kõigi mugavustega elamispind. Alguses puudus tal huvi iseseisvaks eluks vajalike sammude astumise vastu – ei olnud motivatsiooni otsida uut elukohta ega soovi asuda madalapalgalisele tööle. Samuti ei mõistnud esialgu, et ilma eelneva töökogemusega tuleb kuskilt alustada. Ei tundnud rahaliste küsimuste pärast muret, kuna eeskostetavana oli tagatud taskuraha ja elukorraldus, mis ei nõudnud iseseisvate otsuste tegemist tuleviku suhtes. Suur osa ajast kulus arvutimängudele, mis olid tema elus esmatähtsal kohal. Igapäevategevustega sai üldjoontes hakkama, kuid vajas meeldetuletusi isikliku hügieeni ja riietumise osas. Toiduvalmistamise oskused olid algselt tagasihoidlikud, kuid tänu osalemisele projektitegevustes on ta saanud toitumisealaseid praktilisi teadmisi ning õppinud uusi oskusi, sealhulgas käelist tegevust puutöökojas. Mõnda aega käis arvuti tunnis, mis talle väga meeldis ja sobis, sai arutada nõuete juttu ning lisaks praktilisi teadmisi arvutialaselt. Kahe viimase aasta jooksul on ta käinud tööl 2 korda turvamehena, kuid siiski ära tulnud kuna talle tundus et teda kasutatakse ära ja töökoormus suur. Pärast esimest töökogemust tuli suur tagasilangus, enesehinnang langes ning tahe midagi edasi teha kadusid. Veetis palju aega arvutis tahtmata üldse väliskeskonnaga tegemist teha. Ühel hetkel teatas ise, et tegelikult on jube masendav nii olla ja ükski, tahaks ikka midagi teha aga julgus ja oskus edasi liikuda puudusid. Hakkas algusest, tugivõrgustiku tema poolse tubli koostööga sai uus etapp alguse. Õppima asumine kutsehariduskeskuses turvasüsteemide tehniku kursusele aga jättis pooleli kuna läks raskeks. Arvuti tundides aktiivne osalemine, puutöökojas toimetamine iga nädalaselt. Kolmas kord kandideerides sai pikalt räägitud ja arutatud tema tööl käimist ja enda eest seismist, motiveerimine ja enesekindluse tõstmine. Alustas ta taaskord tööd turvamehena ning tekkisid uuesti mõtted liikuda edasi, leida omale üüri pind, iseseisvalt hakata arveid tasuma ja elama.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Andis tagasisidet nii ISTE kui ka oma elus toimunud muutuste kohta väga positiivselt. Ta märkis, et "Olen saanud palju toetust, saanud tuge motivatsiooni leidmisel ning abi igapäevaste asjaajamiste korraldamisel, millest varem poleks aru saanud. Tunnen nüüd, et tean, kust ja kuidas küsida abi, kui seda tulevikus vajan."
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Töötab hetkel täiskohaga ning on iseseisvalt leidnud üürikorteri, et kolida omaette elama ja proovida iseseisvalt toime tulla. Tema enda sõnul on just see olnud töö, mida temaga on tehtud – suunamine ja toetamine, et ta jõuaks iseseisvuseni.

Edulugu 30

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Lesk. Vanusegrupp 50-59 aastat. Töötu. Võrgustikuliikmed - Elas enne koos abikaasaga. On kahe tütre ema. Suhtleb ka õega ja tema perega. Peamine tugi on vallavalitsuse sotsiaalosakond.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
ISTEsse sisenedes elas koos abikaasaga. Klient on kahe tütre ema: noorem elab ja õpib välismaal, vanem elab perega väljaspool maakonda ja tal on kaks last. Teises asulas elab ka õde koos abikaasaga, kuid suhted on pigem rahulikud. Puuduvad lähedased sõbrannad. Peamine tugi on vallavalitsuse sotsiaalosakond. Enne projekti elas klient koos abikaasaga majas, mis oli jagatud omandina tema, vanema tütre ja õe vahel. Klienti toetas puuduva töövõime toetus, abikaasal oli pension, mis kattis esmavajadused. Igapäevaeluga sai hakkama, kuid majanduslik toimetulek oli piiratud ja võlgnevuste risk olemas. Projekti alguses elas vanem tütar samas KOVis ja sai samuti sotsiaalosakonna tuge, kuid tema lahkumine mujale ning tekkinud võlgnevused viisid selleni,

et tütar müüs oma osa majast kohtutäituri kaudu. Kuna info jõudis sotsiaalosakonda liiga hilja, ei olnud võimalik koos lahendusi leida ega vara säilitada. Teda ümbritsev sotsiaalne võrgustik oli piiratud, emotsionaalne seisund pigem stabiilne.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Projekti jooksul toimus oluline elumuutus – abikaasa surm, mis tõi kaasa tugeva leina ja üksildustunde. Projekti tegevused, sealhulgas sotsiaalosakonna tugi ja nõustamine, igapäevaelu toetamine aitasid kohaneda uue olukorraga ning säilitada igapäevase toimetuleku. Igapäevane elukorraldus vajas toetamist, et eelarve oleks kooskõlas igapäevakuludega ja varasemad võlgnevused saaks tasutud. Lisaks oli vajalik tugi hügieeni ja majapidamise puhtuse osas. Emotsionaalne seisund jäi stabiilseks, kuid projekti jooksul muutus enesehinnang seoses töövõime hindamisega – ta tundis, et ei vaja puuduvat töövõimet, vaid soovib tööd.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

„Ma saan oma elu korraldusega ise hakkama.“

Ta ise leiab, et puuduv töövõime ei ole talle vajalik ja see piirab tema võimalusi. Nõustamisel erihooletandeteenuse osas oli ta kindlal seisukohal, et see ei ole tema jaoks sobiv, tuues välja, et on õppinud tavakoolis ning tema klassikaaslased on edukad. Seetõttu ei pidanud ta teenust endale vajalikuks.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Täna elab isik samas KOVis. Kohtu kaudu müüdi tema varasem kinnisvara, mis oli ühisomandis. Sotsiaaltöötaja toetas teda kogu protsessi vältel. Müügist saadud raha eest ostis ta omale väiksemas külas korteri, kus ta elab iseseisvalt. Igapäevaelu on stabiilne, kuid majanduslik toimetulek on endiselt piiratud. Ta hoiab kontakti sotsiaalosakonnaga, kuid ei soovi erihooletandeteenuseid.

Edulugu 31

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Puuduv töövõime.
Võrgustikuliikmed – Vend, ema ja isa.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Asendushooldusteenuse taustaga tütarlaps, kes projekti tulles oli arvamusel, et tegevusjuhendaja on tema elus üks segav faktor, kuna ta oli nõ just „pääsenud“ asendushooldusteenuselt ja asunud omaette elama korterisse, mille asendushooldusel viibimise ajal kogutud raha eest ostis. Sel ajal oli temaga suhteid taastamas ka ema, kuid omavahelised suhted olid keerulised ja ta oli väga mõjutatav. Õppis kutsehariduskeskuses. Suurema osa ajast veetis praktil ja koolitusel. Tal puudus igasugune arusaam iseseisvalt elamisest. Ta oli harjunud, et nõ kasvatajad/töötajad hoidsid tema asjad koguaeg korras, seda nii asjaajamisega seonduvalt kui toa korrashoiul. Ta ei valmistanud iseseisvalt süüa ega koristanud kodu, ega osanud ka hoolitseda enda eest. Eluolu piirdus kodus ja praktikale liikumisega, vahepeal ka sisustas aega õppetegevusega. Ta võis tegevusjuhendajaga suhtlemisel tema peale karjuda ja ropendada ning mitte kõnede le vastata. Igasugune tegevusjuhendajapoolne juhendamine ärritas teda ja ta keeldus koostööst. Ütles iga asja peale, et ta saab üksi hakkama ja tal pole kedagi vaja. Esines olukordi, kus ei avanud ka tegevusjuhendajale ust, esimesel aastal oli suhtlus väga kao toiline. Kuna ta on kergesti ära kasutatav ega mõista, kes on päriselt sõber ja kes teeskleb sõprust, siis tekkisid pidevad probleemid ka naabrite vahel kui ta seltskondasid enda kodus majutas, kelle arveid ta maksis, samuti tekkisid võlgnevused. Kuid ta siiski arvas, et jaksab kulutusi maksta ja pole probleemi. Ei pidanud ka vajalikuks suhtlust korteriühistuga, pidades mittevajalikuks võlgade likvideerimist. Reaalne oht oli, et kaotab enda kodu – üürides seda välja ja müües tuttavate kaudu. Kui nendel teemadel tegevusjuhendaja soovis temaga arutada, siis ta alati ärritus. Vahepeal tundus, et kontakt katkeb lõplikult, kuna ta läks pea ees suurlinna elama, olles kindel, et leiab pikaajaliselt

tööd, olles kõrvuni armunud ja minnes pimesi poisile suurlinna järgi. Tegelikult kasutas poiss ära nii teda, kui ka tema sissetulekut. Tegevusjuhendaja andis regulaarselt talle märku, et on olemas ja hoidis kontakti, kuigi ta ei teinud koostööd.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Samm-sammu haaval hakkas tegema tegevusjuhendajaga koostööd ja probleemide korral ise pöörduma ka tegevusjuhendaja poole. Täna on kontakt tegevusjuhendajaga olemas ja tal on teadmine, et tal on, kelle poole vajadusel pöörduda. Temaga on kõikide arstide juures käidud, on valmis olnud ka noorte nõustamise kabinetis ennast avama. Kokkuvõttes võib öelda, et suurlinnaelu avardas tema silmaringi teadmisega, et elu pole liil ja kergesti võib ka tänavale jääda. Teenuseosutaja esitas taotluse kohtule eestkoste seadmiseks, täna on talle seatud eestkoste.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Tema sõnadega: „Viimase poole aasta jooksul on kasu olnud. Kasu olen saanud näiteks CV koostamisel, selle parandamisel ja töö otsimisel. Abi olen saanud ka transpordiküsimustes. Olen saanud osaleda ühisüritustel. Saanud riideabi. Mul lõigatakse vajadusel juukseid ja tehakse ning värvitakse ka kulme. Mul on olnud nelja aasta jooksul kolm tegevusjuhendajat, kõik on aidanud. Vajadusel tean, kellega ühendust võtta.“
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Turvatunde ja stabiilse toe jätkumiseks on jätkuvalt ISTE projektis, teeb koostööd tegevusjuhendajaga, talle on seatud eestkoste, enamus võlgasid on likvideeritud ja tema kodu on säilinud.

Edulugu 32

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Suhtes. Vanusegrupp 50-59 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed – Elukaaslane, ema, vennad, venna lapsed, 2 lähedasemat sõbrannat.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elas eelmise elukaaslasega ühiselt ostetud korteris (kaasomand), oli hirm teha valikuid ning kolida. Perega suhted olid pinnapealsed, otsis elukaaslast ning tihti vahetusid suhted, töö koormas üle ning tekitas psüühikahäire ägenemist, mille tõttu sissetulek oli ebakindel. Puudus motivatsioon endaga tegeleda ning kuskilt alustada. Esines hirm asjaajamisel ning sotsiaalse suhtluse alustamisel. Negatiivne minapilt ning enda tunnete alla surumine.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Elukoha vahetus (eelmise kodu müümine ning päris oma kodu soetamine), töö kohandatud võimekuse piiridesse, saanud psühhiaatrialist abi ja oma meeskonna, kes toetab, taastanud suhted perega, leidis elukaaslase, kes toetab ja mõistab, saanud abi vaimse tervise taastamiseks ning hoidmiseks, teadmised füüsilise tervise valdkonnas, et ennast toetada. Sõbrannadega soojad suhted, käivad läbi, palju ühistegevusi.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Hetkel veel ISTE teenusel, valmistume väljumiseks. Elab rahulikku elu, peaaegu 2 aastat pole esinenud psüühilise haiguse ägenemist (varasemalt oli 2-3 korda aastas ning vajas ka statsionaarset haiglaravi).

Edulugu 33

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Abielus. Vanusegrupp 60+ aastat. Kodune. Võrgustikuliikmed – Abikaasa, 2 täiskasvanud poega (peredega), sõbranna ja (nüüd ka) tegevusjuhendaja.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Nagu projektis osaleja ise ennast selles perioodis iseloomustas: lihtsalt mõttetu juurikas. Pärast väga rasket haigusperioodi oli ta alguses väga umbusaldav inimeste suhtes ja ettevaatlik kõige ja kõigi suhtes, tal olid ka äärmuslikud ja suured hirmud ja foobiad nii pisikute, saastatuse kui turvalisusega seoses, mis mõjutasid kõiki tema eluvaldkondi. Ta suhtles vaid oma abikaasaga, kellega koos elab ja kes ka tema eest hoolitses sh tegi süüa, koristab jms. Suure pingutusega suhtles ka poegadega ja vahel harva ka lapselapsega. Ta vältis suhtlemist igal võimalusel, suhtlemine ajas närvi. Kodust väljas praktiliselt ei käinud või käis vaid äärmisel vajadusel, kõike väljaspool kodu seotud tegevustega tegeles abikaasa. Suured probleemid olid ka füüsilise tervisega, lisandus diabeet, kuid suhtlemine arstidega ja/või perearstile minek oli võimatu arstide-foobia elukogemuse tõttu. Tervise tõttu oli määratud osaline töövõime, tema ainus sissetulek oli töövõimetoetus. Siiski aitas ta jõudumööda abikaasat tema ettevõtlusega seotud teemades, mida sai teha kodus arvutis. Lootis Töötukassa abil leida töö, mida saab teha kodus arvutis ja osales väga suure ärevuse ja raskustega ka arvutikoolitusel, kuid mäluhäirete tõttu ei suutnud midagi meelde jätta. Kõik varasemad tegevused ja hovid olid pärast haigusperioodi seiskunud. Raskematel perioodidel hakkama saamine igapäevaste tegevustega ei õnnestunud ja psüühikahäirest tulenev mõju kogu käitumisele ja tegevustele oli kõikehõlmava mõjuga, mistõttu vajab tuge praktiliselt kõikides komponentides (va eluasemega seotud vajadused).

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Juba ISTE-ga liitudes ja pärast esimest kohtumist tegevusjuhendaja teenuse saaja motivatsioon ja lootus oma elu uuesti järjele saada tõusnud nii palju, et jõuludeks valmis kingitusteks 12 paari kootud sokke ning käed ja mõtted said parema suuna ja hakkasid justkui uuesti tööle. „Kuigi alguses kartsin hirmsasti tulla, siis sain uue jõu ja läksin sealt ära nagu lennates. See juhtub iga kord kui suhtleme.“

Tänaseks on olulisel määral vähenenud ja peaaegu kadunud varasemad foobiad seoses puhtuse ja turvalisusega (haiglane pidev käte pesemine, välisukse katsumine, asjade sildistamine jms). Ka varasemad sundmõtted on praktiliselt kadunud. Olulisel määral on vähenenud ka ärevus, samuti mõtete „kinni jooksmine“ ja unustamine, kuigi nii ärevus, mäluhäired kui füüsilise tervise mured mõjutavad endiselt väga olulisel määral tema igapäevast elu ja tegevusi ka tänases.

Nüüdseks käib iseseisvalt toidupoes ja arstil, mis varem oli välistatud, käis esimest korda üle mitmekümne aasta uuesti juuksuris, tunneb rõõmu uutest oskustest ja keraamikaringis osalemisest, kuhu alati tuleb uute ideedega ja julgeb katsetada, suhtleb üsna vabalt ka väikeses ringis. Ta tegutseb julgelt, teadlikult ja veidi ettevaatlikult ka oma vaimse tervise taastumiseks ja paneb ise ennast olukordadesse, kus usub, et peab hakkama saama. Ta unistab, et ühel päeval ja julgeb minna ka kohvikusse ja teatrisse, st kohtadesse, kus on rohkem inimesi. Suvised ajad veedab ta taas oma maakodus ehitades ja aeda kujundades, külmal ajal armastab oma korteris kujundada mööblit uueks ja teha remonti, samuti tunneb uuesti täit rõõmu käsitööst ja unistab, et kunagi tahaks minna kuskile kergesse trenni ka kui kehakaalu allapoole saaks. Tänu toitumisenõustamisele suudab valida ja tahab teha enda jaoks sobilikke toite ja hoida oma veresuhkru-taset tasakaalus. Koostöös arstiga saab peagi alguse ka kaalulangetuse-teenus.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Ta ise tunneb ennast peaaegu nagu terve – lihtsalt kohati on veel mõni päev kehvem kui teised. Samas ta mõistab, et nii ravimite kui ISTE-projektil on tema heas olemises väga määrav osa. „ISTE ja meie kohtumine (tegevusjuhendajaga) päästis minu elu! Seda võin küll täitsa kindlalt öelda!“

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Osaleb jätkuvalt projektis, sest turvaline tugi on endiselt väga vajalik toimimiseks ja tervenemiseks. Kuna talle on määratud puuduv töövõime, siis see vähendab oluliselt sisemist pinget, mis on seotud nii Töötukassa teenuste saamise kui palgatööle minemisega. See omakorda annab tema jaoks väga vajalikku aega endaga tegelemiseks ja nii vaimse kui füüsilise tervise taastumiseks.

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab, õpib.
Võrgustikuliikmed – Õde, kaks last, elukaaslane ja samuti laste isa.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Sisenes ISTE- projekti ja projekti sisenemisel oli läinud lahku oma laste isast ja suhted viimasega olid halvad. Oli leidnud uue elukaaslase, kes peale lühikest kooselu sooritas suitsiidi. Vaimse- ja füüsilise tervise seisund oli väga halb, sest lisaks kõigele muule olid kogunenud üle jõu käivad võlad ning kannatas ka toitumishäire all. Ei usaldanud ravimeid ja kartis jääda nendest sõltuvusse. Tal ei olnud tööd ja sissetulekud olid minimaalsed.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Järk-järgult tekkis tal julgus ja tahe hakata tegema vajalikke otsuseid ja muudatusi oma elus. Projektis oldud aja jooksul on saanud kaks korda tööle. Ta on vahetanud oma psühhiaatrit ja saavutanud temaga hea kontakti. Võlanõustaja kaasabil toimus võlgade ümberkujundamine ja tekkis selgus rahadega majandamisel. Sai abi toitumishäirega võitlemiseks läbi toitumisnõustaja teenuse. Oluliselt on paranenud suhted ja vanemate rolliga kaasuv koostöö laste isaga.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Tagasiside:

- kõige olulisem on projekti tegevuste kaudu saadud vaimne tugi, mis on aidanud nn „mustadest aukudest“ välja ronida;
- hindan väga oma tegevusjuhendajalt saadud suunamist, julgustamist ja toetust keerulistes suhetes ja olukordades, kus olen pidanud tegema raskeid valikuid. Olen muutunud enesekindlamaks ja minu enesehinnang on oluliselt tõusnud.;
- projekti toel olen saanud korda oma rahaasjad ja ma olen võlgadest vaba.
- olen õppinud õigesti toituma ja vabanenud toitumishäirest.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

- Suhted laste isaga on tunduvalt paranenud. Laste isa osaleb poegade elus. Koos suudetakse arutada laste elu puudutavaid küsimusi ja koostöös leitakse lahendusi. Vaatamata lahkuminekule osaletakse võrdselt oma laste elus.
- On leidnud endale hooliva ja toetava elukaaslase, kellega kooselu sujub.
- Rahaasjad on kontrolli all.
- Tegeleb süstemaatiliselt oma vaimse ja füüsilise tervisega külastades regulaarselt vastavaid eriala arste ning järgib talle määratud raviskeemi.
- On saanud täiskohaga tööle ja omandab töö kõrvalt eriala töökohapõhises õppes.

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vanusegrupp 50-59 aastat. Töötu.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Kliendil on kõrge toetusvajadus vaimse tervise valdkonnas. Kuna on käesolevalt oht jääda elukohata, siis on kõrge toetusvajadus eluaseme valdkonnas. Keskmise toetusvajadus sotsiaalsete suhete, kognitiivse võimekuse, füüsilise tervise, hõive, raha kasutamise, asjaajamise, majapidamistööde valdkondades. Madal toetusvajadus vaba aja sisustamise, söögi valmistamise valdkonnas. Kliendil on olemas toetavad lähedased, kuid ta on paranoiline lähedaste suhtes ja ei soovi lähedastelt abi vastu võtta. Vajalik toetada klienti teenustega, et toetada tema toimetulekut. Haiguskriitika puudub, raviskeemi iseseisvalt ei jälgi. Ambulatoorne psühhiaater olemas, mingil määral otsib abi ja käib spetsialistide vastuvõtul. Klient on püsivalt

psühhootiline, toetusravi ei võta; sellest tingituna on tekkinud toimetulekuraskused (puudub kindel elukoht, võlad, katkesid suhted perega jne).
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Kõik osutatud tegevused on aidanud eesmärgi suunas liikumisel ning on iseseisev haiglas käimisel. Kindlasti abivajadus on jätkuv. Tal on enamikes eluvaldkondades madal toetusvajadus - sotsiaalsetes suhetes, kognitiivses võimekuses, füüsilise tervise eest hoolitsemisel, liikumisel väljaspool eluruume, eluasemega seotud tegevustes, hõives, vaba aja ja huvitegevuses, rahaga toimetulekul ja asjaajamisel. Kõrge toetusvajadus on haigusteadlikkuse ja raviplaani järgimisel, keskmine toetusvajadus on psüühikahäirest tulenev mõju käitumisel ja tegevusel.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Väljus projektist, kuna asus teise omavalitsusse elama.

Edulugu 36

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vallaline. Vanusegrupp 50-59 aastat. Mitteaktiivne. Võrgustikulikmed – Kaks tütar, ema ja õde. Võrgustikku kuulub teenuseosutaja ja kogemusnõustaja.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elab koos oma noorema tütreaga. Lähedastest on kaks tütar, üks tütardest elab teises riigis, tütardega on suhted toetavad. Ema ja õega ei suhtle. Psüühiline haigus lõi välja peale tütre surma. Mitmel korral tegi suitsiidikatseid. Psühhoooside tagajärgedel muutusid tema mõtted ja jutt sihipäratuks ning teistele arusaamatuks. Ta ei suutnud mõista teda ümbritsevate nähtuste olemust ja tähendust. Avalduvate häirete tõttu tahtetundeelul ja mõtlemises ei olnud ta võimeline teostama tehinguid. Psühhooosist välja tulemiseks vajab mitmeid kordi haiglaravi, peale haiglaravi jättis ta tihti ravimid võtmata või tarvitas ravimeid nagu ise paremaks pidas. Töötas varasemalt õmblejana, tal oli oma ateljee ja palju kliente. Peale tütre surma ja haigestumist kaotas töö ja ka ateljee. Suhted oma lähedastega olid enne projekti väga keerulised. Tema viha oli suunatud vanema tütre ja ema suunas, seoses aastate taguse korteritehinguga. Noorema tütreaga tekkisid tülid siis, kui tütar hakkas tema eestkostjaks, põhjuseks rahalised tehingud, mida iseseisvalt sooritada ei saanud. Tütar loobus emale olemast eestkostjaks, eestkoste läks edasi KOV-ile. Jättis unarusse eluaseme eest hoolitsemise. Probleemid tekkisid ka enda eest hoolitsemisega – võis olla nädalate viisi pesemata, väljanägemisele ja riietumisele ei pööranud tähelepanu, toitus ebatervislikult või ei söönud üldse. Kaal hakkas tõusma, tekkisid seljavalud, samuti halvenes tema hammaste olukord. Kuna hobid ja töökoht puudusid, siis tema ainsaks tegevuseks oli kodus diivanil olemine.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Projekti sisenemisel alustas koostööd kogemusnõustaja, osaleb taastumisgrupis. Teenuse saajal tekkis motivatsioon ellu viia muudatusi oma elujärje parendamiseks, vaimse tervise taastamise eest vastutus võtta. Suhted tütardega paranesid, noorem tütar kolis tema juurde elama. Osales koolitusel ja aktiivselt koolituse raames tööklubides, karjäärinõustamisel. Alustas koostööd kogemusnõustajaga toitumis- ja liikumisharjumuste muutmiseks. Tal tekkis teadlikkus, milliseid toiduaineid eelistada, mida vähem tarbida. Kuidas füüsilise aktiivsuse regulaarsus mõjutab meeleolu, und ja üldist rahulolu. Asub tööle tootmisosakonnas täiskoormusega, töö oli füüsiline, tööpäevad pikad. Seoses tööle asumisega paranes rahaline olukord, suurenes teadlikkus raha mõistlikust kasutamisest. Eestkostja tegi kokkuleppe võimaluse saamiseks tõestada suutlikkust tal oma raha kasutamist iseseisvalt planeerida.

Esitati kohtule avalduse eestkoste lõpetamiseks, vabaneb eestkostest. Lõpetas töösuhte tervislikel põhjustel, ees seisab käte karpaalkanali operatsioon. Suudab iseseisvalt toime tulla oma raha kasutamise planeerimisega, asjaajamistega. Pöörab tähelepanu oma väljanägemisele, riietumisele, hambad on ravitud. Võrgustikku kuulub teenuseosutaja, kogemusnõustaja, kellega on aastate jooksul tekkinud toetav ja usalduslik koostöö.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Teenuste osutamise tulemusel on tema haigusteadlikkus paranenud, ta on võimeline ise enda vaimse tervise taastamise eest vastutust võtma, õppinud mõtlema piiridest välja, otsima lahendusi. Tal on oskus vaimse tervise tasakaalu säilitada, olemas on teadlikkus stressi ennetavatest ja maandavatest tegevustest ja mõtetest, enesehinnang ja oskus enda eest seista on paranenud.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Elab koos noorema tütreaga, suhe on hooliv ja usalduslik. Plaanis on õppima asuda, soov on õppida tegevusjuhendajaks. Projektis osalemine ja koostöö, mis on saavutatud spetsialistidega, jätkub.

Edulugu 37

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Lesk. Vanusegrupp 40-49 aastat. Töötab ja õpib. Võrgustikuliikmed - 3 last, vanemad (pensionil), õde ja vend.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Pärast mehe surma viibis haiglaravil ning talle ja tema lastele määrati kohtu poolt eestkoste, eestkostjaks sai tema vend. Rahaasjade korraldamisel sõltus ta eestkostel olles oma vennast. Suhted pereliikmete ning laste ja vennaga ei olnud pikalt head, peres oli palju sisemisi konflikte ning sekkuda tuli ka lastekaitse spetsialistil. Tema juhiloa peatati seoses tema vaimse tervise probleemidega. Kodu ja tema enda hügieen jätsid sel perioodil soovida. Lastele määrati eestkostjaks tema õde. Elab koos enda vanematega (pensionil), kahe poja ja õega.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
„On osalenud psühholoogilisel nõustamisel ja grupiteraapiates ning tema tänane olukord on stabiilne. Teda on tema teekonnal toetanud tugiisik ja tegevusjuhendaja. Võttis osa kõigist talle pakutud teenustest ja tegevustest kohusetundlikult.“
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Tänu minu õpingutele ja enesearengule on mul toetavamad ja sõbralikumad suhted. Olen ka palju rõõmsameelsem. Jätkan enesearengut ja enesetäiendamist ning sellega seoses olen sotsiaalsem. Leian uusi tuttavaid ja sõpru. Olen teadlik oma tervise eripäradest. Jätkan raviplaaniga ning teen koostööd psühholoogi ja psühhiaatriga.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Temast on tänaseks saanud iseseisev ja hästi toime tugev inimene. Tal on hea planeerimisoskus ning ta oskab oma elu süsteemselt korraldada. Eestkoste lõpetati, mis on tema jaoks olnud väga positiivne muutus. Ta tunneb, et tuleb iseseisvalt hästi toime. Poja eestkoste on endiselt tema õe käes. Tema jaoks on oluline saada tagasi oma juhtimisõigus. Suhted pere ja vennaga on head. Kodus on tehtud remont ning elukeskkond on korrastatud. On sotsiaalne ja võtab aktiivselt osa ühiskonnaelust. Ta käib tööl ning täiendab oma ametialaseid teadmisi ja oskusi. On iseseisvunud.

Edulugu 38

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vallaline. Vanusegrupp 40-49 aastat. Kodune. Puuduv töövõime.

Võrgustikuliikmed – Kolm last, ema, vennapere ja lapse lasteaiakaaslase vanaema.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Kolm last - alaealine erivajadusega laps, kellega elab koos ja kaks täisealist last – üks elab üüripinnal suuremas linnas ja teine kutsekeskuse ühiselamus. Tugivõrgustikuna olemas ema, kellel endal on diagnoositud raske haigus. Samuti on toeks vennapere ja lapse lasteaiakaaslase vanaema. Usaldusliku kontakti saavutamine temaga oli aeganõudev. Ta oli püüdnud läbi raskuste kuidagimoodi ise toime tulla. Elas koos kolme lapsega talle kuuluvas 3-toalises korteris väikeses külas. Ei julgenud külavahel ringi liikuda, kuna näpuga näidati nii talle kui tema erivajadusega lapsele. Tal olid varem alkoholiprobleemid, millest tingituna oli sügavas depressioonis. Elukoha kauguse tõttu ei olnud võimalik erivajadusega last lastehoidu viia ja ka lasteaias käimine oli kaootiline, kuna bussisõidud ei sobinud ei lapsele erivajaduse tõttu ega temale endale, kuna teised vaatasid neid. Veetis oma erivajadusega lapsega aega 24/7, olles kõigest väga väsinud. Tal olid ka suitsiidsed mõtted, varasemalt on tema ühe lapse isa sooritanud suitsiidi. Ta ise oli ISTE projekti suhtes skeptiline, kuna oli arvamisel, et mis teised inimesed teha saavad, et tema eluolu muutuks. Kuid arvestades tema edasilikumise tempot ja aeganõudvat kontaktiloomist, võttis ta siiski tegevusjuhendaja enda ellu vastu ja murede korral julges ka ise tegevusjuhendaja poole pöörduda. Tema puhul oli esimeseks positiivseks märgiks, et tal oli, kellega rääkida, nii enda muredest kui pisirõõmudest. Tal ei olnud isegi sõbrannasid ja hirm oli suur, et väikses kohas lähevad jutud laiali. Ta oli pikaajaline toimetulekutoetuse saaja ja majanduslik olukord keeruline. Vältis suhtlemist väljaspool kodu, üleüldiselt hoidis eemale olukordadest, mis nõudsid suhtlemist, häbenedes enda pere olukorda nii üldiselt kui ka koduseid tingimusi. Eluraskused olid kasvanud üle tema võimete piiri ning tal hakkas ka endal kaduma usk, et elu võiks kunagi paremaks muutuda. Ta oli loobunud elus kõigest ja kõigist, kuna arvas, et elul pole talle midagi pakkuda.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Muutused on toimunud pika protsessi jooksul. Väga pikalt oli ta enda peas kaalunud mõtet ära kolida keskusesse lähemale, et saaks lapse vajadustele vastavasse lasteaeda. Kuid selle jaoks puudusid rahalised vahendid ja hirm muutuste eest oli väga suur. Vajab motiveerimist, et muutused üldse tema ellu saaksid tulla. Muutused algasid sellest, et hakkas mõistma vajadust võtta vastu otsuseid ja aega iseendale. Majandusliku olukorra kindlustamiseks hinnati tegevusjuhendaja abiga tema töövõimet ning sai ka sissetuleku osalise töövõime toetuse näol Töötukassa kaudu. Võrgustikutöö tulemusena hakkas laps regulaarsemalt lasteaias käima, transpordiküsimustes aitas teda kohalik omavalitsus ja vend. Temaga käidi kõikide vajalike arstide juures, mille tulemusena sai hiljem puuduva töövõime ja ta vabanes toimetulekutoetuse taotlemisest. Võrgustikuliikmete toel õnnestus saada talle sobiv elamispiind keskuses, mis on poja lasteaia, tänaseks kooli lähedal. On leidnud endale sobiva psühhiaatri ja psühholoogi. Tal oli ka hinge taga veel üks suur mure, millest tulenevalt sai ta lisadiagnoosi, millest ta ei olnud 18 aastat suutnud kellelegi rääkida, s.h. arstidele. Täna otsitakse järjepidevalt võimalusi selle probleemiga tegelemiseks. Nüüdseks müünud maha ka külas asuva korteri. Viimasel ajal tunneb huvi autokooli vastu, et teha ära eksamid, mis on kunagi pooleli jäänud, et avardada võimalusi töökoha otsimisel.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Teenuse saaja sõnadega: „ sügiseks olin endaga jõudnud punkti, kus oma jõududega edasi minna oli võimatu. Olin juba staadiumis, kust kodust väljaminek tundus suur pingutus, eneseületus. Lasin viimase õlekõrrena end haiglasse suunata. See oli minu jaoks oluline samm ja tegin endaga sisimas suurt eeltööd, et haiglasse jõuaksin. Ootasin koolivaheaega. Ema võttis lapsed enda juurde vaheajaks ja nii ma haiglasse läksingi. Kui olin jõudnud haiglasse, siis tehti esmalt vajalikud protseduurid, mulle määrati raviarst ja minuga tuli vestlema haigla sotsiaaltöötaja. Sotsiaaltöötaja oli kindlal seisukohal, et ühendust peab võtma kohaliku omavalitsusega.

Jõudsin temaga lõpuks samale arvamusele. Kui haiglast koju tagasi jõudsin, siis võttis minuga ühendust kohaliku omavalitsuse ISTE juhtumikorraldaja, kes organiseeris ühise ümarlaua, kuhu kaasati ISTE juhtumikorraldaja, mina ja sotsiaaltöötaja. Mulle tutvustati ISTE projekti ja juhtumikorraldaja lubas kohe asjaga tegelema hakata ja ütles, et minuga võetakse ühendust. Üsna pea võttis minuga ühendust spetsialist, kes suhtles minuga väga usalduslikult ja vaikselt hakkasin end talle avama. Suhtlesime palju ja ta sai täpselt aru, mida mul vaja oleks. Tegime koos tööviime hindamise ja kõik mis vajalik, et edasi saaks liikuda.

.... märtsikuus rääkis spetsialist mulle oma töötajast ja saime temaga suhelda telefonis ja ta tuli minuga arstile kaasa. Mäletan kui seda teist spetsialisti esimest korda nägin olin positiivselt meelestatud. Ta oli väga hea suhtleja ja kuulaja - tundsin ka temaga kohest äratundmist ja sain aru, et soovib mind aidata. viis mu sel päeval koju ja sõidu ajal tutvusime teineteisega, mul oli palju küsimusi, milles ta oskas mulle head nõu anda.

Suhtlesin nendega tihedalt ja nägin, et kaks tublit naist proovisid mind päriselt aidata, nad muutsid mu elu ja päriselt proovisime koos mõelda, mis mind aitaks ja toetaks veel rohkem.

Sain tänu neile väga hea psühholoogi, kelle juures hakkasin käima ja siiani käin.

Spetsialist on mul ka soovitanud end 3-päevasele koolitusele kutsehariduskeskuses kirja panna, toetas ja julgustas mind seal osalema – ära tegin ja jäin koolitusega väga rahule.

On olnud vahvaid teenuseosutaja korraldatud ühisüritusi ISTE projekti raames - ühised tegevused on meid lähendanud ja pakkunud mõnusat vaheldust. Olin kutsutud toredale jõulupeole kohvikusse, mis mulle samuti väga meeldis - mõnus olemine elava muusika, jõuluvana, heade söökide-jookidega, sai palju nalja ja naeru. Oli meil ühisüritus noortekeskuses, kus oli igati tore. Samuti olin kutsutud teisele ühisüritusele, kogu vahva seltskonnaga tehisjärve äärde. Oli mõnus ja kosutav väljasõit. See oli minu esimene väljasõit, kõigiga koos - tundsin end väga hästi ja ütlen liialdamata, et nad on nagu teine pere ja leidsid mu südames koha. Ühisüritusi järve ääres on olnud veel ja need mulle meeldivad. Raskeim oli esimene kord, aga tänu suurele toetusele, olen suutnud teha ka võimatut, mida varem poleks uskunud endast.

Edasi mõtlesime, et mind aitaks väga vanast elukohast kodu leidmine, kuna laps käis siin lasteaias. Spetsialistid võtsid ühendust kohaliku omavalitsusega ja korraldati ümarlaua kokku kutsumine, et uurida korterite võimalusi, mis vallal pakkuda oleks.

Enne ümarlaua toimumist saime näha kahte korterit. Üks korter meeldis meile mõlemale koos rohkem ja hoidsime mõlemad pöialt, mis edasi. Ümarlaud toimus augusti alguses, kus haridusspetsialist ütles, et korter on meie ja saame üürilepingu sõlmida ja kolima hakata. Olin seda kuuldes kõige õnnelikum inimene - rõõm ja tänutunne on siiani kõigi ees, kes andsid oma osa meie uue kodu saamisel.

Edasi kulges elu tänu kolimisele kergemini. Käisime iga kuu arstide juures, mul on regulaarsed psühhiaatri vastuvõttud, mis aitavad palju.

Olin spetsialisti väga usaldama hakanud ja julgesin tänu temale ka oma pikaajase mure südamele ära rääkida - oli kergendus. Spetsialist viis end väga põhjalikult kurssi sellega. Otsis murele lahendusi erinevatest kohtadest. Toetus oli meeletu ja tundsin, et mu seljataga on inimesed, kes päriselt hoolivad minust ja minu muresid ei võetud kergekäeliselt. Mäletan, kui käisime psühhiaatri vastuvõtul, ja rääkisin ka seal enda suurest murest, mida olin varem töötajale usaldanud - ta oli õige inimene, kellega seal ära käia, sest olin väga isikliku mure tänu talle ära suutnud rääkida ja see toetus oli meeletult suur.

Töötaja käib iga nädal minu juures ja suhtleme pidevalt. Sellest on olnud palju abi, ta on andnud palju nõuandeid, mida ma ehk kohe pole teinud, aga olen saanud suht ruttu aru, et see on ainuke võimalus muutusteks. Järgepidevalt on mind aidatud ka riide- ja toiduabiga.

Ütlen südamest, et see projekt, need soojad, suure südamega inimesed muutsid minu elu ikka väga tohutult. Sõnadest jääb puudu kui tänulik ma olen selle eest. Olen õnnega koos, et nad kuuluvad mu ellu ja elu neid minuga kokku viis. Ilma nendeta poleks ma hetkel selles seisus, milles hetkel olen.

Tänu neile on uued eesmärgid seatud ja teen koostööd suure abiga oma tervenemise teekonnal, siirad tänud. Aitäh, et olite mu kõrval kui olin siruli maas ja uskusite minusse. Suur kalli teile selle eest.“

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Turvatunde ja stabiilse toe jätkumiseks on jätkuvalt ISTE projektis, teeb igakülgset koostööd tegevusjuhendajaga, käib regulaarselt psühhiaatri ja psühholoogi vastuvõttudel. Laps käib koolis ja tal on aega rohkem iseendale.

Edulugu 39

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 40-49 aastat. Töötab, õpib.

Võrgustikuliikmed – Ema. Päevakeskuses tuttavad, toetav suhe sotsiaaltöötajaga.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Võttis aasta tagasi ühendust KOV juhtumikorraldajaga tütrele abi korraldamiseks, kuid tütar oli abi osas vastumeelne ja esmalt oli see ainult ema soov. Katkestas raviskeemi, jäi tökohast ilma ja tuli kodulinna ema juurde, kus emaga suhted muutusid väga konfliktseks. Seejärel sattus pikemale haiglaravile, kus korraldasime koos raviarstiga võrgustikukohtumise, mille järel liitus ISTE teenusega. Oli väga tõrges igasuguse abi osas ja tänu raviarsti motiveerimisele liitus ta programmiga, kuid koostöö temaga ei alanud kergelt. Suhted olid katkenud, ema ei soovinud teda enda koju, puudus igasugune sissetulek.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Sai omaette elamise sotsiaalpinnal ja maksab ise üürikulud. Leidis täiskohaga töö. Suhtleb spetsialistidega viisakalt. Ema tungiv soov oli talle eestkoste seadmine, mille osas tegi kohus eitava otsuse ja see mõjus talle positiivselt (säilitas tunde, et ta saab iseseisvalt hakkama ja senine aeg on näidanud, et ta on hakanud tunduvalt paremini toime tulema oma igapäevaeluga. Mure korral on hakanud ise pöörduma sotsiaaltöötaja poole, mida aasta tagasi ei teinud.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Ta on uhke, et tal on täitsa oma tuba ja see on tema jaoks väga oluline. Sotsiaaltöötaja on ennetavalt nõustanud teda, et kui ta kohtub oma emaga, kuidas jääda rahulikuks ja viisakaks. Ühel päeval käis ema tema töökohas (toidupood) ja jäigi rahulikuks, viisakaks. Sellest rääkis ka sotsiaaltöötajale, et ta on uhke enda üle, et suutis emotsioone kontrollida. Arenemiskohaks on veel söögitegemise oskused.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Elab jätkuvalt sotsiaalpinnal, kus talle väga meeldib, käib töö ja õpib kahel kursusel. Jälgimist vajab jätkuvalt raviskeemist kinnipidamine. Olemas sotsiaaltöötaja regulaarne tugi.

Edulugu 40

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab.

Võrgustikuliikmed – Vanemad.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elab koos vanematega. Projekti sisenedes oli suur murekoht enesevalitsemine, agressiivsuse talitsemine. Sattus vägivaldsetesse olukordadesse ei suutnud enda agressiivsust ohjata.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Tänu toetavatele tegevustele on omandanud võtteid, kuidas probleemsetest olukordadest välja astuda, kuidas ennast talitseda. On saanud tuge psühhiaatri juurde pääsemisel, diagnooside täpsustamisel ning sobivate ravimite määramisel. Tänu sellele on tema elukvaliteet paranenud.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Jätkab projektis osalemist.

Edulugu 41

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vanusegrupp 30-39 aastat. Töötab.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Teenuse saajal esines kõrge (3) toetusvajadus suhete loomisel ja säilitamisel ning psüühikahäirest tuleneval mõjul käitumisele. Keskmine (2) toetusvajadus kognitiivset võimekust nõudvates tegevustes, füüsilise tervise eest hoolitsemisel, hõivega seotud tegevustes, vaba aja sisustamise ja huvitegevuse leidmisel ning rahaga toimetamisel. Madal (1) toetusvajadus liikumisel väljaspool kodu ning eluaseme leidmisel ja säilitamisel.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Paranemine toimus kõikides valdkondades, milles projekti sisenemisel projektis osaleja tuge vajas. Tal olid negatiivsed kogemused tööl ja koges töökiusu, mis mõjutas tugevalt tema vaimset tervist. Hetkel on ta vabakutseline ja töötab kodust, mis sobib talle hästi. Tuleb oma eluga toime iseseisvalt ja jätkuv abivajadus ei ole tingitud psüühikahäirest vaid keelebarjäärist.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Väljus projektist.

Edulugu 42

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 16-20 aastat. Otsib tööd. Elab koos ema, õe ja vennaga. Võrgustikuliikmed – perekonnaliikmed, vallavalitsuse juhtumikorraldaja, teenuse osutaja juhendajad, kooli õpetajad.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Projekti alguses oli olukord keeruline – ta ei töötanud ega õppinud, puudus igapäevane rutiin ja motivatsioon. Kontakt temaga oli raskendatud, ta ei vastanud telefonikõnedele ega e-kirjadele ning vältis suhtlust kooli ja juhendajatega. Ema kandis suuremat osa pere majanduslikust ja emotsionaalsest koormast, samal ajal võideldes oma terviseprobleemidega. Teenuse saaja veetis suurema osa ajast kodus, oli sotsiaalselt isoleeritud ning uskus, et ei suuda töö- ega õpikeskkonnas hakkama saada. Tal oli madal enesehinnang, vähene iseseisvus ja sõltuvus ema toetusest. Teenuse saajal puudus iseseisvus ja oskus rahakasutuses ning asjaajamises. Sotsiaalsed suhted olid piiratud ja väliseid kontakte vähe. Motivatsioon töötamiseks või õppimiseks oli madal ning igapäevane elurütm ebaregulaarne.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Korduvalt prooviti teenuse saajaga kontakti saada ning usalduse tekkides hakkas ta suhtlema juhendaja ja kooliga. Projekti käigus toimusid järkjärgulised muutused, iga väike edasimineku andis talle julgust ja tulemus oli selgelt märgatav. Ta lõpetas edukalt puhastusteeninduse koolituse ja sooritas erialaeksami. Osales praktikatel ja omandas praktilised tööoskused. Ta sai esimese töökogemuse OÜs tootmistöölisena; kuigi töö osutus füüsiliselt raskeks, parandas see töövalmidust ja arusaama oma võimekusest. Regulaarne osalemine tugikeskuses võimaldas tal õppida tööeluks vajalikke oskusi (CV koostamine, motivatsioonikirjade kirjutamine, tööportaali kasutamine). Teenuse saaja õppis kasutama tööportaali ja e-posti, taastas juhendamisel oma arvelduskonto ja SMART-ID, koostas CV ja motivatsioonikirju. Hiljem jätkas ta tööotsinguid juhendaja toel ning kandideeris mitmele töökohale (5). Suurenes suhtlemine juhendajaga ja koostöö perega. Paranes läbisaamine emaga ning tekkis kodune tööjaotus ja parem suhtlus. Tekkis huvi juhilubade taotlemise vastu, soov tööle asuda ning iseseisvalt raha koguda. Õppis seostama töötamist iseseisvuse ja rahalise kindlustundega.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Projektis osaleja sõnul: "Mul oli hea meel, et sain kooli lõpetatud ja tööle proovida. Ma tahan leida tööd, sooviksin juhiloa ära teha ja ise hakkama saada."

Ta on vältinud rahulolu oma edusammudega ja tunneb uhkust selle üle, et on suutnud iseseisvalt oma elu korraldada. Ta hindab enim võimalust töötada ja õppida samal ajal ennast paremini tundes.

On lõpetanud puhastusteenindaja koolituse, osalenud praktikal ja kandideerinud mitmesse töökohta. Ta on aktiivne töötaja ja planeerib mootorsõidukijuhi koolituse läbimist.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Ta elab koos perega, on töötajana ja planeerib alustada mootorsõidukijuhi koolitusega. Ta kasutab iseseisvalt oma e-posti ja panka, hoiab kontakti juhendaja ja juhtumikorraldajaga ning on motiveeritud töötama puhastusteeninduses või tootmisvaldkonnas. Pere koostöö on tugevnenud ja igapäevane toimetulek paranenud. Kuigi püsivat töökohta tal veel ei ole, siis on ta saavutanud märgatava arengu iseseisvuses, vastutustundes ja sotsiaalsetes oskustes. Tema edulugu on hea näide sellest, kuidas järjekindel tugi, kannatlik kontaktitöö ja koostöö erinevate spetsialistidega võivad tuua tulemusi ka siis, kui algus on väga keeruline. Positiivset arengut aitasid tugevdada väikeste õnnestumiste märkamised ja tunnustamine.

See lugu näitab, et ka madala algmotivatsiooniga noor võib leida oma tee, kui teda järjekindlalt toetatakse, talle antakse aega ja võimalust kogeda edu.

Edulugu 43

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Õpib.

Võrgustikuliikmed - ema, isa, tegevusjuhendaja, psühholoog, füsioterapeut.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elab koos ema ja isaga, vend käib harva kodus. Ei õppinud ega käinud tööl, kuid vahel käis isaga kaasas tööl abistamas. Kool oli jäänud pooleli, põhiharidust ei omandanud. Puudus motivatsioon õppimiseks ja üldse väljaspool kodu tegutsemiseks. Ravimite manustamine oli kaootiline. Sotsiaalsetes suhetes esines kohanemiskrasi, oli pigem vaikne ja omaette hoidev. Suhtlemisel napisõnaline ja kinnine. Võõrastega suhtles äärmisel vajadusel. Meeldis IT-valdkond, veetis palju aega arvutis. Igapäevaelu toimingutes oli abiks ema, kodus kindlad kohustused puudusid. Kuhugi minemisel (arsti juurde) pidi pikalt ette rääkima ja motiveerima. Tal puudus iseseisvus, teraapiatesse pidi ema kaasa tulema, üksi polnud valmis tulema.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Tuli ISTE-projekti mõned aastad tagasi. Hakkas kohe teraapiates käima ja 2 korda kuus tegi kodu visiite tegevusjuhendajale. Algu oli kontakti ja usaldusliku suhte saavutamine keeruline, ka kodukülastustel püüdis pigem ema vestlust üle võtta. Tasapisi teenuse saaja avanes, oli valmis tegevusjuhendajaga nii rääkima kui koos tegutsema. Umbes 2 kuud peale projekti sisenemist oli nõus terapeutide ruumi üksi sisenema, ema kohalolu polnud tema jaoks enam nii oluline. Veel mõne aja möödudes tuli koos tegevusjuhendajaga teraapiatesse, enesekindlus oli tunduvalt suurenenud. Andis vajalikud dokumendid täiskasvanute gümnaasiumisse üldharidusõppesse põhikooli astmesse ning septembris alustas õpinguid. Lõpetas edukalt eelviimase aasta positiivsete tulemustega ning jätkas õppimist viimases põhikooli astme klassis. Koolis käimisega on rohkem avanenud, ta räägib meeleldi koolis käimisest, jagab tegevusjuhendajaga rõõme, muresid. Tal on tekkinud ka sõber, kellega käib samas klassis. Ka haigusteadlikkus on suurenenud, ta tarvitab regulaarselt ravimeid, tunneb, et need on aidanud pingeliste olukordadega rahulikult toime tulla.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(tele).

„Olen rahul, et läksin tagasi kooli ja saan seal hästi hakkama. Mul on ka unistus, et peale põhikooli lõpetamist lähen ametikooli IT- eriala õppima.“

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Elab endiselt oma kodus koos ema ja isaga, kuid tal on elurõõmu rohkem, suhtlemine teiste inimestega tekitab vähem ärevust. Hoolitseb oma välimuse eest paremini. Koolis saab kõik oma vajadused õpetajatele ise räägitud, ei vaja selleks ema abi. On keskendunud põhihariduse omandamisele ning tal on ka plaanid tuleviks (IT-eriala omandamine).

Edulugu 44

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Õpib.

Võrgustikuliikmed - Elab koos ema ja isaga majas. Tal on õde, kes elab perekonnast eraldi.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Tegevused mõned aastad tagasi. Siis oli ta hõiveta ja oli peamiselt kodus nii, et nädala jooksul kuskil väljas ei liikunud.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Alustas peale projektiga liitumist sügisel õpinguid. Käib koolis iseseisvalt ning saab õpingutega edukalt hakkama. Kui projekti sisenedes oli vähese liikuvusega ja eelistas tubaseid tegevusi, siis nüüdseks on märgata edusamme. Tegevusjuhendajaga koos käis jalgsimatkal/pildistamisretkel lossimägedes. Marsruudi pikkuseks kujunes ca 7-8 km ja ta oli innustunud tutvustama temale teada olevaid vaatamisväärsusi.

Oli giidiks tegevusjuhendajale ja toetusvajadusega rännakukaaslasele. Kontakti alustamine ja hoidmine võõra inimesega on olnud väga raske, kuid sobivas ja turvalises keskkonnas toetava tegevusjuhendaja toel on see võimalik.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Pole olnud sobivat võimalust temalt seisukoha küsimiseks.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Sel õppeaastal jätkab õpinguid. Koolipoolse tugimeeskonna sõnul on ta väga andekas ja kool toetab igati teda õpingute jätkamisel. Inseneriharidusega tegevusjuhendaja, kes on olnud ka fotograafiringi juhendaja, hindab teenuse saaja tehnilist kreatiivsust väga kõrgeks ja tema loodus fotosid muljetavaldavateks.

Edulugu 45

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 30-39 aastat. Ei õpi ega tööta, puuduv töövõime.

Võrgustikuliikmed – Elab emaga, on õde, kes elab välismaal. Ema kodune ja eeskostjaks.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Isikul on tema vaimse tervise haigusest tingituna sõnavara on piiratud. Elab koos emaga, korteris. On oma tuba, korteris on kõik elamiseks vajalik. Peamine suhtlusring on ema ja tugiisik, koos tugiisikuga käib ISTE-s. Samuti suhtleb teiste klientidega, kellel on sama tugiisik. Tugiisik on väga aktiivne, tihti käivad jalutamas, oma võimete piires tegeleb võimlemisega.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Käib regulaarselt ergoterapia ja füsioterapia tundides. Juhendamise käigus on täheldatud stabiilset positiivset dünaamikat motoorika, iseseisvuse, kommunikatsiooni ja sotsiaalse käitumise arengus.

Ta ühendab väikseid elemente, sorteerib esemeid värvi ja kuju järgi, teeb tähelepanu- ja keskendumisülesandeid.

Tundides spetsialistidega näitab ta keskendumisvõimet, huvi ja püüdlikkust.

Projekti jooksul on isikul:

- Parandanud liigutuste koordineerimist ning muutunud kindlamaks käte kasutamisel harjutuste sooritamisel;
- Arendanud peenmotoorikat ja õppinud töötama väikeste esemete ja pintsettidega;

• Muutunud igapäevaelus iseseisvamaks – aitab emal poekotte lahti võtta ja paigutab tooteid; • Hakanud tegema rohkem teadlikke toiminguid, muutunud suhtlemisaltimaks ja sotsiaalsemaks; • Mõistab ja täidab lihtsaid palveid; • Muutunud rahulikumaks, tasakaalukamaks ja emotsionaalselt stabiilsemaks; • Tuleb hästi toime rühmatundidega, suhtleb aktiivselt teistega; • Toob teadlikult esemeid (taldrikud, riided) täiskasvanute palvel; • Muutunud viisakamaks, sõbralikumaks ning naeratab sagedamini; • Negatiivseid reaktsioone (näiteks hammustamine, näpistamine jne) ei esine, tuju on stabiilne ja positiivne.
Kokkuvõte: Näitab märkimisväärset arengut igapäevaoskuste ja sotsiaalsete oskuste omandamisel, mootorika, kommunikatsiooni ja emotsionaalse seisundi paranemisel. Ta on muutunud enesekindlamaks, rahulikumaks, avatumaks suhtlemisel ja iseseisvamaks.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Osalejale ja tema eestkostjale -emale väga meeldib ISTE projekt. Nad on rahul tulemustega, on hea koostöö TOga.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Isik jätkab ja soovib edasi jätkata ISTEga.

Edulugu 46

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed – Ema, isa ja vend.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Vaatamata väljakutsetele on tema puhul märgata olulisi väikeseid edusamme. Suudab tulla kodust sotsiaalkeskusesse iseseisvalt, mis on tema puhul märkimisväärne samm iseseisvuse ja sotsiaalse kaasatuse suunas. Kuigi ta on loomult tagasihoidlik ja aeglase tempoga, on ta hakanud vaikselt suhtlema teiste teenusel olijatega. See näitab kasvavat usaldust ja valmidust sotsiaalses keskkonnas osaleda.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Ema on väga rahul projektiga. Emana on hea meel, et ta on hõivatud mingi osa päevast. Kuna ta osaleb projektis on tal võimalus erinevates kohtades käia ning osaleda huviringides. Tegevusjuhendajana näen muutust selles, et ta on julgemaks muutunud ning koos teistega huviringidest võtab rõõmsalt osa.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Tema areng on rahulik ja samm-sammuline, kuid selgelt positiivne. Tema kõige olulisemad saavutused on sotsiaalkeskusesse tulemine ning esimesed suhtluskatsed teiste inimestega. Need näitavad, et ta liigub tasapisi suurema enesekindluse ja sotsiaalse aktiivsuse poole.

Edulugu 47

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Õpib. Võrgustikuliikmed – Ema ja isa.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elab emaga väikeses maakohas kortermajas, isa elab eraldi, suhtlevad harva. Emal on erivajadus, raskused liikumisel. Projektis osaleja oli väga vaikne noormees, ise suhtlust ei alustanud, küsimustele vastas sosinal ja väga lühidalt, peamiselt „jah“, „ei“. Kodukoht on väikeses külas, seal sõprussuhteid ei olnud, osales PKT teenusel, seal kohtus paari endise

koolikaaslasega vanast koolist, nendega veidi suhtles. PKT teenuse lõppemisel kadus ka see suhtlusvõimalus. Sissetuleku moodustasid töövõime ja puude toetused, kuid nende kasutamist korraldas ema. Iseseisvust tal ei olnud, ema planeeris elukorraldust.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Kui ta oli projektis juba mõnda aega osalenud, muutus ta julgemaks, tegevusjuhendajaga hakkas rohkem rääkima, isegi helistas telefoni teel, et rääkida, kuidas tal läheb. Õppis poes väiksemate summadega ise arveldama, nüüd suudab ise kaupluses ostusid sooritada, tasub kaardiga, vajab vaid juhendamist, et säästlikumaid valikuid teha. Ühel hetkel rääkis ta tegevusjuhendajale, et soovib minna kooli eriala õppima, täpselt ei teadnud, mida sooviks õppida. Tegevusjuhendaja arutas tema soovi tema emaga. Koos tegevusjuhendajaga käis tutvumas nii ametikooliga kui Kutsehariduskeskusega ning valik jäi viimase kasuks, kus saab õppida puhastusteenindajaks, see meeldis projektis osalejale. Teda sai abistatud kooli astumiseks vajalike dokumentide täitmisel ja saatmisel ning enne kooliaasta algust käidi koos ka õpilaskoduga tutvumas. Ta kohanes nii koolikeskkonnas kui õpilaskoduga üsna kiiresti, suhtlemise tasandil toimunud tagasilöökidega aitasid tegeleda projekti spetsialistid. Samuti abistas ja vajadusel abistab siiani tegevusjuhendaja õppetööga seotud küsimustes. Uut õppeaastat alustas juba ta enesekindlalt, suve lõpus juba ootas kooli algust. Praegu on tal õpilaskodus toakaaslasteks toredad kursusevennad, saavad hästi läbi, õhtuti teevad koos süüa, veedavad vaba aega. Ta on ise praeguse olukorraga väga rahul ja tema enda kui ka ema hinnangul läheb tal hästi.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
"Mul on olemas head sõbrad, nendega on koos tore erinevaid asju teha. Hakkan varsti palju raha teenima, kui kooli ära lõpetan."
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Tal on käsil teine (viimane) õppeaasta ja varsti lõpetab kooli puhastusteenindaja erialal, on selle üle uhke ja loodab hea töökoha saada. Kinnitab, et talle meeldib õpitav eriala. Olemuselt on ta muutunud julgemaks, enesekindlamaks, samuti on suurenenud iseseisvus igapäevategevustes. Päril iseseisvalt ta küll igapäeva- ja õppetegevustega toime ei tule, kuid juhendamisel ning suunamisel saab hästi hakkama.

Edulugu 48

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 50-59 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed - Vend, naabrid, tegevusjuhendaja, teised päevakeskuse kliendid.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elas vaikselt ja tagasihoidlikult valla sotsiaalkorteris. Tal on hinnatud puuduv töövõime ja raske puue. Tal oli vähe võimalust suhelda, sest tal ei ole lähemaid sugulasi peale venna, kes elab kaugel ja kellega saab harva suhelda. Sageli inimesed on vältinud temaga suhtlemist, sest tal on kõnehäire ja vaimse tervise eripärad. Ta on saanud tuttavate kaudu rakendust erinevatel abitöödel. Vaba aeg on olnud vähe sisustatud, peamiselt on vaadanud televiisorit, käinud jalgrattaga sõitmas. Tema oskused süüa teha või eluruume korras hoida on siiani olnud vähesed. Varem tegi enamus töid tema eest ära ema, kuid peale ema surma puudus tal harjumus majapidamise eest hoolitseda. Ta ei osanud alati märgata vajadust koristada või voodipesu vahetada. Koduõendus teenusega oli korraldatud ravimite valmis panemine dosaatorisse ja see teenus jätkub.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
On saanud ISTE teenusel olles juurde inimesi suhtlusvõrgustikku, tal on võimalus suhelda teiste päevakeskuse klientidega. Saab oma vaba aega mitmekülgsemalt sisustada. Ta on osalenud üritustel ja väljasõitudel (kevadpeol, ekskursioonidel). Tulemas on võimalus osaleda nii asutuse kui päevakeskuse jõulupidudel. Tema toimetulekuoskused on paranenud. Ta on

juhendamise toel paremini õppinud nägema vajalikke töid majapidamises. Ta on hakanud käima iseseisvalt poes ja õppinud hankima toiduained, mis vajalikud söögi tegemiseks. Teeb lihtsamaid toite – praeb muna, keedab kartuleid või makarone, teeb purgisuppe. Tegevusjuhendaja aitab jälgida, et tal oleks olemas vajalikud ravimid ja juhendab majapidamises vajalike asjade ostmisel.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Ta on öelnud, et tal on hea meel võimaluse üle teiste klientidega suhelda ja osaleda üritustel ja väljasõitudel. Tal on turvatunne, et teda vajadusel abistatakse ja juhendatakse.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Elu on stabiilne ja võimalus on muutuda veelgi iseseisvamaks. Jätkab projektis osalemist, et saaks vajalikku toetust ja juhendamist ka edaspidi.

Edulugu 49

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vanusegrupp 60+ aastat. Mitteaktiivne.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elukoht oli sotsiaalmajas, vesi väljas, kuivkäimla koridoris ühiskasutuses ja sellises olukorras, et ta ei saanud seda kasutada. Pliit ja ahi olid töökorras, üks tuba tapeeditud, teine kohati, mõnes kohas lihtsalt krohvitud sein. Toas oli palju riidehunnikuid, toiduvalmistamine oli väga nõrk, külmikus palju vana toitu. Ise ütles, et ongi laisk, ei taha midagi teha, motivatsiooni polnud.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Sai üürikorteri kirikule kuulavas majas. Toad olid remonditud, dušši ruum korteris olemas. WC naabriga kahasse, aga puhas ja korras. Taaskasutusest saime uued köögikapid hiljem ka ühe riidekapi.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Projektis osaleja on väga rahul, koristab meeleldi, tuba on soe. Koos tegevusjuhendajaga teeb mitu korda nädalas sooja toitu. Kuna vesi on toas, siis kasutab usinalt pesumasinat, käib dušši all. Ütleb, et ta pole kunagi nii hästi elanud.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Vajab jätkuvalt suunamist ja kontrolli. Väljaspool kodu vajab ka saatjat, kuna insuldi tagajärjel on kõnehäire ja tema jutust on raske aru saada. Meie tegemistest võtab aktiivselt osa, käib füsioteraapias, tahab hakata tegema hambaprotese., käib meeleldi juuksuris. On muutunud kenaks vanemaks prouaks.

Edulugu 50

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vanusegrupp 40-49 aastat. Mitteaktiivne. Võrgustikuliikmed – Ema on eestkostja ja hooldaja.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Sügava intellektipuudega inimene, kelle emal on tugev sõltuvussuhe oma tütreaga. Ema tundis suurt kohustust pideval tütreaga kõike koos teha, kogu aeg tema juures olla, teda valvata ja noomida. Samas oli emale täiesti vastuvõetamatu, et tütar läheks ööpäevaringsele teenusele.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Aastate pikkuse järjepidava töö tulemusel on jõutud punkti, kus teenuseosutaja toob ise inimese tegevustesse keskusesse ning viib hiljem koju ilma emata. Ema lubab oma tütrele olla rohkem iseseisev ning annab aega asjade tegemiseks. Eesmärgiks on olnud olukorra säilitamine, kuid on toimunud ka edasiarengut. Samuti toimub järjepidev töö eesmärgiga

valmistada ema ette tütre riiklikule teenusele suunamiseks. See on hetkel üks peamisi eesmärgi projekti lõppemise ajaks ning mille suunas liigume.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Jätkab projektis osalemist.

Edulugu 51

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Suhtes. Vanusegrupp 40-49 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed – Uus elukaaslane, 3 last, sõbranna.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Projekti tulles oli psühhiaatriakliinikus pikaaravi osakonnas. Psühhiaatriakliiniku sotsiaaltöötaja pöörduski, et leida patsiendile toetav teenus haiglast lahkumise järgselt. Abikaasa soovis lahutust ja teenuse saaja ei tulnud sellega toime. Tekkis depressioon ning enesetapu mõtted. Doseeris ravimeid üle. Haiglaravi lõppemise järgselt polnud tal elukohta sest koju tagasi ta minna ei saanud. Vanasse töökohta ei soovinud ta enam naasta sest tööl oli esinenud töökius. Haiglast tulles oli ta koduta, töötaja ja lisaks oli suur ärevus inimestega suhtlemisel.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Teenuseosutaja kelle juurde osaleja suunati alustas juba haiglas olles teenuse osutamist. Leiti eluruum ning taotleti KOVist toetust. Igapäevaselt oli kontaktis teenuse osutajaga sest teenus saaja vajas pidevalt toetamist ärevuse maandamiseks. Teenuseosutaja aitas suhelda ametiasutustega ning aitas tegeleda erinevate laenudega. Tal esines emotsionaalseid oste ja kiirlaene. Lisaks oli tal diagnoositud söömishäire. Esimesel aastal käis ta ravimised saamas vaimse tervise õe juures. Hiljem tervise stabiliseerudes usaldati ravimid ka tema enda kätte, kuid tegevusjuhendaja teostas järelevalvet. Sai korrapäraselt psühholoogilist nõustamist ning erinevaid teraapiaid kohanemaks lahutusega, eksabikaasa ja lastega suhtlemiseks.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Kevadeks oli tema tervise seisund stabiilne ning ta oli valmis naasma tööturule. Leidis erialase töö teises omavalitsuses ning kolis ära. Asus tööle pedagoogina.

Edulugu 52

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Lesk. Vanusegrupp 50-59 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed - Kahe lapse ema ja vanaema. Elab koos pojaga, kelle eestkostja on tema vend. Osaleb koguduse tegevustes.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Kahe lapse ema ja vanaema. Elab pojaga koos, kellele on määratud eestkostjaks vend. Ta on koguduse liige ning ta osaleb aktiivselt koguduse korraldatavatel üritustel. Tal oli keeruline tulla toime oma igapäevaeluga ja keskenduda tööl talle määratud ülesannetele, töökoormus oli suur. Kodus olid tema elamistingimused niivõrd halvad, et ta pidi vahepeal kolima ajutiselt sotsiaaleluruumi. Oli vahepeal töötu ning tema sissetulek sõltus talle makstavatest sotsiaaltoetustest. Läbisaamine oma poja ja tema eestkostjaga olid keerulised.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Tänaseks on ta suutnud säilitada töökoha ning iseseisvuse oma elu korraldamisel, sest sissetulek ei sõltu määratavatest toetustest. On saanud poja eestkostjaga kokkuleppele, et ka pojal tuleb tasuda igapäevaelu kulutuste eest. Kokkulepete tegemine on suurendanud tema enda majanduslikku toimetulekut. Teenuse kaudu toetati tema koduste tingimuste parandamisel, kodus sai tehtud remont ning aidati leida majanduslikult sobivaid lahendusi kodu korrastamiseks.

Tänu tegevusjuhendajate tegevusele on paranenud tema suhted oma poja ja tema eestkostjaga. Ta toimetab aktiivselt väljaspool tööd koguduse tegevustes, kus tal on vaja suhelda teiste inimestega.

Ta oskab ja julgeb küsida abi kui olukord on halvenemas. Ta oskab märgata muutuseid enda ja poja vaimses tervises.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

On tänaseks igapäevaselt toimetulevam, oskab märgata enda vaimse tervise seotud muutuseid. Vajaduse tekkides leiab viisi enese toetamiseks ning keerulisematel perioodidel julgeb küsida abi. Suudab tagada endale elus vajaliku, soovib enda eest hoolitseda.

Edulugu 53

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Abielus. Vanusegrupp 40-49 aastat. Puuduv töövõime.

Võrgustikuliikmed – Abikaasa, õde, vend, ema, vaimse tervise õde, perearst, Iste projekti tegevusjuhendaja, naaber.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Varasemalt oli ta tugevalt umbusklik ning väga kinnine. Ta ei liikunud üksi väljaspool kodu ning ei kasutanud ühistransporti ärevuse ja tajuhäirete tõttu. Suhtlemine lapsega oli puudulik ning tal puudusid oskused lapse arengut toetada. Samal ajal kartis ta, et laps võidakse tema juurest ära võtta. Majanduslikult oli tal raskusi: esines eluasemevõlg ning olemasoleva rahaga toimetulek oli ebapiisav. Ta ei usaldanud arste, vältis ravimite võtmist ning tema hambad olid kahjustunud. Kuigi ta oskas telefoni kasutada, puudusid tal praktilised oskused suhelda ametiasutustega ja korraldada vajalikke asjaajamisi.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Usaldusliku koostöö saavutamine oli alguses keeruline, kuid tänaseks räägib ta avatult oma mõtetest ja soovidest. Selle põhjal koostatakse koos tegevusjuhendajaga edasised tegevusplaanid ja tehakse teadlikke valikuid. Suhtleb nüüd naabriga 2–3 korda nädalas ning käib kodu lähedal jalutamas, enamasti koos tegevusjuhendajaga. Ta külastab järjepidevalt vaimse tervise õde ja perearsti, on läbinud vajalikud tervisekontrollid ning järgib raviplaani. Ta saab hambaravi. Suhtlemine lapsega on muutunud kannatlikumaks; oli valmis viima lapse vaimse tervise uuringule ja Rajaleidja spetsialisti juurde ning nõustus sel aastal lapse suunamisega erikooli. Ta julgeb üha enam küsida abi keerulistes olukordades. Ta mõistab võlgade tasumise tähtsust ning on nõustunud säästma hambaravi jaoks ja samuti pere ootamatute kulude katteks.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(tele).

Tal on olnud suur õnn saada endale tegevusjuhendaja, kes on teda ja tema peret praktiliselt toetanud ning kelle toel tunneb ta end märksa kindlamalt.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Ta on rahul lapse koolivahetusega ning on õppinud usaldama uue kooli õpetajaid ja kasvatajaid. Kodus suhtleb ta lapsega rahulikult ja toetavalt. Eluasemega seotud võlad on tasutud ning mõistab, et järjepideva pingutuse korral on võimalik kogu pere võlad tasuda järgmise aasta lõpuks. Jätkab osalemist ISTE projektis, kuna vajab endiselt tuge asjaajamises, vaimse tervise jälgimisel ning arsti- ja raviprotseduuridel käimisel. Samas tunneb ta muret selle pärast, mis saab siis, kui projekt lõpeb, ja kas praegune tegevusjuhendaja saab edaspidi jätkata tema toetajana.

Edulugu 54

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 16-20 aastat. Kodune.

Võrgustikuliikmed – Elab koos ema, isa ja vennaga. Eraldi elav vend.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

On pikalt kodune olnud ning oluliselt eemaldunud igapäevastest sotsiaalsetest ja iseseisvat toimetulekut nõudvatest tegevustest. Kuigi ta oli lõpetanud tavakoolis põhikooli ja alustanud õpinguid gümnaasiumis, jäi ta peagi koolist kõrvale, sulgus endasse ning tema igapäevaelu tegevused muutusid väga piiratuks.

Suhtles üksnes oma lähima perekonnaga. Väljaspool kodu ei liikunud ta iseseisvalt ning isegi koos perega käies esines olukordi, kus ta ei suutnud autost väljuda või alustatud tegevust jätkata. Ta ei käinud arsti juures, ei kasutanud ühistransporti ning ei teinud kaupluses ostusid ega suhelnud ühegi võõra inimesega.

Psühholoogi külastused ei õnnestunud, sest ta hangus sageli kohale jõudes: ta jäi liikumatult seisma, vaatas maha ega suutnud rääkida, liigutada ega olukorda taluda. Sarnaseid hangumisi esines ka muudes kohtumistes, kui keegi tema poole pöördus, liiga lähedale tuli või midagi küsis. Olukorra stabiliseerumine võttis tunde.

Tema päevad möödusid valdavalt oma toas, arvutis viibides ning uneprobleemid olid sagedased. Ka söömine oli raskendatud - isu puudus ja hammaste halvenenud seisund vähendas suutlikkust süüa. Tõsiseks mureks lähedastele oli tema alakaal ja nõrkuse episoodid. Igapäeva tegevused ja mõtted ei olnud seotud reaalse keskkonna või toimuvaga, vaid põimusid virtuaalsete maailmade, filmide, seriaalide või mängudega.

Tema igapäevane toimetulek sõltus täielikult perest, kes pidi toetama teda kõikides elulistes tegevustes, alates ärkamisest, riietumisest ja pesema suunamisest kuni söömise ja majapidamis toiminguteni. Ise hakkamasaamine või iseseisvate otsuste tegemine, tegevuste algatamine käisid talle üle jõu.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Projekti jooksul on kujunenud stabiilne ja toetav kolmest noorest koosnev ISTE klientide grupp, mille osana on teenuse saaja hakanud järk-järgult avardama oma liikumis- ja tegutsemisvõimalusi väljaspool kodu. Tänapäevaks liigume regulaarselt avalikus ruumis ning oleme külastanud muuseumi ja kino, teinud palju väljasõite rongide, busside ja autoga ning käinud kauplustes, laatadel, kultuurimajades, kohvikutes, rabades, turismitaludes ning jalutuskäikudel looduses või jalutanud erinevate linnade tänavatel.

Tema enesekindlus igapäevaolukordades on märgatavalt kasvanud. Kui esimestel kordadel kaupluses tuli tagada, et keegi talle liialt lähedale ei satuks, et vältida ärevust, siis nüüd suudab ta ise valida kaupa, maksta oma ostude eest ning vastata lihtlausega ka võõrale müüjale.

On astunud suuri samme ka tervise ja enesehoolduse valdkonnas. Hetkel on pooleli hamba ravi, mille suhtes on ta ületanud oma suurimad hirmud. Toitumine on järk-järgult paranenud - kuigi kaaluivade edeneb aeglaselt ja teel on olnud tagasilangusi, kuid oht füüsiliselt ära kukkuda on vähenenud. Ka une- ja päevarežiimi korrastamiseks oleme koostöös emaga katsetanud suurel hulgal erinevaid lahendusi ja olukord on stabiilsem. Tänu järjepidevatele jalutuskäikudele ja liikumisele on paranenud tema vastupidavus ning üldine füüsiline vorm.

Oluliselt on arenenud ka tema huvid ja sisemine motivatsioon. Oleme leidnud tegevused, mis teda siiralt köidavad ja ajendavad teda tegema eneseületusi. Koduses igapäevaelus leiab ta järjest rohkem praktilisi tegevusi, mida ta ise algatab ja järjepidevalt teeb - varasemast oluliselt rohkem seotud päriselu olukordadega, mitte virtuaalse maailmaga.

Kõige tähtsam muutus on aga valmisolek ja soov regulaarseks osalemiseks. Kui alguses polnud kodust väljumine sugugi iseenesestmõistetav, siis nüüd tuleb ta iganädalaselt kohale, jagab oma tegemisi ja ootusi ning tunneb huvi toimuva vastu. Ta on loonud ka sõprussuhte väljaspool teenust, osaleb avalikel üritustel ning on koos emaga kahel korral reisinud. Ta on tore, koostööaldis ja rõõmus kaaslane nii perele kui projektikaaslastele.

Mis on inimesest saanud tänapäevaks?

Arglikust, ärevast ja maailma eest sulgunud noorest on saanud julgust koguv ja elu vastu taas huvi tundev neiu. Ta tuleb tänapäevaks iseseisvalt kodust välja, tegutseb avalikus ruumis, suhtleb ning suudab teha valikuid ja otsuseid, mis varem olid tema jaoks võimatud. Tema silmad säravad jälle, ta on leidnud oma huvid, julguse olla kohal ning tunde, et maailm võib olla turvaline koht.

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 40-49 aastat. Töötab.

Võrgustikuliikmed – Vallaline üksikema, kasvatab kahte last. Võrgustikku kuulub eakas ema ja teenuseosutaja tegevusjuhendaja.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Liitus ISTE- projektiga. Tema sissetulekuteks olid puuduva töövõime toetus ja lastetoetused. Sotsiaalsed suhted väljaspool kodu puudusid. Tal puudusid suhted endise elukaaslasega ja kahe isaga elava lapsega. Igapäevaeluga hakkama saamine oli keeruline. Puudusid oskused eelarve koostamiseks ja järgimiseks ning vanemlikud oskused lastega tegelemiseks. Tema vaimne tervis oli ebastabiilne ja seda iseloomustasid pidevad äkilised paanikahood. Ta ei tulnud vähegi keerulisemates situatsioonides toime oma emotsioonidega.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Vaimne tervis on muutunud stabiilsemaks ja tema käitumine on tasakaalukam. Ei esine enam põhjendamatu paanikahooge ja ta saab oma igapäevaeluga tunduvalt paremini hakkama. ISTE-projekti teenuste toega on kontrolli all pere eelarve ja suudab sellega majandada. Suhtleb endise elukaaslasega ja kahe koos isaga elava lapsega. ISTE- projektis oldud aja jooksul on proovinud töötada mitmel töökohal, kuid vaimse tervise eripära tõttu ei ole need talle sobinud. Asus hooldustöötajana tööle.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

"Ma saan väga palju tuge ja nõustamist, mida ma vajan oma igapäevaelus hakkama saamiseks ja eriti hindan seda tuge, mida sain töö otsingute ajal. Olen tänulik oma psühholoogile ja tegevusjuhendajale, kes mind jätkuvalt toetavad ja abistavad. Nii hea on teada, et saan alati kellegi poole pöörduda, kui endal mõistus otsas on."

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Tänaseks päevaks on edukalt läbinud katseaja ja töötab täiskohana hooldustöötajana juba 8 kuud.

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Lesk. Vanusegrupp 50-59 aastat. Puuduv töövõime.

Võrgustikuliikmed – Elab koos tütre ja pojaga. Kadunud abikaasa vanemad. Naabrinaine ja sõbranna.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Enne projekti sisenemist oli end välismaailma eest lukku pannud. Suhtles näputäie ainult väga lähedaste inimestega. Elab koos tütre ja pojaga. Lähedased suhted kadunud abikaasa vanematega. Käib läbi ülakorruse naabrinaisega ja aeg-ajalt suhtleb ühe sõbrannaga.

Kuna oli paar aastat tagasi oma abikaasa matnud, kellega oli väga lähedane suhe, siis ei suutnud leina lõpetada. Nutuhood päeva vältel olid tema tihedad kaaslased. Elas minevikus ja ei hoolinud enam endast üldse. Terve elu on ta olnud ülekaaluline ja see on tema liigeseid tugevalt kahjustanud. Vaja oleks paigaldada puusa- ja põlveproteesid, aga ülekaalu tõttu seda lõikust ette ei võeta. Peale seda kui mõni aasta tagasi töölt koondati, ei liikunud enam üldse väljas. Hetkel liigub ainult toas väikest pinki enda ees lükates. Tarvitab suurtes kogustes kangeid valuvaigisteid. Vajab abi peaaegu kõiges. Pesema ta vannituppa enam minna ei saa, sest seal paar trepiastet. Tütar aitab kausis pead pesta, ülejäänud keha peseb märgade salvrätikutega ja lapiga. Wc samuti ei saa käia, selle asemel on toa nurgas potitool. Voodi oli ära vajunud ja väga vana. Sinna ta ise oma jalgu tõsta ei saanud. Päeval pikutama ei saa kui keegi jalgu tõsta ei aita ja öösel potil käies peab lapsed üles ajama, et tagasi voodisse saada. Suudab kõõginurgas omas tempos toimetada ja endale ning lastele õhtuks süüa teha. Tütar ja

poeg mõlemad päeval tööl. Tütar töötab vahetustega. Varem oli käinud väljas terrassil, aga kuna seal on ka aste, siis ta välja ei saa enam üldse. Enesehinnang oli väga madal. Arvas, et ta ei oska ja ei suuda midagi ning on lastele suureks koormaks ning jalus ees.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Projekti alguses suunati tema juurde mitmeid terapeute, kelle seast talle sobis loovterapeut. Temaga suhtleb ta siiani tihedalt. Loovterapeut on temaga teinud väga palju erinevaid enesehinnangut parandavaid teraapiaid. Nüüdseks julgeb ta juba oma vajadustest ja valikutest ka teistele teada anda. Kui varem ta ei julgenud oma lastele midagi vastu öelda ja kannatas kõike vaikides, siis nüüdseks avaldab oma arvamust. Tegevusjuhendajaga samuti väga lähedane suhe ja ootab alati tema kodukülastust. Tegevusjuhendaja abiga on tal nüüdseks mugav funktsionaalne voodi ning korralik madrats, millega on palju mugavam magada. Siiani ei olnud ta pikalt arsti juures kohal käia, sest ei saanud majast välja. Koos tegevusjuhendajaga korraldati sotsiaaltransport koos abistajaga ning sai ka perearsti juures käidud. Selle tulemusena kirjutati talle Ozempic süstid, et kehakaalu alandada. Hetkel on kaotanud 12kg ja pikk maa veel minna, aga vähemalt on mingisugune progress. Tegevusjuhendaja ja lastega koos maha istumise tulemusel tegi poeg terrassil ümberehitust nii, et ta sai juba terve selle suve ka väljas istuda. Kui enne arvas ise, et ta ei taha mingit hobi ja ei oska nagunii ka midagi teha, siis nüüdseks tal silm särab kui koos tegevusjuhendajaga kodus keraamikat saab teha. Nutuhooge on jäänud tunduvalt vähemaks ja enesetunne paranenud. Võttis ühendust ka oma psühhiaatriga ning vaadati tema raviplaani ümber. Aastaid kasutas rohte, mis teda tegelikult ei toetanud. Nüüd on energiat ja tahtmist rohkem.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Ütleb, et ta „Tunneb ennast taas inimesena ja osana ühiskonnast. Tutvusringkond on loovterapeudi ja tegevusjuhendaja võrra suurenenud ja sellega olen väga rahul. Ei soovigi enda ümber liiga palju inimesi, sest väsib kiiresti neist. On väga tänulik selle võimaluse eest..“ Tunneb ise, et on enesekindlam ja enesehinnang on tõusnud.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Hetkel ta ise toast kaugemale välja kui ainult terrassini ei saa. Füüsiline seisund ei ole väga paranenud - kui siis ainult väike kaalulangus. Eesmärk on saada kaal selliseks, et pääseks puusa- ja põlve proteeside paigaldamiseni. Aga vaimselt on ta väga palju paremas kohas - naerab, teeb nalja. Nutuhooge ja enda haletsemist on jäänud vähemaks. Lastega läbisaamine paranenud. ISTE jätkumisel liigub tema vaimne ja füüsiline tervis ainult paremuse poole.

Edulugu 57

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Õpib.

Võrgustikuliikmed – Isa, kasuema, õde. Toetav suhe tegevusjuhendajaga.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Oli just saanud sotsiaalpinna, kuhu asus iseseisvalt elama. Peale põhikooli käis kutsehariduskeskuses proovimas eriala, mille jättis pooleli. Täiskasvanute Gümnaasiumis proovis õppimisega jätkata, aga õpingud katkesid ka seal.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

On mõistnud, et saab pühenduda ühele asjale korrale ja selleks on hetkel õpingud. Väga sihikindel. Sisemine motivatsioon olemas, mis aitab jõuda tal eesmärgini. Ta on õpingutega järjepidevalt tegelenud. On kiiremini tulnud edusammud. Tal on tekkinud arusaam oma haigusteadlikkusest tänu millele oskab ennast rohkem analüüsida ja mõistab oma võimeid paremini. Märkab muutusi pingelistel aegadel. On saavutanud eneseregulatsiooni. Otsib tuge mure korral, ise helistab tegevusjuhendajale.

Head suhted isa ja kasuemaga. Õega toetav suhe. Väga usalduslik ja toetav suhe tegevusjuhendajaga. Põhiline hobi on jõusaal (käib 2-3x nädalas), järgib isiklikku treeningkava (soovib jätkuvalt personaaltreeneriks saada, kuid selleks vajalik lõpetada 12.klass).
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
On ise öelnud, et on muutunud sihikindlamaks õpingute poole pealt, on uhke selle üle, et autojuhiloa ära tegi, on iseseisvunud.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Elab jätkuvalt sotsiaalkorteris, kevadel plaan kool lõpetada. Pürgib oma eesmärkide suunas. Tegevusjuhendaja käib aegajalt koduviisi ka tegemas, kodu on puhas, toitub tervislikult. Viimase aastaga tahab kõike ise teha (ise arsti juures käia, ise täita dokumente, iseseisvus on märgatavalt tõusnud).

Edulugu 58

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vabaabielus. Vanusegrupp 40-49 aastat. Lapsehoolduspuhkusel. Võrgustikuliikmed - Elas varem koos oma ema ja pojaga. Isikul puudus muu tugivõrgustik peale ema ja tal oli keeruline last iseseisvalt toetada.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elas varem koos oma ema ja pojaga. Selline kooselu oli keeruline, sest ema seadis pidevalt reegleid selle kohta, kuidas ta peaks elama ja last kasvatama. Poja koolikohustuse täitmine muutus järjest raskemaks kuna emaga ei suudetud lapse kasvatamise osas kokkuleppele jõuda. Isikul puudus muu tugivõrgustik peale ema ja tal oli keeruline last iseseisvalt toetada, mistõttu otsustas ta kolida omaette elama. Elas aastaid linnas üürikorteris. Enne seda oli ta elanud koos oma ema ja pojaga. Lapse isa ei osalenud nende elus. Tema ema oli võtnud lapselapse eest hoolitsemise ja tema kasvatamise sisuliselt enda õlule. Tegelikult talle sobis see, sest tal puudusid vanemlikud oskused. Lapse vanaema tegi kõik olulisemad last puudutavad otsused ning määras lapse käekäigu. Ta soovis iseseisvuda, sest suhted emaga olid pingelised, mistõttu otsustas ta kolida omaette üürikorterisse. Mõne aja pärast mõistis aga, et üürikorteri ülalpidamine käib talle üle jõu ning on tema sissetulekuid arvestades liiga kulukas. Seejärel tegi omaavalitsusele sotsiaalkorteri avalduse ja eluasemekomisjon eraldas talle 1-toalise sotsiaalkorteri. Oma igapäevaelu toimingutega sai ta enam vähem hakkama, kuid probleeme valmistasid keerulised suhted emaga, lapse kasvatamises kaudne osalemine ja puudulikud oskused iseseisvalt hakkama saamiseks. Sissetulek on puuduv töövõime, lastetoetus ja poja sotsiaaltoetus. Üksi elades leidis ta elukaaslase ja mõne aja möödudes jäi ootamatult lapseootele. Elukaaslane on viiekümneandates osalise töövõimega mees, kes ei tööta ja ta peab teda ka ülal oma rahaliste vahenditega. Seoses kujunenud keerulise eluoluga ja peagi sündiva lapsega seotud uute väljakutsetega ning suurenenud toe vajadusega, sai isik kaasatud projekti.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Projekti ajal on tegevusjuhendaja toetanud teda kõigi rasedusega seotud toimingutega. Perre sündis teine laps – poiss. Tegevusjuhendaja viibis tema kõrval ka haiglas ning toetas teda lapse sünnitamisel. Esimese eluaasta jooksul selgus, et lapsel on geenihäigusest tingitud arenguhäire, mistõttu on olnud vajalik sagedane arstlik jälgimine ja mitmed visiidid erinevate spetsialistide juurde. Tegevusjuhendaja on toetanud lapsega arsti juures käimisel ning arstidega kokkulepete tegemisel, sest tal endal ning ka lapse isal puudub iseseisev võimekus nende teemadega tegeleda ja ei ole ka muud toetavat võrgustikku. Tema ema andis peale lapse sündi mõista, et tema on liiga vana ning erivajadusega hilisteismelise lapselapse kasvatamine on niigi raske ja ta ei suuda tüdrit teise lapse kasvatamisega enam aidata. Tema ema tervis halvenes ootamatult ja ta suri. Seejärel pidi hakkama ise oma vanemat poega kasvatama ja võtma vastutuse ka tema eest. Peagi

täisealiseks saaval intellektipuudega pojal puuduvad eakohased sotsiaalsed jms toimetulekuoskused. Samas on ta vanaemaga kasvades õppinud oma tahtmise saamiseks manipuleerima ja tahaks kasutada raha oma äranägemist mööda, mis tekitab lisapingeid. On suutnud suure kõrvalise toe abil seni siiski toime tulla. Ta tasub koos tegevusjuhendaja abiga oma sissetulekust esmajärjekorras maksud ja seejärel toidu ja muud esmatarbekaubad. Tegevusjuhendaja on toetanud teda ja noorema lapse isa omavahelist suhtlust, lahendanud arusaamatusi ja õpetanud väikselapsega peret igapäevaelu korraldamisel sh lapse vajadusi jälgima ja arvestama. Lisaks on tegevusjuhendaja aidanud toime tulla ema surmaga, toetanud leinatöös ja toetab teda pidevalt vanema pojaga seotud küsimustes. Jätkuvalt toetab tegevusjuhendaja suhtlemisel lasteaiaga ja erinevate spetsialistidega, kes toetavad nii teda kui ka tema nooremat poega. Hetkel aitab tegevusjuhendaja vannitoa remondi korraldamisel. ISTE projekt on tema jaoks olnud väga oluline, sest ilma abita ei ole ta võimeline laste- ja pereelu ning üldise toimetulekuga hakkama saama.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
„ISTE projekt on mind väga palju aidanud, sest nii suur tugi on olnud erinevate toimingute tegemisel“
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Hetkel on ta jätkuvalt ISTE projektis. Tegevusjuhendaja, eripedagoog, pereterapeut ja sotsiaaltöötaja toetavad igapäevaelu toimingutes, vaimse tervise, sotsiaalsete suhete ja vaba aja komponendina. Projektis osalemine on olnud ülioluline, sest ISTE projekti raames on tegevusjuhendaja toetanud teda kõigis eluvaldkondades.

Edulugu 59

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Mitteaktiivne Võrgustikuliikmed – Pere, kuhu kuuluvad ema, isa ja vend.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Liitus ISTE-projektiga. Elas koos oma perega ja tema sissetulekuks oli puuduva töövõime toetus. Peres olid suhted ebastabiilsed: ema toetas teda, kuid isa ei mõistnud tema diagnoosi ja seetõttu olid peres sagedased konfliktid. Elas eraldi toas. Ravimeid ei võtnud raviskeemi kohaselt ja sageli jättis need üldse võtmata. Seetõttu oli käitumine prognoosimatu ja tekitas lähedastes hirmu ning võõrastust. Tal oli segamini öö ning päev ja sageli kannatas ta magamatuse all. Mõtestatud tegevust ei olnud ja tema ainukeseks meelelahutuseks oli aeg-ajalt tutvavatega linnas sihitu hulkumine. Talle ei olnud võõras alkohol ja arvatavasti ka narkootilised ained. Kõik majapidamises vajaliku tegi ära ema ja noorel puudusid igasugused oskused iseseisvaks elamiseks. Päevi sisustas arvuti, milles ta luges sotsiaalmeediat ja vaatas filme.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Asus elama teenuse osutaja juurde majutusüksusesse. Võeti ühendust psühhiaatriga ja saadi korda raviskeem, mille järgimiseks sai ta toetust ja nõustamist. Kontrolli all ravimite võtmine on parandanud oluliselt tema vaimse tervise seisundit. Saab magada, paigas on päevased tegevused ja öine uni. Tema ümber on tekkinud palju inimesi (teised teenuse saajad), kellega ta meeleldi suhtleb. Samuti on tema päevad täis mõtestatud tegevusi teenuseosutaja juures. Osaleb meelsasti ühistevõrgustikes ja on õppinud tegema vajalikke majapidamistööd ning õppinud valmistama lihtsamaid toite.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
"Mulle väga meeldib elada iseseisvalt. Mul on tegevused, millega saan tegeleda ning tutvavad inimesed, kellega saan suhelda ja mul ei ole enam igav. "
Mis on inimesest saanud tänaseks?

Ravimite võtmine on kontrolli all ja tema vaimne tervis on oluliselt paranenud. Osaleb aktiivselt teenuse osutaja juures igapäevaelu toimingutes ja tunneb ennast vajalikuna. Tema sotsiaalsete suhete ring on laienenud ja igati on paranenud tema elukvaliteet.

Edulugu 60

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 30-39 aastat. Mitteaktiivne.

Võrgustikuliikmed – Eestkostja KOV. Kaks poega, kes elavad isa juures. Lähedastest vanaema, ema ja isa. Võrgustikku kuuluvad tegevusjuhendaja, eestkostja.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elab üksi üürikorteris. Eestkostja KOV. Kaks poega, kes elavad isa juures, poegadega suhtleb harva telefoni teel. Lähedastest on vanaema, kellega suhtleb tihedalt, ema ja isaga suhtlus on kaootiline.

Elas koos elukaaslasega, kellel oli alkoholi probleem, toimusid pidevad kaklused, esines vägivalda ja väärkohtlemist suhtes, pidev politsei ja kiirabi sekkumine. Elukaaslane viskas tihti teda korterist välja, palus jälle tagasi, lepiti ära, kakeldi jälle.

Talle oli määratud depooravi, igakuiselt vaimse tervise õe juures süstimine. Keeldus ravist.

Vaimse tervise seisund oli väga halb, tal olid luulud (rasedus tuli läbi nina välja, magas mitu aastat ja ärkas siis üles jne), käitumine ei vastanud normidele (mängis nukuga laste liivakastis, jooksis alasti ümber korrusmaja). Riietus oli napp, väljakutsuv, ilmastikule mittevastav.

Suhtles põhiliselt meestuttavatega, lähedastest vanaemaga. Vanaema vastu oli lugupidamatu, nõudis et vanaema teda teenindaks.

Eestkostjaga koostööd ei teinud, toidu jaoks mõeldud raha kulutas kosmeetika, suitsude, toidulisandite peale. Samuti keeldus igasugusest kõrvalabist. Tahtis pidevalt kolida, eestkostja poolt muretsesetud korterid talle ei sobinud, pakkis asjad kohvrissi ja kõndis mööda linna otsides elamist. Sõitis ilma teatamata teise riiki, kus leidis omale kallima ja elas seal paar kuud.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Tegevusjuhendajaga tekkis toetav ja usalduslik koostöö ja ta nõustus koos tegevusjuhendajaga käima igakuiselt vaimse tervise õe vastuvõtul depooravil, vajadusel psühhiaatri vastuvõtul.

Nõustus elukaaslase juurest ära kolima ja elama asuma eestkostja poolt muretsesetud üürikorterisse.

Nõustus koostööd tegema teenuseosutajaga (loovterapeut) ja hakkas iseseisvalt käima teenuseosutaja juures 1-2x kuus. Teraapilised tegevused sobisid ja talle meeldis värvida, joonistada, muretses omale koju värviraamatu ja pliiatsid.

Alustas koostööd kogemusnõustajaga toitumis- ja liikumisharjumuste muutmiseks.

Alustas koostööd psühholoogiga emotsioonide ja negatiivsete mõtetega toimetulekuks, taastumisloo läbitöötamiseks.

Avaldas oma soovi õppida tegema tööd, sobib käsitöö, alustab teenusel osalemist SA Hea Hoog, eesmärgiga oskuste omandamiseke, tööharjumuse ja rutiini tekkimiseks.

Hakkas kurtma, et tema kodus on vaimud, koos tegevusjuhendajaga käiakse veel psühhiaatri vastuvõtul, psühhiaater ei pea vajalikuks raviplaani muuta. Teavitas enda halvenenud vaimse tervise seisundist (luulud) ja palub abi ravile saamiseks, nõustub koos PTO-ga minema akuutpsühhiaatriasse, viibib ravil nädal aega, raviplaani muudetakse.

Võrgustikku kuuluvad tegevusjuhendaja, eestkostja, sõpru teadaolevalt ei ole.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Teenuse saaja sõnade kohaselt "On ta õnnelik et saab elada oma kodus, kus mehed teda ära ei kasuta. Tekkinud on julgus oma soove ja mõtteid avaldada."

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Elab üürikorteris, elamine on puhas, enese ja oma väljanägemise eest hoolitseb iseseisvalt, riietub ilmastikule vastavalt.

Igakuiselt käib iseseisvalt vaimse tervise õe vastuvõtul depooravil, igapäevaselt manustab psühhiaatri poolt ettenähtud ravimeid, psühhiaatri vastuvõtul käib koos tegevusjuhendajaga. Teenustel käib iseseisvalt, osutatakse vaimse ja füüsiliseteravise teenuskomponente. Tegevusjuhendajaga kohtumised 1x nädalas, koos käiakse poes toiduvarusid muretsemas. Hea Hoog käib teenusel kokkulepitud päevadel, talle väga meeldib, ta sooviks iga päev käia.

Edulugu 61

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 40-49 aastat. Töötab.

Võrgustikuliikmed – Tugiteenuste personal, ISTE tugigrupi teised osalejad. Ema, täisealised lapsed.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Projekti tulles ja ka projektis osalemise esimestel aastatel oli mitmeid tagasilanguseid. Suhted lähedastega on katkenud ja elab üksinda. Ka sõbrannaga olid suhted katkenud. Kuna oli pikalt kodus ja ainsaks suhtlemisvõimaluseks oli teenustel ja tugigrupis osalemine, siis oli muutnud arglikuks ja esines ka vältimiskäitumist – ei käinud rohkem kui hädavajalik kodust väljas ja ei suhelnud teiste inimestega. Füüsilise tervise poolt kaebusi ei olnud, kuid kurtis üldist väsimust. Puudus motivatsioon endale toitu valmistada, sest varasemalt oli teinud perele süüa ja enda eest hoolitsemine tundus mõttetu. Perest lahkumine ja töökaotus tekitasid tagasilanguse, sest tundis ennast mittevajaliku ja ebapiisavana.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Tänu pidevalt tugigrupis osalemisele on suhtlemisel avatum, grupis hoiab üleval positiivset meeleolu ja aktiveerib teisi grupi liikmeid osalema kultuuri ja vaba aja üritustel. Suhtleb tütreaga sõnumi teel ja on selle seisuga praegu rahul. Viimase aasta jooksul on vaimse tervise seisundis olnud lühiajalisi tagasilööke, kuid haiglaravi ei ole vajanud. Haigusteadlikkus ja koostöö raviarstiga head, mõistab enda haigust ja suudab ennast keskmisel tasemel juhtida. Kriisi olukorras toimetulekuks veel oskused puuduvad, kuid tugigrupi ja spetsialistide toel saab hakkama. Füüsilise tervise seisund on püsinud kogu aeg hea. Tal on motivatsiooni ja tahet hoolitseda enda ja enda kodu eest, teha süüa ja kaunistada kodu. Positiivset mõju on avaldanud töötuna arvel olek ja selle järel töökoha leidmine, tunneb ennast taas vajalikuna ja tunneb rõõmu tööl käimisest, päevad ei ole enam mõttetud ja on sisustatud tegevusega, mis ka raha sisse toob.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

On enda eluga väga rahul, eriti peale tööle saamist selle aasta suvel ning viimastel kuudel on olnud rohkem ka lastega suhtlemist. Usub, et töötamine ja sissetulek aitavad tal ka rohkem lastele tõestada, et saab enda eluga hakkama ja saab lastega edaspidi rohkem suhelda.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Elab samas elukohas, käib osalise koormusega tööl, mis sobib tema vajadustega ideaalselt – läheb kell 15.00 tööpäevadel tööle ja kui töö on valmis, siis võib lahkuda. Töökoht asub lähedal ja hea on seal käia. Vaimne tervis on püsinud stabiilne ja prognoos on hea.

Edulugu 62

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vallaline. Vanusegrupp 50-59 aastat. Puuduv töövõime.

Võrgustikuliikmed – Elab koos isaga. Tal on vend ja õed.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elab koos isaga eramajas, ema suri kuus aastat tagasi. Tal on üks vend ja õed, kes elavad eraldi. Kõige suuremaks toeks on tema isa. Omaealisi sõpru enne ISTE-projekti ei olnud. Sissetulekuks on puuduva töövõime toetus ja puudega inimese sotsiaaltoetus. Raha läheb isa pangaarvele ja isa majandab tema rahadega, sest ta ise ei tunne raha väärtust. Enne projekti

ei olnud tal omaealisi sõpru. On küll avatud suhtleja, kuid suhtles peamiselt isa tuttavatega. Ei oska ise oma välimusele ja puhtusele tähelepanu pöörata. Võib käia aasta otsa samade riietega (kindel jope ja kampsun). Isa ei ole seni ka tema riietele tähelepanu pööranud. Käis kodust väljas alati koos isaga, üksi väljas ei käinud (isa ei lubanud, pelgas). Kodus aitab isa söögi valmistamisel, koorib kartuleid. Samuti toob puud tuppa, kuid isa kütab ahju. Talle meeldib koduloomade (kanad, koer, kass) eest hoolitseda (neile süüa anda ja kanalad koristada). On positiivne ja rõõmsameelne, tal on unistus leida omale tüdruksõber.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Projekti tegevuste tulemusel on leidnud endale sõpru teiste projektis olevate inimeste seast. Julgeb ja oskab nüüd ise üksi kodust väljas käia. Õppis selgeks jalgrattaga liiklemise ja on käinud üksi asulas, mis asub tema kodust 7 km kaugusel. Küllastab iseseisvalt raamatukogu ja laenutab sealt raamatuid. On tähelepanelikum ja on päevakajaliste uudistega väga hästi kursis. Riiete puhtusele ja korrashoiule tuleb jätkuvalt tähelepanu juhtida. Projekti alguses oli isa väga vastu, et poeg tegevustes osaleb. Isa oli väga pessimistlik, ütles, et ega see teda terveks ei tee. Täna on koostöö isaga hea. Isaga on peetud vestlusi psühholoogilise toe võimaluse teemal. Täna veel isa ei ole valmis abi vastu võtma.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Täna elab endiselt isaga kahekesi. Projekt on aidanud säilitada tema elukvaliteeti ja on saanud juurde uusi kogemusi. Ta on julgem suhtleja, julgeb oma arvamust avaldada. Ta on sõbrad leidnud. Ta julgeb iseseisvalt kodust välja tulla.

Edulugu 63

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Abielus. Vanusegrupp 50-59 aastat. Kodune. Võrgustikuliikmed - Elab koos enda abikaasaga kahekesi. Tal on lapsed, kellega suhted on toimivad.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Oli projekti sisenedes väga arglik, ta ei suutnud oma vaimse tervise murede tõttu oma kodust lahkuda, sh ta ei liikunud ka enda õue piirides – veetis kogu aja siseruumis. Suhtles ainult enda abikaasaga, kellega suhe oli halvenemas, sest kogu vastutus ja igapäevaelu korraldus oli jäänud abikaasa õlgadele. Sõltus väga palju oma abikaasast, sest ta ei suutnud iseseisvalt tavalisi toiminguid teha: väljas koduste toimetustega tegeleda, poes käia. Ta ei pidanud oluliseks enda eest hoolitsemist, ta suitsetas igapäevaselt palju, ta ei suutnud oma diabeeti hoida kontrolli all.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Oli nõus, et psühholoog küllastab teda kodus ning seetõttu on tema vaimne tervis muutunud stabiilsemaks: ta on avatum ja julgem, näeb vajadust elus muutuste tegemiseks. On harjunud projektis olemise ajal töötama erinevate inimestega, ta on püüdlik oma elus muutuste tegemisel, mõistab nende vajadust. Suudab liikuda ringi ka väljaspool oma kodu, vajab selleks motiveerimist ja tuge talle tuttavatelt inimestelt.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

„Olen saanud teadlikumaks enda olukorrast ning palju tuge, et liikuda väljapoole oma tuba.“

Mis on inimesest saanud tänaseks?

On muutunud julgemaks ning ta liigub väljaspool siseruume: jalutab koduõuel, proovib ise oma asju ajada (taotleb id-kaarti, käib hambaarsti vastuvõtul, ostab poest endale riideid). Suhe oma abikaasaga on paranemas, samuti suhe lastega on toetavam. Mõistab enda vaimse tervise eripärasid ning vajadusel küsib tuge.

Edulugu 64**Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.**

Mees. Abielus. Vanusegrupp 50-59 aastat. Mitteaktiivne.
Võrgustikuliikmed – Abikaasa, vanemad, täisealine laps.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elab koos abikaasa ja vanematega, tal on ka täisealine laps, kõigiga on suhted head. Projekti sisenedes oli tema püsivus tegevustes või üleüldiselt väga madal, esinevad keskendumisraskused, kärsitus, pidev kiirustamine ja teiste segamine. Nt saatis tegevusjuhendaja teda teenustele, kuna sõidu ajal oli vaja teda tegevuses hoida, et ta ei segaks juhti.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Toetavate tegevuste raames suudab ta täna püsida tegevuses veidi pikemat aega. Protsess on olnud aeglane, kuid tulemusi on märgata. Liikumine erinevate sihtkohtade vahel on täna lihtsam ning nõuab vähem kõrvalist ressursi.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Jätkab projektis osalemist.

Edulugu 65**Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.**

Mees. Vallaline. Vanusegrupp 50-59 aastat. Mitteaktiivne.
Võrgustikuliikmed – lähedasteks on eakad ema ja isa.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Kui liitus ISTE projektiga oli tema igapäevaelu tugevalt häiritud vaimse tervise väljakutsetest. Ta elas ja elab käesoleva ajani iseseisvalt oma korteris. Projekti alguses esines tal sagedasi süüdistusi ümbritsevate inimeste suhtes, tugevaid enesetapumõtteid, agressiivsust ja pidevat närvilisust. Nende sümptomite tõttu oli tema igapäevane turvatunne kõikuv ning suhted lähedaste pingelised.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Usaldusliku suhte kujunemine - peamine pööre tekkis siis, kui suutis teenuseosutajaga luua turvalise ja usaldusliku suhte. Esialgne skeptilisus asendus tasapisi avatuse ja sooviga oma olukorda parandada. Vaimse tervise paranemine - tänaseks on tema vaimne seisund oluliselt stabiliseerunud, süüdistav ja agressiivne käitumine on palju vähemaks jäänud, enesetapumõtteid ei ole ammu avaldanud. Füüsilise tervise teemade käsitlemine - tänu kujunenud usaldussuhtele tegeletakse regulaarselt ka tervisealaste küsimustega.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Toe abil on tekkinud kindlam päevakava ning parem arusaam sellest, kuidas oma elukorraldust stabiilsena hoida. Ta on õppinud paremini planeerima oma tegevusi, küsima abi, kui ta seda vajab, leidma endale meelepäraseid vaba aja tegevusi. Mõtestatud tegevused on vähendanud üksindustunnet.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Osaleb ISTE projektis.

Edulugu 66**Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.**

Mees. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab.
Vennad, õed, vaimse tervise õde, Töötukassa konsultant, ISTE projekti tegevusjuhendaja ja KOV ISTE projekti juhtumikorraldaja.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Elas kodus kitsastes oludes, hoolitsedes oma puudega venna ning haigestunud ema eest. Ta ei tarvitanud alkoholi. Koduses keskkonnas esines alkoholi liigtarvitamist ema elukaaslase poolt, mistõttu soovis kodust lahkuda ja leida töökoha. Oli endassetõmbunud ega usaldanud inimesi; suhtlemine väljaspool kodu ja asjaajamine ametiasutustes oli tema jaoks raskendatud. Tal puudus stabiilne sissetulek ning ta oli majanduslikult sõltuv lähisugulaste toetusest. Igapäevaelus jäi tal enese eest hoolitsemine sageli tahaplaanile. Juhutöödest saadud sissetulekuga suutis ta küll mõnevõrra majandada, kuid suurem osa sellest kulus pere aitamisele.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Projektis osaleja on regulaarselt käinud vaimse tervise õe vastuvõtul ning läbinud töövõime hindamise, mille tulemusena määrati talle osaline töövõime ja sellega kaasnev stabiilne sissetulek. Toetudes tegevusjuhendajale on osaleja tegelenud sobiva töö otsingutega ning arendanud enesekindlust nii suhtlemises kui ka igapäevaste valikute tegemisel. Ta on õppinud iseseisvalt broneerima aegu erialaspetsialistide juurde ning küsib vajadusel abi asjaajamisel tegevusjuhendajalt või vendadelt. Ta hoolitseb oma väljanägemise eest, majandab vastutustundlikult oma sissetulekuga ning teeb lisaks juhutöid. Ema surm mõjutas tema stressitaluvust negatiivselt, kuid tugigrupi toel on ta raskustest üle saanud. Suhted lähisugulaste vahel on paranenud. Koduses keskkonnas alkoholi enam ei tarvitata. Ta taotleb hooldajaõigust erivajadusega vennale; omavalitsuse eitava otsuse peale esitas ta tegevusjuhendaja toel vaide, mis näitab tema suurenenud enesekindlust ja valmisolekut selgitusi küsida, kui midagi arusaamatuks jääb. Hõive-eesmärk on täidetud, kuna ta asus ametlikult tööle.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Tema vennad on hinnanud tema arengut suurepäraseks. Ta ise mõistab valikute tegemise olulisust. Ja tema sõnul polnud ta harjunud, et keegi tema käekäigu vastu päriselt huvi tunneb, eriti raske oli suhtlemine ja enda seisundi tunnistamine. On tänulik ISTE projekti tugigrupile, et talle anti aega areneda, ei survestatud liigselt kuid oldi alati telefonikõne kauguses.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Ta käib nüüd tööl, rõõmustab peresiseste heade suhete üle. Käib vaimse tervise õe vastuvõttudel. Soovib osaleda jätkuvalt ISTE projektis.

Edulugu 67

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 30-39 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed – Eestkostjaks ema. Lähedastest veel isa, onud, mõned sõbrad.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elab üksi, eestkostjaks on ema. Lähedastest on ema ja isa, kes elavad teises KOVis, onud elavad samas linnas. Palju on tuttavaid sotsiaalmeedias, kellega suhtleb tihedalt. Sõpru, kes on toetavad ja kellega kohtuda, on üksikuid. Liikus ringi alaealistega, ostis neile tubaka- ja alkoholitooteid, pakkus oma korteris võimalust alkoholi tarvitada ja pidutseda. Tahtis kuuluda kusagile, kuid ei mõistnud et teda tegelikult kasutati ära, tekkis nn nõiaring, millest enam välja ei saanud. Suhted lähedastega olid konfliktised, ei saanud aru miks vanemad sekkuvad tema ellu. Puudus oskus toitu valmistada, kõik võimalused kodus olid olemas, kuid kartis iseseisvalt kasutada elektripliiti. Toitumine oli väga ühekülgne. Võõrasse kohta polnud võimeline iseseisvalt kohale minema, vajas meelde tuletamist ja üle kordamist, et tagada õigeaegselt kohale jõudmine. Projektis osalemist soovitati talle politseijaoskonna poolt.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Lõpetas suhtlemise alaealistega. Suhted vanematega taastusid, külastab vanemaid teises linnas, koos käiakse reisidel. Tegevusjuhendaja suunamisel ja toetamisel tehakse koos lihtsamaid toitusid, suudab iseseisvalt muretseda vajalikud toiduained. Teenuseosutaja juurde läheb iseseisvalt, suudab teekonda planeerida nii, et jõuab kohale õigeaegselt.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Tema enda sõnade kohaselt on ta muutunud enesekindlamaks, julgeb ennast kehtestada. Väga tähtsaks peab vanematega usalduslikku suhet. Teenuseosutajaga (tegevusjuhendaja) on tekkinud toetav ja usalduslik koostöö, julgeb helistada ja abi küsida kui tekib olukordi millele ise lahendust leida ei oska.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
On seadusekuulekas, töökoht on säilinud, vanematega on toetavad ja usalduslikud suhted, tekkinud on tüdruksõber. Tarvitab igapäevaselt ettenähtud südame rohtusid, käib 1-2x nädalas trennis. Teenuseosutaja (psühholoog) poolt 1x kuus nõustamine ja jõustamine toimetulekuks stressiga ja negatiivsete tunnetega, ebasoodsate suhtlemismustrite märkamiseks ja enesekehtestamise soodustamiseks. Tegevusjuhendaja teostab 1x nädalas kodukülastusi, suunab ja toetab igapäevaelu tegevuste sooritamisel järjepidevuse saavutamiseks.

Edulugu 68

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vanusegrupp 21-29 aastat. Kodune. Võrgustikuliikmed – Isa, vennad, vanaema ja vanaisa.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Elab koos isa ja kahe vennaga, võrgustikku kuuluvad veel vanaema ja vanaisa. Edaspidi on kirjeldustes kasutatud nime, sest see on olnud oluline osa meie teekonnast, tema aktsepteerimisest ning identiteedi mõistmisest. Ta oli juba lapsena saanud aru, et ta ei tunne end tüdrukuna, vaid poisina. See arusaam ja selle ümber kogetud mittemõistmine oli talle põhjustanud palju kannatusi. Meie esmasel kohtumisel istus minu vastas inimene kapuuts silmini peas, pilk maas ning ta ei öelnud ühtegi sõna. Ta oli olnud koolis üheksa aastat pideva kiusamise sihtmärgiks ning kümnenda klassi oli ta sel põhjusel pooleli jätnud. Tema ema oli ta hüljanud ning tema igapäevaelu tugines ainult isale, kahele vennale, vanaemale ja vanaisale. Tema maailm oli suuresti taandunud arvutisse ning ta ei lahkunud kodust peaaegu üldse, välja arvatud harvad korrad, kui ta läks kuhugi isa või vanavanematega. Tal esines enesevigastamist ning üldine meeleoluseisund ja elukvaliteet olid masendavad. Isa oli selleks ajaks kaalumas tema suhtes eestkostet, kuna ta oli lootuse kaotanud, et olukord võiks paraneda. Ta ei osalenud igapäevaelus ega ühiskondlikes tegevustes, tal puudusid sõbrad ning ta ei näinud tulevikus võimalusi ega väljapääsu.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Esialgu algasid muutused väga väikeste ja ettevaatlike sammudena, kuid tänaseks on tema elus toimunud märkimisväärne edasimineku. Tema ellu on tekkinud sõbrad ning vaikselt lisandub uusi tutvusi. Oluline areng oli see, kui ta kohtus nendega näost näkku ning sõitis selleks esimest korda elus üksi rongiga - samm, milleks olime eelnevalt ühiselt harjutanud ja mis vajab temalt suurt julgust. Oleme käinud kontserdil, kus ta näitas välja siiraid ja tugevaid emotsioone ning tundis end "oma rahva" keskel - kogukonnas, kus teda päriselt aktsepteeritakse. Teenusel julgeb ta üha enam väljendada oma mõtteid ja soove ning järjest rohkem suudab ta seda teha ka kodustega. Perekonna reaktsioonid muutuvad aegamisi mõistvamaks ning toetavamaks, mis omakorda vähendab tema sisemist pinget. Oleme leidnud huvialad, mis talle rõõmu pakuvad ning need on olnud heaks aluseks eneseväljenduse ja motivatsiooni kasvule. Suureks saavutuseks on peaaegu iseseisev

ajaplaneerimine ning suhtlemine sõnumite teel, mis töötab nüüd juba üsna hästi - ta teab oma ajagraafikut ning me ei pea enam kokkulepete sõlmimiseks isa kaudu suhtlema. Projektis on kujunenud stabiilne ja toetav kolmest noorest koosnev ISTE klientide grupp, mille osa tema on. Selle abil on ta järk-järgult avardanud oma liikumis- ja tegutsemisvõimalusi väljaspool kodu. Tänapäevaks liigume regulaarselt avalikus ruumis ning oleme külastanud muuseume, kino, laatasid ja kauplusi, käinud rabades, turismitaludes ning seigelnud erinevate linnade tänavatel. Oleme teinud väljasõite rongide, busside ja autoga - kõik tegevused, mis olid projekti alguses tema jaoks mõeldamatud. Hiljuti sai tehtud pangakaart ja sooritatud on esimene iseseisev internetiost. Ja tal on üle aastate olemas talvesaapad, milleks varasemalt vajadus puudus:)

Mis on inimesest saanud tänaseks?

On muutunud märksa avatumaks, enesekindlamaks, sotsiaalsemaks ja iseseisvamaks. Tema elukvaliteet on märgatavalt tõusnud ning ta suudab järjest enam toimida oma soovide ja vajaduste järgi, tundes, et tal on maailmas olemas oma koht.

Edulugu 69

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vanusegrupp 30-39 aastat. Mitteaktiivne, pikaajaline töötu. Võrgustikuliikmed – puuduvad.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Liitus isikukeskse erihoolekandeteenusega (ISTE) peaaegu aasta tagasi. Esimestel kuudel oli temaga kontakti loomine keeruline: ta vältis suhtlust, hoidis end teistest eemale ja veetis suure osa ajast arvuti taga, mis häiris nii päevast kui öist rütmi. Ka tema tervislik seisund oli kehv. Jalahaavand vajab regulaarset ravi, kuid ta ei suutnud iseseisvalt arsti juures käia ega raviplaani järgida. Hügieeniprobleemid tekitasid pinget ka sotsiaalmajas, kus kaaselanikud tundsid tema käitumise tõttu ebamugavust, taunisid tema ebapiisavat hügieeni ning konfliktid süvendasid tema ärevust ja eemaldumist teistest. Ta ei julgenud teenuse alguses meid oma eluruumi lubada. Tal oli piinlik, millises seisukorras tema kodu oli. Ta ei suutnud iseseisvalt oma tuba puhtana hoida ning see põhjustas temas palju häbitunnet. Lisaks ei jätkunud tal sageli toitu ning rahaga toimetulek ja asjaajamised tekitasid talle segadust. Ta vajab abi paljudes igapäevastes toimingutes, samas kui ise uskus, et saab hakkama. Kui usaldus meie vahel tasapisi suurenes ja tundis end turvalisemalt, lubas ta lõpuks meid enda juurde sisse.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Koju sisse lastud juhendajad nägid, et tema elamistingimused vajaksid mitmekülgset tuge. Teenuse juhendajad hakkasid koos temaga elamist korrastama. Tema toas valitses suur segadus, mis peegeldas tema vähest toimetulekut ja väheseid oskusi majapidamises. Kuna tal oli tugevalt puudu inimlikust kontaktist ja suhtlusest, oli talle äärmiselt oluline, et me ei oodanud temalt, et ta kõike üksi teeks, vaid tegime koristust tema kõrval, samm-sammult ja toetavalt. Toa korrastamine võttis aega mitu päeva – aitasime tal välja sorteerida prügi ja liigsed esemed ning alles selle töö käigus nägime, milline põrand ja mööbel tal tegelikult olemas oli. Paigaldasime uue pliidi ja laua, kohalik omavalitsus toetas teda toidupanga abil ning vajadusel viisime talle koju süüa ja käisime toidupoes koos temaga. Ostsime uued riided ja jälgisime tema terviseseisundit, sealhulgas vererõhku. Suunasime teda regulaarselt pesemas käima ning toetasime hügieeniharjumuste kujundamisel, mis oli tema tervise ja enesetunde jaoks hädavajalik. Ühiselt koristamine ei parandanud ainult tema elukeskkonda, vaid lõi ka olulise emotsionaalse kontakti: ta nägi, et temast hoolitakse ning et teenuse juhendajatega saab arvestada. See ühine tegevus kasvas märkimisväärselt tema usaldust ja suurendas valmidust koostööd teha.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Aja jooksul muutus projektis osaleja elu märgatavalt. Kui alguses tühistas ta sageli arstiaegu või vältis kohale minekut, siis nüüd on sellised juhtumid harvad. Kui tervis lubab, liigub ta arsti

vastuvõtult ka iseseisvalt koju. Suhted teenuse juhendajatega on muutunud usalduslikuks – ta tunneb, et teda mõistetakse ja tema eest hoolitsetakse.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Koostöös Sotsiaalkindlustusametiga leiti projektis osalejale elukeskkond, mis vastab paremini tema vajadustele – toetatud erihooletandeteenus, kus ta saab elada turvaliselt ning kus on talle tagatud igapäevane juhendamine ja abi.

Kuigi ta vajab endiselt mitmes eluvaldkonnas kõrget ja pikaajalist toetust, on tema teekond ISTE teenusel olnud selgelt edasiviiv. Ta ei ole enam üksi oma muredega, vaid on õppinud abi vastu võtma, usaldama spetsialiste ning on teinud reaalseid samme selle nimel, et tema tervis, elukeskkond ja igapäevane toimetulek paraneksid.

See ongi tema edulugu: väikesed, aga järjepidevad sammud, mis koos toetava võrgustikuga on toonud kaasa väga olulise muutuse tema elus, elada turvalisemas ja toetatud keskkonnas.

Edulugu 70

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Õpib.

Võrgustikuliikmed – Vanaema, vend ja tema tüdruksõber, sugulased. Elukaaslane.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Emotsionaalse labiilsuse, meeleolulanguse, ärevuse, impulsiivsuse, sotsiaalsete oskuste vähesuse ja tahteaktiivsuse alanemise tõttu oli häiritud suhtlemine inimestega ning kohane käitumine. Ta elas korteris oma endise elukaaslase juures. Tal olid ebaterved ja halvad suhted oma elukaaslasega. Ta ei mõistnud, mida tähendab iseseisev toimetulek, ning arvas, et ta võib iseseisvalt oma eluga toime tulla, kuigi tegelikult sõltus ta täielikult elukaaslasest. Ei õppinud ega töötanud, ta oli Töötukassas arvel töötajana. Isikul oli mõõdukas tegutsemispiirang õppimise ja tegevuste sooritamise valdkonnas, mille põhjuseks oli psüühika- ja käitumishäired. Tal oli pangakonto arestitud trahvide, kohtukulude ja tasumata laenu tõttu, mida ei makstud ega tal ei olnud maksegraafikut. Ta ei hoolitsenud oma tervise eest, mistõttu tal esinesid terviseprobleemid, sealhulgas seljavalu ja tarkusehamba põletik.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Alustas õppimist ning hakkas aktiivselt tegelema oma võlgade tasumisega. Ta lõpetas tugiisiku kursused, mis annavad talle rohkem võimalusi töötamisel. Hakkas rohkem hoolitsema oma tervise eest ja terviseprobleemide ennetamisele rõhku panema. Planeerib oma eelarvet ise ja püüab käituda rahaga vastutustundlikult.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Tunneb end kindlamalt ja rahulolevamalt. Ta suutis lõpetada ebaterved suhted ja luua uued suhted, mis toetavad tema igapäevaelu. Tema emotsionaalne seisund muutus stabiilseks ja tekkis huvi elu vastu. Ta arvab, et ISTE projekt aitas tal saada rohkem iseseisvust ja kontrolli oma elu üle, kuid tunneb, et vajab endiselt projekti tuge oma arengus. Ta on motiveeritud edasi õppida ja oma eesmärged saavutama.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Tänaseks on ta saanud iseseisvamaks, õpib ja on orienteeritud tööle. Ta suudab paremini oma kohustusi täita ja oma elu planeerida, kuid vajab endiselt projekti tuge, et jätkata arengut ja säilitada stabiilne emotsionaalne seisund.

Edulugu 71

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Mees. Vallaline. Vanusegrupp 40-49 aastat. Mitteaktiivne.

Võrgustikuliikmed – Ema, õde, vend ja naaber. Lisaks nüüd tegevusjuhendaja ja sotsiaaltöötaja.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Ema, õde, vend, kellega hetkel ei suhtle enda soovil. On pea kogu elu elanud koos emaga, elutingimused kesised, sotsiaalsed suhted puudusid, oli eraklik. Tal on raske kõnepuue ja intellektipuue. Suhtles ainult emaga ja ühe naabriga, kellega koos alkoholi tarvitasid. Nende kodu oli väga minimalistlik, seal oli ainult eluks väga hädavajalik. Sissetulekuks töövõimetoetus.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Kui liitus ISTE projektiga, oli tema olukord keeruline. Ta ei soovinud pakutavaid teenuseid vastu võtta ega kodust lahkuda. Eialgu käis ta aeg-ajalt sotsiaalmajas ennast ja pesu pesemas, kuid peagi loobus ta sellest. Kodused tingimused väga rasked – elamine oli räpane ja hügieen olematu. Tema ema ei toetanud tema iseseisvumist ning koos tarvitati alkoholi, mis süvendas olukorda veelgi. Aastaid kestnud ummikseis murdus, mil pikkade veenmistega ja põhjalike seletustega KOV sotsiaaltöötaja ja ISTE tegevusjuhendaja poolt, nõustus ta asuma elama sotsiaalmajja. See otsus tähistas tema elu pöördepunkti. Alates sellest on tema elus toimunud täielik muutus. Temast on saanud kõige eeskujulikumaid ja korralikumaid elanikke – tema isiklik hügieen on laitmatu, tuba alati korras ning pesu toob ta regulaarselt pesema.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
Tema sõnul tunneb ta uhkust oma saavutuste üle ning on väga rahul – nii iseenda kui ka uue eluga, mille ta on julgelt üles ehitanud samm-sammult, koos hoole ja toega.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Osaleb aktiivselt sotsiaalmaja heakorra töödes (terve suve trimmerdas maja ümbrust, korrastas kasvuhoonet, hooldas peenraid jne) ja panustab meelsasti kogukonna tegevustesse. Võtab alati hea meelega osa vabaaja- ja ühisüritustest, on mänginud kaasa näidendites. Ta on leidnud kire spordi vastu – käib iganädalaselt jalgpallitreeningutel, kus treenerite sõnul on ta üks distsiplineeritumaid ja kohusetundlikumaid mängijaid. Võttis osa maakonna rattaorienteerumisest, kergejõustiku võistlustest ja kolme päevase metsamatkast koos ööbimisega. Igakuise käib bowlingut mängimas, on selles juba väga osav. Kaasvõistlejad hindavad tema sõbralikkust ja meeskonnavaimu. Lisaks on avastanud endas huvi tehnika vastu. Ta osaleb nii arvuti- kui robootikaringis, olles seal väga motiveeritud ja õppimishimuline. Varem ei teadnud ta arvutitest suurt midagi, aga nüüd on ta oskused märkimisväärselt paranenud. Tema järjekindlus ja rõõmus meel on nakkavad ning inspireerivad ka teisi sotsiaalmaja elanikke. Täna võib öelda, et tema elu on muutunud inimväärsemaks. Ta elab juhendajate toel täisväärtuslikku ja iseseisvat elu.

Edulugu 72

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Mees. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed – Pärit suurest perest: tal on 6 õde-venda ning ema.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Liitus ISTE- projektiga. Elas koos oma suure perega väikesel elamispinnal ja tema kasutada oli ühes toas kapi taga paari ruutmeetri suurune ala, kus paiknes tema voodi. Kogu tema elu möödus selles voodis. Sotsiaalsed suhted kodus olid probleemsed ja väljaspool kodu suhted puudusid. Tema päevad möödusid arvuti seltsis voodi peal pikutades ja suheldes virtuaalsete sõpradega. Kodunt väljas käis ainult äärmisel vajadusel. Toidu valmistas ema ja tõi talle voodisse. Kontakti saavutamine temaga oli raske ja võttis palju aega. Tal olid kohe lõppemas puude raskusastme tähtajad ja uue puude taotlemisega ei olnud tegelenud. Kaua aega ei olnud ta külastanud oma psühhiaatrit. Ravimeid võttis kaootiliselt või jättis üldse võtmata. Ta ise oli veendunud, et ravimid ei ole talle vajalikud. Unerežiim oli paigast ära: öösel tegeles arvutiga ja päeval magas. Ta ei pesnud oma riideid. Mustad riided viskas prügikasti ja ostis asemele uued. Samuti oli probleeme enesehügieeniga.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Liitudes ISTE-projektiga ja teenuse osutaja toel: • käis Töötukassas, • külastas oma psühhiaatrit ja pikapeale sai paika ka ravimite võtmise kord, • sai omavalitsuse poolt endale eraldi sotsiaalelamispinna, majandab iseseisvalt oma elukohas ja tuleb eelarvega kenasti toime ning võlgnevused puuduvad, • on õppinud valmistama endale lihtsat sooja toitu, • Tuleb kodunt välja ja suhtleb meelsasti teenuse osutaja juures inimestega (on saanud väga hea kontakti oma psühholoogiga), • hoolitseb oma välimuse eest, peseb riideid ja kannab hoolt keha puhtuse eest, • plaanib oma haridustee jätkamist ja unistab IT-e valdkonna õpingutest.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
"Seda elu, mida ma elasin enne ja mida elan nüüd ei anna võrrelda."

Edulugu 73
Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Lahutatud. Vanusegrupp 50-59 aastat. Õpib. Võrgustikuliikmed – Suhtleb emaga ja õdedega. Lastega ei ole eriti head suhted, kuna seal vahel on endine abikaasa. Tegevusjuhendaja, sotsiaaltöötaja, savitoa juhendaja.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Haigestus pärast abielulahutust raskesse depressiooni. Haiguse järel kadus tal elus igasugune toetus. Haiguse tõttu oli ta aastaid olnud tavapärasest sotsiaalsest elust ära lõigatud. Tema sotsiaalsed oskused – suhtlus ja teiste inimestega igapäevased kokkupuuted olid väga minimaalsed. Otsekui põgenes inimeste eest – ta ei hoolinud eriti oma välimusest ja sellest, mis mulje ta inimestele jätab. Ta on sisemiselt kunstiinimene, mida tema lähi pereliikmed ei aktsepteerinud ja ei toetanud. Nii püsis ta aastaid negatiivsuse lainel, süüdistades kõiki oma haiguses ja ebaõnnes. Mälestus oli oma noorusest ja kunstiandest, eduelamustest. Elas õe juures, sissetulekuks töövõimetustoetus.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
Tema elus toimus suur muutus peale seda, kui ta kaasati ISTE projekti ja ta hakkas saama tuge sotsiaalmajast. Esialgu oli ta skeptiline ja sotsiaalselt eraldunud, kuid järk-järgult hakkas olukord paranema – ta leidis taas elu mõtte ja soovi tegutseda. Teraapiate ja tegevusjuhendajate toel asus osalema tegevustes ning avastas endas vana kire kunsti ja keraamika vastu. Tänu ISTE projektile liitus ta keraamikaringiga ning hiljem kandideeris ka ametikooli keraamika erialale, kus ta õpib juba teisel kursusel. Tema käe all valmivad akrüülmaalid - rahvuslikel ainetel, lilled, looduslikud taimeseaded, kimbud sünnipäevadeks, pulmadeks, pärjad, ruumikaunistused, jõuludekoratsioonid, rahvuslikust tekstiilist dekoratsioonid, ilukiri, savist valmistatud esemed. Ta presenteeris oma loomingut (maalid, gobeläänid, kaardid) personaalse näitusega raamatukogus ja rahvamajas. Tema käe all valmis sotsiaalmajas seinamaal, kus ta kasutas palju looduslikku- ja taaskasutusmaterjali. Jõulukauunistuste konkursil pärjati tema loodud maal eripreemiaga. Sellel suvel dekoreeris ta kirikut, mis sai palju positiivset tagasisidet nii külaliste, kui kogukonna inimeste seas.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
"Kõige olulisem on mõista, et alati ei aita ainult spetsialistid – toibumiseks on hädavajalik inimlik toetus. Inimene vajab kõrvale kedagi, kellega rääkida ja arutada tulevikuplaane. Enesehinnangu tõus ja naeratus näol on parim tõend muutusest."
Mis on inimesest saanud tänaseks?

Tema elukorraldus on oluliselt paranenud – ta elab nüüd korralikult sotsiaalpinnal, suudab maksta üüri ning osaleb aktiivselt sotsiaalmaja tegemistes. On õppinud paremini toime tulema igapäevaelu väljakutsetega, tema enesehinnang on tõusnud ning ta on saanud tagasi usu endasse. Õpib ametikooli teisel kursusel.

Projekti eesmärgiks on tagada vaimset heaolu ja pakkuda talle võimalust olla kogukonnale kasulik. Sotsiaalmaja ja ISTE projekti tugi on aidanud tal uuesti ühiskonda lõimuda, arendada töösusi ning luua sotsiaalseid kontakte. Kogu saavutatu jätkamiseks, vajab jätkuvalt suurt hoolt ja tuge.

Edulugu 74

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Töötab, õpib.

Võrgustikuliikmed – endine klassiõde ja mõned sõbrannad. Ema, isa, vanaema, õde ja vend.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Üldjoontes on pereliikmetega toimivad suhted, kuigi vahel on olukordi, mis mõjuvad rusuvalt peresuhtes.

Oli võlgadest vabanemise tee alguses. Elukoht olemas vanemate juures. Elas palju tundeid sissepoole, kergesti tekkisid ärevus ja muremõtted. Vaimse heaolu saavutamiseks ja säilitamiseks on vajanud teraapiat ja vajab ka edaspidi tegevusjuhendaja olemasolu/tuge.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Liigub võlgadest vabanemise tee suunas. Õpib kutsehariduskeskuses üheaastaselt kursusel ja püüab seal vastu pidada. Varasemalt on läbinud teraapia, millest saadud oskuste najal üritab toime tulla ehk ka rakendab ise saadud teadmisi. On saanud rahateadlikumaks, oskab rahaasju aina paremini planeerida. Mõistab asjade tagajärge järjest paremini.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

On teenust hinnanud positiivseks, see on aidanud teda kaasa liikuda eesmärkide suunas.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Esinevad jätkuvalt tõusud-mõõnad. Mõõnadest tuleb aga kiiremini välja. Eneseteadlikkus on tõusnud.

Õpingutel jätkuvalt, aktiivselt osaleb ja suhtleb teistega klubimajas, on väga tegus ja toimekas. Tema osas on tulnud palju esile ettevõtlikkust ja ideede algatusi klubimajas tegutsedes. Väga hea meeskonnatöötaja.

Edulugu 75

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.

Naine. Vallaline. Vanusegrupp 21-29 aastat. Kodune.

Võrgustikuliikmed – Ema ja isaga, vend. Sõpru ei olnud.

Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)

Oli teenusele tulles veel alaealine. Elas eramajas koos ema ja isaga, vend oli kaitseväes. Suhted vanematega olid head. Sõpru ei olnud, kellega suhtleks reaalselt, arvutis mängides suhtles virtuaalselt. Sõltus kõiges oma vanematest. Ei õppinud ega töötanud. Osaline töövõime.

ISTE projekti tulles, esimesel kuul, oli klient endasse sulgunud, ei loonud silmsidet, ei kontakteerunud verbaalselt ja uued olukorrad olid tema jaoks segadust tekitavad. Esialgu suhtles minimaalselt, tavaliselt vastas kehakeeles (noogutus, pea raputamine, õlgade kehitus või jah/ei vastustena). Avatud küsimustele vastas õlgade kehitusega. Oli kodune, ei käinud koolis ega tööl. Päevi veetis peamiselt arvutis mängides. Talle määrati osaline töövõime; oli uus töövõime hindamine - puuduv töövõime 2 aastaks; peale seda uus töövõime hindamine – puuduv töövõime 5 aastaks.

Koostöö Töötukassa juhtumikorraldajaga, kuna tal keetsid ISTE projekti teenusele tulles veel tööalase rehabilitatsiooni tegevused. Lepiti Töötukassa juhtumikorraldajaga kokku, milliste valdkondade eest keegi vastutab ning tegevusi teeb, et välistada teenuste dubleerimine.
Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?
ISTE projekti tulles, esimesel kuul, oli klient endasse sulgunud, ei loonud silmsidet, ei kontakteerunud verbaalselt. Välise eksperdi konsultatsioonil sümptomaatikat hindava uuringu tulemusena täpsustus tema diagnoos, viidi läbi uus töövõime hindamine ning talle määrati puuduv töövõime. ISTE projekti teenusel on osalenud toiduvalmistamise töötubades, kus on õppinud lihtsamaid toitusid tegema. Läbi vaba aja tegevuste grupis on teda julgustatud suhtlema kaasklientidega, igapäevaelu toimingutes saavutama suuremat iseseisvusest ning motiveeritud füüsiliselt olema aktiivsem. Loovteraapiaga on toetatud tema julgust ja enesekindlust. Pereteraapias jagati perele infot tema tervisliku seisundi kohta, toodi nähtavale sellest tulenevad piirangud, kuid ka võimalused tema iseseisvumise suurendamiseks. Sai teadlikumaks oma rollist peres ja elus. Kohtumistel käsitleti ka edasiõppimise ja iseseisva eluga toimetulemise teemasid. Kogemusnõustamisel saadi nõu spetsialistilt lapse toetamiseks peres. Ema sõnul oli talle kogemusnõustamine suureks abiks, esmakordselt tajus ta, et keegi mõistab teda ja ei esita nõudmisi. Nii emal kui kliendil tekkisid julgemad väljavaated tulevikule, kuid nad ei näe veel võimalust, et ta asuks tööle. Ema on nõustatud, et suurendada teenuse saaja iseseisvust ning anda talle kodus rohkem vastutust ja määrata ülesanded, mis on tema kohustused.
Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.
ISTE projektis oleme rõõmsad iga väikese edu puhul ja kuigi tema täielik iseseisvumine võtab veel aega, siis ISTE teenuste toetuse ja juhendamise saame talle olla ka edaspidi toeks. Teenuse saaja ise ei oska hinnata toimunud muutuseid, kuid soovib tulevikus iseseisvalt hakkama saada. Ise ei tunne, et oleks muutunud julgemaks, mis oli tema ootus teenuspaketi osas.
Mis on inimesest saanud tänaseks?
Uus töövõime hindamine – puuduv töövõime 5 aastaks. Elab pool nädalat üürikorteris omaette ning pool nädalat vanemate juures. Üürikorteris teeb majapidamistoiminguid ise, vanemate kodus hoolitseb lemmikloomade eest, kuid majapidamistoiminguid ei tee. Ise saab hakkama kergemate toitide tegemisega (võileivad, tatra keetmine, kiirnuudlid jne), kuid motivatsioon ise süüa valmistada on madal. Loovteraapia toetab tema osalust ja enesekindlust; läbi vaba aja tegevuste grupis toetatakse sotsialiseerumist ja igapäevaelu toetamisega, et ta saavutaks täieliku iseseisvumise. Psühholoogilise nõustamise ja psühhoteraapiaga ei ole seni nõustunud. Õppima ei ole nõustunud minema. Tööle on nõus minema, kuid sobivat tööd ei ole leidnud. Proovis käia tööl, kuid see ei sobinud. Jätkatakse ISTE teenustega toetamist.

Edulugu 76

Üldine info: lühike kirjeldus lähedastest/ võrgustikust.
Naine. Vanusegrupp 40-49 aastat. Töötab. Võrgustikuliikmed – 4 last, ema, õde, sõbranna, ISTE projekti tegevusjuhendaja.
Milline oli inimese seisund ja eluolu enne projekti (nt elukoht, sissetulek, sotsiaalsed suhted, igapäevaelu, iseseisvus)
Oli endasse sulgunud, depressioonis, mõnel korral suitsiidsed mõtted olnud. Lastega suheldes järsk ja autoritaarne. Kodu seisukord polnud hea, puudus motivatsioon koristada, sest tundis end lootusetus ja ülejätkäivas olukorras. Muretses omavalitsuse eestkoste all oleva isa käekäigu pärast, kes elas olude sunnil sotsiaalkorteris. Selleks hetkeks oli ta suutnud oma

korterist välja saada alkohoolikust laste isa. Vajas tuge suhtlemises, vajas abi asjaajamisel ametiasutustega.

Millised muutused toimusid inimese elus või elukvaliteedis projekti tegevuste tulemusel?

Alustas regulaarseid visiite vaimse tervise õe juurde ning järgis talle koostatud raviplaani. Usalduslik suhe ISTE projekti tegevusjuhendajaga toetas oluliselt tema taastumist depressioonist. Koos analüüsi peresisese suhtlemise mustreid, mille tulemusel avastas ta pehmema ja toetavama suhtlemisviisi oma lastega. Sellest tulenevalt paranesid ka peresuhted. Otsustas võtta isa suhtes eestkostja rolli (varasemalt eestkostja omaavalitsus) ning esitas tegevusjuhendaja toel kohtule vastava avalduse, mis rahuldati. Seadis endale kaks uut eesmärki: taotleda autojuhilube, et laiendada liikumisvõimalusi ja suurendada iseseisvust, ning remontida oma elamispind KredExi toetuse abil. Taotlus esitati ning KredEx kiitis eluaseme remondi toetuse heaks.

Palun lisage võimalusel inimese enda sõnum, hinnang või tagasiside tema elus toimunud muutus(t)ele.

Ta ise kirjeldab, et tal oli varasemalt palju mõtteid oma tuleviku kohta, kuid tal puudus eneseusk ning julgus teha otsuseid. Koostöö ISTE projekti tegevusjuhendajaga on oluliselt tõstnud tema enesekindlust. Ta oskab nüüd paremini planeerida oma tegevusi, tuleb toime olemasoleva sissetulekuga ning suudab teha teadlikumaid valikuid. Suhtluses lastega toetub enam oma sisetundele, kuid julgeb keerulisemate olukordade korral abi ja nõu küsida. Samuti tunneb ta rõõmu, et saab ISTE võrgustikult eestkostja ametis vajalikku tuge ja juhendamist. Tema sõnul on ta omandanud oskuse küsida abi rasketes olukordades ning tajub seda olulise edasiminekena oma toimetulekus.

Mis on inimesest saanud tänaseks?

Tegutseb oma isa eestkostjana ning tuleb selle rolliga hästi toime. Koduremont edeneb jõudsalt ning tema elamistingimused paranevad. Ta on soetanud auto, mis võimaldab tal tõhusamalt planeerida oma aega ja korraldada igapäevaseid toimetusi. Laste kasvatamisel pöörab ta teadlikult tähelepanu üksühele ajale, märgates laste individuaalseid vajadusi ning reageerides neile toetavalt. Jätkab osalemist ISTE projektis, et tegevusjuhendaja toel õppida pärast remondi valmimist raha säästma ja suurendada oma iseseisvust asjaajamises. Tegevusjuhendaja hinnangul on suurim edulugu tema avanemine suhtlemises ning kasvav kindlustunne oma otsustes ja valikutes.